

Tallinna linnaosade sotsiaalhoolekande osakondade lastekaitse töökorralduse analüüs

KPMG Baltics OÜ
2017

Sisukord

1	KOKKUVÕTE	3
2	PROJEKTI LÄBIVIIMISEST	5
2.1	LÄHTEÜLESANNE	5
2.2	METOODIKA	6
2.3	PIIRANGUD	7
2.4	MÄRKUSED	7
3	PRAEGUSE OLUKORRA KIRJELDUS.....	8
3.1	TALLINNA LINNA LASTEKAITSE ARVUDES	8
3.1.1	<i>Tallinna elanikud.....</i>	<i>8</i>
3.1.2	<i>Lastekaitse spetsialistid.....</i>	<i>9</i>
3.1.3	<i>Lastekaitse spetsialistide palgad</i>	<i>14</i>
3.2	LASTEKAITSE KORRALDUS	17
3.3	LASTEKAITSETÖÖTAJA TÖÖKORRALDUS	26
3.3.1	<i>Tööülesannete jaotus ja tööaeg.....</i>	<i>26</i>
3.3.2	<i>Töömeetodid ja ühtne praktika</i>	<i>30</i>
3.3.3	<i>Infosüsteemidega seonduv</i>	<i>31</i>
4	MUUDATUSED	33
4.1	SEADUSTEST TULENEVAD MUUDATUSED	33
4.1.1	<i>Kinnise lasteasutuse teenus.....</i>	<i>33</i>
4.1.2	<i>Asendushoolduse muudatus</i>	<i>37</i>
4.1.3	<i>Alaealiste komisjonide tegevuse lõpetamine</i>	<i>41</i>
4.1.4	<i>Järelhooldus.....</i>	<i>44</i>
4.1.5	<i>Kohustus omada sotsiaaltöötaja kutset spetsialiseerumisega lastekaitsele</i>	<i>45</i>
5	LISATÖÖJÕU/TEENUSE VAJADUS	47
6	LASTEKAITSE KORRALDUSEGA SEOTUD ETTEPANEKUD	54
	LISA 1. LASTEKAITSETÖÖTAJA TÖÖPROFIIL PRAEGU.....	59
	LISA 2. LASTEKAITSETÖÖTAJA TÖÖPROFIIL EDASPIDI.....	79
	LISA 3. LASTEKAITSEGA SEOTUD ASUTUSTE PÕHIMÄÄRUSED	100

Lühendid

ESTA – Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon

KOV – Kohalik omavalitsus

LOV – Linnaosavalitsus

PP – Postipoiss dokumendihaldussüsteem

PPA – Politsei- ja Piirivalveamet

SHO – Sotsiaalhoolekande osakond

SKA – Sotsiaalkindlustusamet

STAR – Sotsiaalteenuste ja -toetuste Andmeregister

TSTA – Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet

1 Kokkuvõte

Töö „Tallinna linnaosade sotsiaalhoolekande osakondade lastekaitse töökorralduse analüüs” raames analüüsisime Tallinna linna lastekaitsekorraldust. Vaatlesime valdavalt kolme linnaosa: Mustamäed, Lasnamäed ja Piritat, tegevustest kaasasime ka teiste linnaosade spetsialistid. Läbivalt oli meie partneriks töö tegemisel Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet. Töö käigus kaardistasime tänase lastekaitse korralduse, mille käigus selgus, et Civitta analüüsiga võrreldes (viidi läbi augustis 2016) ei ole lastekaitse spetsialistidele nende hinnangul uusi ülesandeid lisandunud.

Töö teostamist raskendas asjaolu, et kuigi tööd tegema asudes oli eeldus, et 01.01.2018 jõustuvad seadusemuudatused on Riigikogus käesoleva töö esitamise tähtjaks vastu võetud, siis püstitatud eeldus ei realiseerunud täies mahus. Riigikogu võttis 11.10.2017 vastu 360 SE. Eelnõud 453 SE ja 489 SE on endiselt menetluses, seega tugineb osa meie soovitud tuleviku kohta eelnõude redaktsioonidele, mis võivad veel muutuda.

Töö käigus tuvastasime võimalused töökorralduse optimeerimiseks. Lastekaitse spetsialistide tööd on võimalik korraldada efektiivsemalt, juhtides lastekaitse valdkonda keskselt: andes Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile täiendava pädevuse. Linnaosade suveräänsus lastekaitse juhtimisel on olemuslikult ressursikulukam kesksest korraldusest, sest osa tegevusi mõeldakse välja ja tehakse kaheksal erineval viisil. Lastekaitse funktsiooni keskse juhtimise korral tuleb kindlasti jätkata praktikaga, kus lastekaitse spetsialistide füüsilised töökohad jäävad linnaosadesse.

Lastekaitsetöötajad kulutavad keskmisel 3,4%¹ tööajast statistika kogumisele, kuigi juhtumite käiv informatsioon on sisestatud ka IT-süsteemi Sotsiaalteenuste ja -toetuste Andmeregistrit (STAR). STAR peaks toetama lastekaitsetööd ja võimaldama võimalikult paberivaba menetlust. Praktikas on lastekaitstes endiselt kasutusel pabermenetlus ja STAR pole veel saanud näidata oma maksimaalset võimalikku kasu. STAR-i kasulikkust lastekaitsetöötajale saab tõsta nii STAR-i parema täitmise kui täiendavate IT-arenduste abil. Samas täidavad lastekaitsetöötajad ka teisi administratiivse iseloomuga ülesandeid (näiteks dokumentide registreerimine ja nimekirjade koostamine), mille teostamiseks ei ole lastekaitse kvalifikatsioonid vajalikud. Seega saab neid teha madalama kvalifikatsiooniga ja madalama palgatasemega spetsialist (võimalus kokkuhoiuks).

Viimase kolme aasta jooksul on Tallinna linnaosades lastekaitse spetsialistide volavus olnud märkimisväärselt suur, aastate 2015-2017 peale kokku 63%. Üheks põhjuseks võib olla lastekaitsetöö intensiivne olemus, tegeleda tuleb valdavalt muredega, positiivset tagasisidet saadakse harva ja ootused töö tulemuslikkusele on suured. Tegemist on tööga, mille käigus on kõrge risk läbi põleda või valida töötamiseks mõni vähem keerukas valdkond. Ennetamaks läbipõlemist ja vähendamaks töötajate volavust, on oluline tagada süsteemi olemasolu lastekaitsetöötajate töövõime säilitamiseks läbi individuaalse supervisiooni.

Töötajate volavusel on olulist rolli mänginud ka madalad palgad võrreldes Tallinna lähiümbrusega ning palkade erinevused linnaosade kaupa. Selleks, et Tallinna linna lastekaitse spetsialistide palgad oleksid

¹ Civitta (2016). Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüsi, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine (analüüs ja selle lisamaterjalid).

konkurentsivõimelised lähiümbruses olevatega, soovime tõsta Tallinna linna lastekaitsetöötaja keskmine brutopalk võrdses kõige kõrgema lähiümbruses oleva keskmise brutopalgaga (Viimsi Vallavalitsuses). Tagamaks palkade tõstmist ettenähtud osakonnas, soovime eraldada töötasu tõusuks vahendeid sihtotstarbeliselt sotsiaalhoolekande osakonda.

Analüüsi käigus leidsime, et on vajadus lastekaitsetöötajate lisatööjõu ja lastekaitsega seotud lisateenuste järele, et tagada optimaalne töökorraldus ja linna valmidus tegutseda 1. jaanuarist 2018 vastavalt seaduste redaktsioonidele. Lisatöö/teenuse vajadus on kokkuvõtvalt esitatud järgnevas tabelis (tabel 1). Soovituste tegemisel oleme arvesse võtnud juba olemasolevat tööjõudu nii linnaosavalitsustes kui ka Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis. Eeldusel, et kõik seaduseelnõud võetakse vastu, tõuseb vajadus lastekaitsega seotud töökohtade osas nii Tallinna Sotsiaal- ja Terviseametis kui ka linnaosavalitsustes. Kui linnaosavalitsuste lastekaitsetöötajatele lisanduvad kohustused õigusrikkunud alaealiste menetlemisega (näiteks koordineeriv roll menetluste vahel), siis ametis lisanduvad tehnilised, toetavad ja juhendavad ülesanded (näiteks asendushoolduse lepingute revisjon).

Lisanduvaid töökohtasid on kokku 27, millest 15,5 lastekaitsetöötaja ametikohta (üks Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis ja 14,5 LOV-des), üks juristi ametikoht, üks lastekaitse koordinaatori ametikoht ning 9,5 linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade asjaaja ametikohta.

Tabel 1. Soovitus uute lastekaitsega seotud töökohtade/teenuste lisamiseks

Asutus	Ametikoha/teenuse ettepanek
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet (lisanduvate töökohtade arv 2)	Lastekaitse koordinaator
	Lastekaitse spetsialist
Tallinn Linnakantselei õigusteenistus (või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse) (lisanduvate töökohtade arv 1)	Jurist
Linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakonnad (lisanduvate töökohtade arv 14,5)	Terviseedendaja
	8,5 täiendavat lastekaitsetöötaja (spetsialiseerinud õigusrikkunud alaealistele) ametikohta (Haabersti 1, Kesklinn 1, Kristiine 1, Lasnamäe 2, Mustamäe 1, Nõmme 1, Pirita 0,5, Põhja-Tallinn 1)
	6 täiendavat lastekaitsetöötaja ametikohta (Haabersti 2, Kesklinn 2, Nõmme 0,5, Pirita 1,5)
	9,5 SHO asjaajajat (Haabersti 1, Kesklinn 1, Kristiine 1, Lasnamäe 2, Mustamäe 1, Nõmme 1, Pirita 0,5, Põhja-Tallinn 2)
Tallinna Laste Turvakeskus	Rehabilitatsiooniteenuse vajaduse tuvastamise teenus ja tugiteenuste pakkumise teenus
	Sõltuvusprobleemidega laste ööpäevaringse teenuse mahu suurendamine
Tallinna Linnakantselei personaliteenistus koostöös Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametiga	Töönõustamise/supervisiooni teenus

2 Projekti läbiviimisest

2.1 Lähteülesanne

Analüüsi peaesmärk oli anda Tallinna linnavalitsusele ja linnaosavalitsustele infot (iga linnaosavalituse sotsiaalhoolekande osakonna kohta) lastekaitse talituse ja/või lastekaitse töötajate töökorraldusest ja -protsesside optimeerimisest saadavast võimalikust töö efektiivsuse tõusust ning lisatöökohtade loomise vajadusest. **Lisaülesandeks** oli Tallinna linnavalitsusele ettepanekute tegemine Tallinnale sobiva lastekaitse korralduse väljaarendamiseks, arvestades riigi tasandil toimuvaid valdkondlike arenguid. Vajadus töö järele lähtus Civitta 2016. a analüüsis „Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüsi, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine“ toodud soovitusel analüüsida töökorralduse ja -protsesside erinevusi sotsiaalhoolekande osakondades, kaardistada parimaid praktikaid, ühtlustada osakondade poolt pakutava teenuse kvaliteeditaset ning kaaluda ühtsete protsessijuhiste ja kvaliteedistandardite loomist.

Riigi tasandi valdkondliku arengu mõjuteguritena kavatseti esialgse kava järgi töö käigus analüüsida ja arvesse võtta järgnevaid jõustunud seadusemuudatusi ning seaduseelnõusid:

- 01.01.2017 jõustunud sotsiaalhoolekande seaduse muudatused
- 01.01.2018 jõustuvad sotsiaalhoolekande seaduse muudatused tulenevalt sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadusest 360 SE, mis võeti Riigikogus vastu 11.10.2017
- sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus 489 SE
- karistusseadustiku muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus (alaealiste õigusrikkujate kohtlemise muutmine) 453 SE
- sotsiaalhoolekande seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu noortegarantii tugisüsteemi loomiseks

Võrreldes esialgse tööülesandega tuli töö tegemise käigus tööülesannet ümber fookuseerida, kuna Riigikogu ei ole SE 489 ja SE 453 vastu võtta jõudnud ning nende rakendumine 01.01.2018 ei ole käesoleva töö esitamise ajal kindel. Seega ei ole võimalik kindlalt hinnata, millises mahus ja millise sisuga rollid kohaliku omavalitsuse lastekaitsele 01.01.2018 lisanduvad.

Kuna eelnõude võimaliku vastuvõtmise ja jõustumise vahele jääb äärmiselt lühike ajavahemik rakendamist ettevalmistavate tegevuste tegemiseks (joonised 16 ja 17), samuti seepärast, et eelnõudes endis ei ole toodud süsteemimuudatuste rakendamiseks vajalikke paindlikke üleminekuskeeme, toome käesoleva töö raames välja võimalikud viisid, kuidas Tallinna linn võimalikult sujuvalt muudatused rakendada suudaks.

Töö käsitluselast oleme välja jätnud noortegarantii tugisüsteemi loomist puudutava eelnõu, kuna selle jõustumine 01.01.2018 ei ole realistlik. Eelnõu on esitatud valitsuskabineti nõupidamisele ning jõudnud 21.09.2017 nõupidamise päevakorda, kuid seda pole veel esitatud Riigikogule².

2.2 Metoodika

Töö esimeses järgus analüüsisime Lasnamäe ja Mustamäe LOV SHO-de lastekaitse talituse ja Pirita LOV SHO lastekaitse töötajate praegust töökorraldust ja kirjeldasime koostöös nende piirkondade lastekaitse valdkonna teenistujatega teenuse/tegevuse optimaalset tööprotsessi. Põhinedes neile kolmele LOV-le analüüsisime, milliseid teenuseid ei peaks menetlema/teostama lastekaitse töötajad ja mida võiks tsentraliseeritult teha mõni muu linna või LOV-i struktuuriüksus. Käsitlesime ka kasutusel olevate infotehnoloogiliste süsteemide ajakohasust ja kasutajasõbralikkust ning võimalusi süsteeme arendades töökorraldust optimeerida.

Eelnevale analüüsile tuginedes koostasime üldise protsessikirjelduse lastekaitse valdkonna tegevuste kohta ning vaatasime koostöös üle ja täiendasime Civitta koostatud lastekaitsetöötajate tööprofiile. Koostöös linnaosavalitsuste SHO juhatajate ja lastekaitse talituse töötajatega ajakohastasime ka vajaminevat lastekaitsetöötajate arvu. Vajalike töökohtade arvu hindamisel võtsime arvesse nii Civitta analüüsi tulemusi, välja pakutud optimaalset tööprotsessi kui ka muid uusi andmeid. Selles etapis kujundasime ka ettepanekud Tallinnale sobiva ning efektiivset lastekaitsetööd toetava sotsiaalhoolekande juhtimisskeemi väljaarendamiseks.

Töö tegemisel kasutasime meetodina dokumendi- ja andmeanalüüsi, poolstruktureeritud individuaal- ja gruppintervjuusid ning grupitööd. Intervjueerisime nelja Tallinna linnaosa lastekaitse valdkonna töötajaid, Tallinna ametite teenistujaid, samuti teenuseosutajaid ja Sotsiaalkindlustusameti esindajaid. Täpne loetelu läbiviidud intervjuudest on toodud alljärgnevas tabelis (tabel 2).

Tabel 2. Ülevaade läbiviidud intervjuudest

Kuupäev	Asutus
17.04.2017	Abilinnapea Merike Martinson; Pirita, Mustamäe ja Lasnamäe LOV-ide ja Tallinna Sotsiaal-ja Tervishoiuameti esindajad (avakohtumise käigus)
03.05.2017	Pirita linnaosavalituse 3 esindajat
04.05.2017	Mustamäe linnaosavalituses 2 esindajat
05.05.2017	Lasnamäe linnaosavalituse 2 esindajat
09.05.2017	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti esindaja
24.05.2017	Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna esindaja
25.05.2017	Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna esindaja
28.06.2017	Tallinna Perekeskuse esindaja
28.06.2017	Nõmme linnaosavalitsuse esindaja
31.08.2017	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti esindaja
31.08.2017	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti esindaja

² Eelnõude infosüsteem. <http://eelnoud.valitsus.ee/main> [26.09.2017]

Kuupäev	Asutus
19.09.2017	Tallinna Laste Turvakeskuse esindaja
21.09.2017	Tallinna Haridusameti esindajad

Intervjuude peamine eesmärk oli välja selgitada lastekaitse praegune seis, küsisime ka ettepanekuid võimalike muudatuste kohta tulevikku vaatavalt.

Läbiviidud töögrupi, mis toimus 13.09.2017 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis ja kus lisaks ameti teenistujatele osalesid kõigi linnaosade laste kaitsjad, eesmärgiks oli:

- tuvastada, kas töö käigus saadud arusaam tänasest (*as is*) lastekaitsekorraldusest Tallinna linnas, on asjakohane;
- täiendada arusaama tänasest (*as is*) lastekaitsekorraldusest Tallinna linnas tuginedes grupis lisandunud nelja linnaosa lastekaitsetöö praktikale;
- tutvustada Riigikogu menetluses olevate eelnõudega kaasuvalt 01.01.2018 rakenduvaid muudatusi;
- arutada 01.01.2018 rakenduvate muudatuste rakendamise seonduvaid kitsaskohti ja võimalikke lahendusi.

Kohtumise osalejatele saatsime tagasiside küsimiseks ka uuendatud lastekaitsetöötaja tööprofiili (vt lisa 2), mida saabunud tagasiside põhjal täiendasime.

2.3 Piirangud

Käesolev töö on koostatud võttes arvesse Tellija ja KPMG vahel sõlmitud lepingust tulenevaid raame. Töö käigus analüüsisime detailsemalt Lasnamäe ja Mustamäe LOV SHO-de lastekaitse talituse ja Pirita LOV SHO lastekaitse töökorraldust; ülejäänud viit LOV kaasati vaid töögruppide kaudu. Analüüs on läbi viidud eeldusel, et detailsemalt analüüsitud LOV-d annavad ülevaate kogu Tallinna linna lastekaitse tööle.

Töö üheks eesmärgiks oli hinnata, millises ulatuses mõjutavad lastekaitsetööd Tallinna linnas 01.01.2018 jõustuvad seadusemuudatused. Kuna osa seadustest ei ole praegu veel Riigikogu menetlust läbinud, ei saa kindel olla, et need vastu võetakse. Kuna eelnõud ei ole veel vastu võetud, ei saa olla kindel, et eelnõudesse ei lisandu muudatusi. Oleme oma töö teinud tuginedes eelnõude viimases redaktsioonis tekstidele, samas on võimalik, et need muutuvad. Välistatud ei ole ka see, et muutub (lükkub edasi) eelnõude jõustumisaeg.

2.4 Märkused

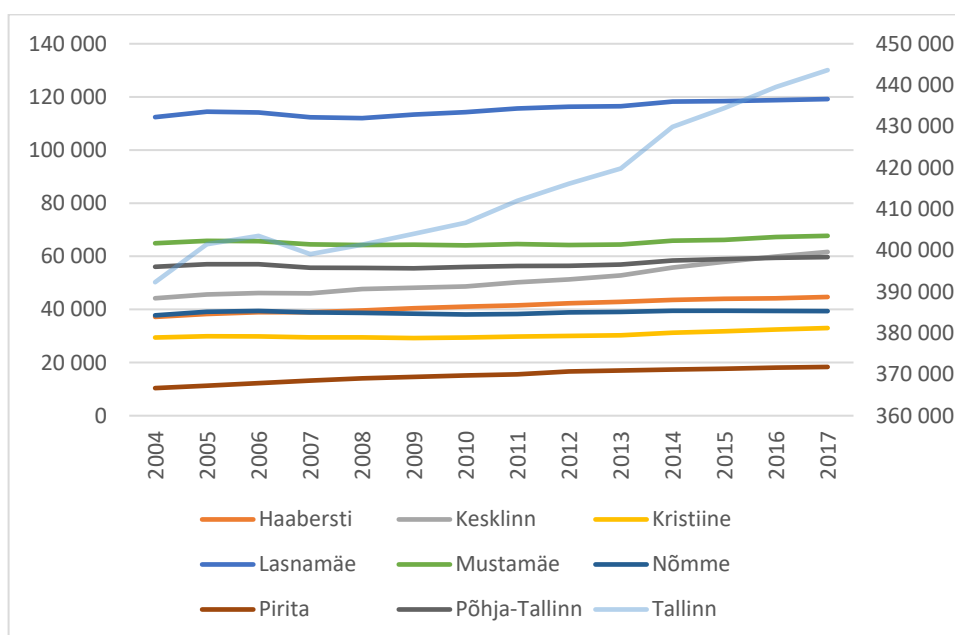
Aruande peatükkide ja punktide lõpus on sinises kirjas kokkuvõtlikult toodud konkreetse teemaga seotud ettepanekud, mis on pikemalt lahti kirjutatud peatükis 6 „Lastekaitse korraldusega seotud ettepanekud“.

3 Praeguse olukorra kirjeldus

3.1 Tallinna linna lastekaitse arvudes

3.1.1 Tallinna elanikud

Tallinna linna elanikkond on viimasel kümnendil pidevalt kasvanud. Kui 2007. a oli Tallinna elanikuks registreeritute arv 399 096, siis aastaks 2017. oli see juba 443 623 (joonis 1).

Joonis 1. Tallinna linna ja linnaosade elanike arv aastatel 2004–2017³

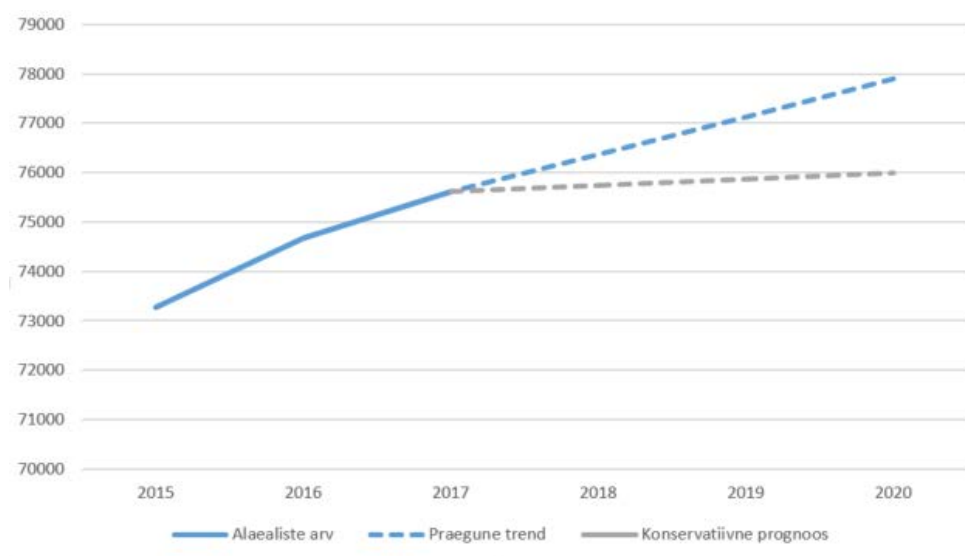
Kasvavas trendis on ka alaealiste arv Tallinnas, jõudes 2017. aastal 75 611 lapseni.⁴ Laste arvu kasvuga suureneb ka vajadus lastekaitse spetsialistide järele. Juhul kui praegune kasvutempo 1% aastas jätkuks, oleks alaealiste arv 2020. aastaks 77 902 (joonis 2, praegune trend), mis on 2291 last rohkem kui 2017. aastal. Alaealiste arvu konservatiivseks prognoosiks (joonis 2, konservatiivne prognoos) on kasutatud analüüsi „Tallinna rahvastiku prognoos 2011–2030“⁵, mille järgi tõuseb Tallinna elanike arv aastatel

³ Tallinna Linn (2017) *Tallinn arvudes 2017*. <http://www.tallinn.ee/est/Tallinn-arvudes> [03.08.2017]

⁴ Tallinna Linn (2017) *Tallinn arvudes 2017*. <http://www.tallinn.ee/est/Tallinn-arvudes> [03.08.2017]

⁵ Konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomedia (2011) *Tallinna rahvastiku prognoos 2011–2030*. Tartu.

2017–2020 ühes aastas 0,17%.⁶ Prognoos on konservatiivne, kuna tänaseks päevaks on selgunud, et prognoosis on Tallinna elanike arvu kasvu mitmekordselt alahinnatud.⁷

Joonis 2. Alaealiste arv Tallinnas (2015–2020)⁸

3.1.2 Lastekaitse spetsialistid

Tallinna linnas on 2017. a 1. septembri seisuga kokku 65 lastekaitse spetsialisti ametikohta, millest täidetud on 8. augusti 2017 seisuga 59 kohta.⁹

Viimase kolme aasta jooksul on Tallinna linnaosades olnud märkimisväärne lastekaitsetöötajate voolavus, tipnedes 27 protsendiga 2016. aastal (tabel 3).

⁶ Sisserände stsenaariumi korral

⁷ Kui 2016. aastaks prognoositi Tallinna elanike arvuks 419 639, siis rahvastikuregistri järgi oli 2016. aastal Tallinnas 439 517 elanikku.

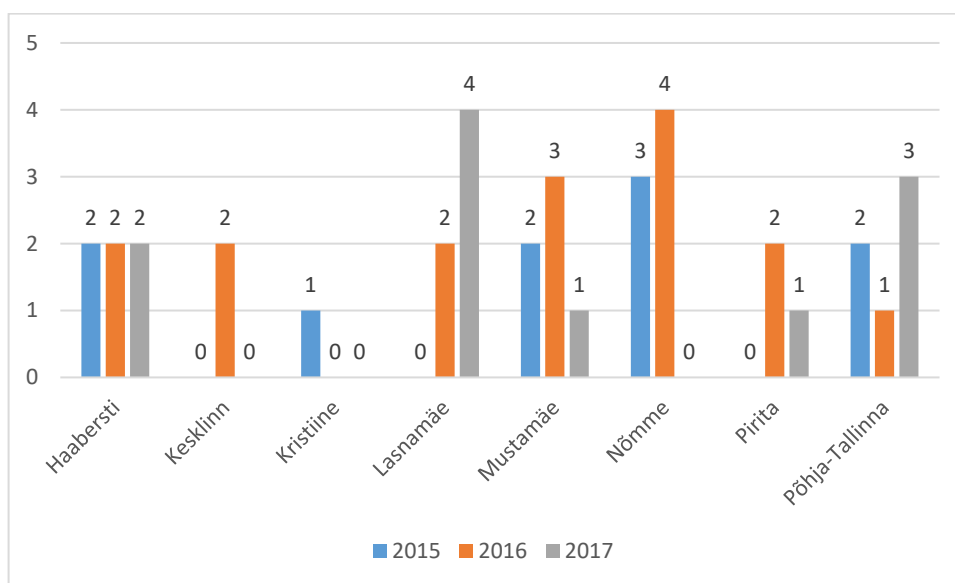
⁸ Tallinna Linn (2017) *Tallinn arvudes 2017*. <http://www.tallinn.ee/est/Tallinn-arvudes> [03.08.2017]

⁹ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

Tabel 3. Tallinna lastekaitse spetsialistide arvu muutused (aastatel 2015 kuni 2017. a august)¹⁰

LOV-i nimi	Täidetud ametikohad (arv)			Lahkunud töötajad (arv)			Voolavus (%)		
	2015 keskmine	2016 keskmine	2017 ¹¹	2015	2016	2017 ¹²	2015	2016	2017
Haabersti LOV	4,67	4,83	4	1	2	2	21	41	50
Tallinna Kesklinna Valitsus	8,00	7,92	8	0	1	0	0	13	0
Kristiine LOV	4,00	4,00	4	1	0	0	25	0	0
Lasnamäe LOV	12,92	13,75	13	0	1	4	0	7	31
Mustamäe LOV	9,50	9,67	10	2	2	1	21	21	10
Nõmme LOV	6,42	7,00	7	3	4	0	47	57	0
Pirita LOV	1,92	2,00	2	0	2	1	0	100	50
Põhja-Tallinna Valitsus	10,92	11,00	11	2	1	3	18	9	27
KOKKU	58,33	60,17	59	10	16	11	17	27	19

2017. aasta augustikuu seisuga on sel aastal kõige rohkem lastekaitsetöötajaid lahkunud Lasnamäe ning Põhja-Tallinna linnaosade valitsustest (vastavalt 4 ja 3 inimest, joonis 3).¹³

Joonis 3. Lahkunud lastekaitse spetsialistide arv¹⁴

¹⁰ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

¹¹ 8. augusti seisuga

¹² 8. augusti seisuga

¹³ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

¹⁴ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

Praegune suhtarv ei taga eksperdi hinnangul optimaalset töökorraldust. Lastekaitse kontseptsiooni¹⁵ järgi on optimaalne laste arv ühe lastekaitse spetsialisti kohta 1000 last. Kuigi seadusega pole seda suhtarvu kindlaks määratud, on suhtarvuni jõutud erinevatel aruteludel valdkonna spetsialistidega ning ka lastekaitsetööd tegevate inimeste seas läbi viidud küsitluse põhjal. Nii intervjuudest LOV-ide lastekaitsetöötajatega kui ka varasemate lastekaitse tööprotsesside analüüsist selgus, et lastekaitse spetsialistide töömahule tuginedes oleks vaja täiendavat ressursi. Analüüsis „Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine“ nenditi nt, et palgast olulisemaks innustavaks teguriks peetakse head ja toetavat meeskonda ning sealhulgas lisatööjõu võimaldamist töökoormuse optimeerimiseks ja süvitsi lastekaitseteemadega tegelemiseks.¹⁶ Tuginedes neile taustteadmistele võib 1000 last lastekaitse spetsialisti kohta pidada optimaalseks arvuks, mille poole pürgida.

Juhul kui Tallinna linna alaealiste elanike arvu kasv jätkub praeguse trendi järgi, siis peaks optimaalse suhtarvu (1000 last iga lastekaitse spetsialisti kohta) saavutamiseks Tallinna linn 2018. aastal looma 11 uut ametikohta (tabel 4).

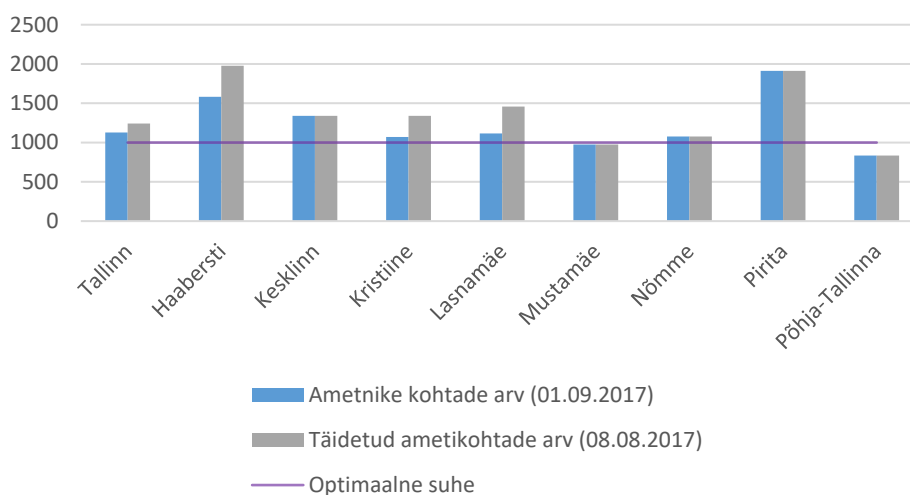
¹⁵ Sotsiaalministeerium (2005). *Lastekaitse kontseptsioon. Kiidetud heaks Vabariigi Valitsuse protokollilise otsusega 27.01.2005.*

¹⁶ Viira, Age (2017) Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine. Sotsiaalministeerium.

Tabel 4. Lastekaitse spetsialistide vajaduse prognoos, saavutamaks optimaalset laste arvu ühe spetsialisti kohta

	Ametikohtade arv ¹⁷ (nii täitmata kui ka täidetud ametikohad)	Alaealiste elanike arv ¹⁸	Laste arv lastekaitse spetsialisti kohta
2015	59	73 267	1 242
2016	60	74 670	1 245
2017 (01.01.2017)	61	75 611	1 240
2017 (01.09.2017)	65	75 611	1 163
2018	76	76 367	1 005
2019	77	77 131	1 002
2020	78	77 902	999

Tegelik suhtarv Tallinna linna sees erineb praegu linnaositi. Optimaalsest arvust vähem lapsi on ühe lastekaitse spetsialisti ametikoha kohta Põhja-Tallinnas ja Mustamäel (joonis 4, ametnike kohtade arv). Suhtarvule tuginedes on lastekaitse spetsialistide ametikohti selgelt puudu kolmes linnaosas: Pirital, Haabersti ja Kesklinnas (joonis 4, ametnike kohtade arv). Kui kõik ametikohad oleksid täidetud, siis oleks kogu Tallinna peale kokku iga lastekaitse spetsialisti kohta 1127 last. Kuna leidub ka täitmata ametikohti, siis on Tallinnas praegu tegelikkuses iga lastekaitse spetsialisti kohta 1242 last ning lisaks eelmainitud linnaosadele on optimaalsest suhtarvust vähem tegutsevaid töötajaid ka Lasnamäel ning Kristiines (joonis 4, täidetud ametikohtade arv).

Joonis 4: Laste arv lastekaitsetöötaja kohta Tallinna linnas

¹⁷ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

¹⁸ Tallinna Linn (2017) *Tallinn arvudes 2017*. <http://www.tallinn.ee/est/Tallinn-arvudes> [03.08.2017]; tulevikuperioodide alaealiste elanike arvud on toodud eeldusel, et praegune Tallinna elanike kasvutempo jätkub.

Laste ja lastekaitsetöötaja vahelise optimaalse suhtarvu saavutamine võimaldaks lastekaitsetöötajatel lastele kvaliteetsemat teenust pakkuda. Suhtarvule tuginedes on Haaberstis ja Kesklinnas puudu 3 lastekaitsetöötajat ning Lasnamäel ja Piritas 2 töötajat (tabel 5). Linnaosade vaheliste liikumiste tõttu on elanike arvust tulenevat täiendavat tuleviku vajadust raske hinnata. Selleks, et tagada linna lastekaitsetöötajate vajadused vastavad linna elanikkonna muudatustele, on oluline korraldada lastekaitse spetsialistide tööd efektiivselt. Efektiivsema töökorralduse saavutamisel on oluline roll Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametil (vt p 3.2 Lastekaitse korraldus). Samas on esmajärjekorras oluline tugineda Civitta analüüsi käigus tehtud järeldustele lastekaitse spetsialistide töömahu suhtes ning täita 01.09.2017 lisandunud täitmata töökohad.

Tabel 5: Laste arv lastekaitsetöötajate kohta Tallinna linnas

LOV nimi	Ametnike töökohtade arv (01.09.2017)	Suhtarv	Optimaalne ametnike töökohtade arv	Optimaalne suhtarv	Lisanduvad töökohad
Haabersti	5	1582	8	1018	3
Kesklinn	8	1340	11	1042	3
Kristiine	5	1071	5	1011	0,5
Lasnamäe	17	1116	19	1038	2
Mustamäe	10	976	10	998	0
Nõmme	7	1077	7	1001	0,5
Pirita	2	1912	4	997	2
Põhja-Tallinn	11	835	11	841	0

Lisaks eksperdi hinnangutele laste ja lastekaitsetöötajate optimaalse suhtarvu kohta väärivad märkimist ka läänemaailmas tekkivad uued lähenemised lastekaitsetööle, mis juhivad üha enam tähelepanu lastekaitsele kui sotsiaalselt komplekssele probleemile¹⁹. See tähendab omakorda, et laste kaitsmisel peaks nende lähenemiste järgi arvesse võtma olukordade jaoks välja töötatud spetsiifiliste mudelite kõrval üha enam erinevaid taustategureid (Susan Young jt on oma lastekaitseraamistiku loomisel käsitlenud nt mõjutavaid maailmavaateid, selgitavaid teooriaid ja sekkumisteooriaid²⁰). Nüansirikkamat analüüsi vajav lastekaitsetöö toob endaga paratamatult kaasa suurema ajakulu juhtumite sisuga tegelemisele ning suurendab kaudselt lastekaitsetöötajate vajadust, kuid lubab ka paremaid võimalusi probleemide sisu mõistmisele ja nende edukamale lahendamisele.

Ettepanekud:

- *Tagada lastekaitse spetsialistide arvu kasv samas tempos Tallinna elanike arvu kasvuga (ettepanek nr 4)*
- *Üle vaadata uute töötajate sisseelamise süsteem (ettepanek nr 2)*

¹⁹Nt Stevens, Irene ja Cox, Pat (2008). Complexity Theory: Developing New Understandings of Child Protection in Field Settings and in Residential Child Care. British Journal of Social Work, 38 (7), lk 1320-1336.

²⁰ Young S, McKenzie M, Omre C, Schjelderup L, Walker S. (2014). Practicing from Theory: Thinking and Knowing to “Do” Child Protection Work. Social Sciences, 3 (4), lk 893-915.

3.1.3 Lastekaitse spetsialistide palgad

Lastekaitse spetsialisti keskmised palgad on arvestatud vastavalt avalikkusele kättesaadavale ametnike põhipalga tabelile. Keskmised brutopalgad on linnaosade kaupa erinevad, kusjuures kõige väiksem keskmine on Mustamäe Linnaosa Valitsuses ning kõige kõrgem Tallinna Kesklinna Valitsuses. Kahe linnaosa keskmise brutopalga vahe on 62 €. Tabelis 6 on ka välja toodud planeeritav põhipalk vastavalt Tallinna linna personaliosakonna andmetele, kusjuures tuginedes nendele arvudele on kõige kõrgem planeeritav keskmine Kristiines.

Tabel 6. Lastekaitse spetsialistide palgad 05.10.2017 seisuga (ilma talituse juhatajateta ja peaspetsialistideta) ²¹

Nimi	Ametikohtade arv	Keskmine määratav põhipalk
Tallinna Kesklinna Valitsus	7	1 270 €
Põhja-Tallinna Valitsus	9	1 251 €
Kristiine LOV	3	1 250 €
Mustamäe LOV	7	1 230 €
Nõmme LOV	6	1 225 €
Haabersti LOV	2	1 200 €
Lasnamäe LOV	13	1 198 €
Pirita LOV ²²	2	1 150 €
Keskmine		1 227 €

Töö käigus selgus, et linnaosavalitsustele on töötasu tõusuks eraldatud vahendeid, et palgad oleksid vähemalt 1 250 eurot. Samas kui vaadata lastekaitse spetsialistide palku (ilma talituse juhatajateta), siis viies linnaosavalitsuses ei vasta keskmine määratav põhipalk kavandatud tasemele.

Tallinna lastekaitse spetsialistide palgad on erinevad võrreldes lähedal asuvate piirkondadega. Järgnevalt on võrreldud andmeid 01.04.2017. seisuga ning välja on arvatud lastekaitse talituse juhatajate palgad.²³ Tallinna lähiümbruses on kõige kõrgem keskmine lastekaitse spetsialisti brutopalk Viimsi Vallavalitsuses (1 483 €). Tallinna linna keskmine brutopalk on 1 242 €. Kahe piirkonna keskmise brutopalga vahe on 241 €. Tallinna lähiümbruse piirkondade keskmine lastekaitse spetsialisti brutopalk on 1 267 €, mis on 25 € kõrgem kui Tallinna linna keskmine.

²¹ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 05.10.2017 seisuga

²² Erisused määratava ja planeeritava põhipalga osas.

²³ Ametnike põhipalgad seisuga 01.04.2017. Avaliku teenistuse kodulehekülg.
<http://www.avalikteenistus.ee/index.php?id=41596>

Tabel 7. Lastekaitseametnike keskmised palgad Tallinna lähiümbruses 2017. aastal²⁴

Nimi	Ametikohtade arv	Keskmine brutopalk (€)
Viimsi Vallavalitsus	3	1 483
Saku Vallavalitsus	2	1 413
Harku Vallavalitsus	3	1 400
Saue Linnavalitsus	1	1 385
Rae Vallavalitsus	2	1 350
Saue Vallavalitsus	2	1 325
Kiili Vallavalitsus	1	1 300
Tallinna 8 linnaosa valitsust	59	1 242
Keila Linnavalitsus	2	1 200
Jõelähtme Vallavalitsus	1	1 200
Maardu Linnavalitsus	2	1 138
Keskmine lastekaitsetöötaja	79	1 278
Sotsiaalkindlustusamet ²⁵	21	1 419

Selleks, et Tallinna linna lastekaitse spetsialistide palgad oleksid konkurentsivõimelised lähiümbruses olevatega, soovime tõsta Tallinna linna lastekaitsetöötaja keskmine brutopalk võrdseks kõige kõrgema lähiümbruses oleva keskmise brutopalgaga (Viimsi Vallavalitsuses). Sellise juhul tõuseks Tallinna linna lastekaitse spetsialisti keskmine palk 241 € võrra ehk 19%. Tuleviku prognoosiks on vaja arvestada ka võimaliku palgatõusuga. Juhul kui lastekaitse spetsialistide keskmine brutopalk kasv jätkab praegust trendi (e optimistlik palgakasvu prognoos), milleks on 9,4% aastas, siis peaks konkurentsivõimeline brutopalk aastal 2018 olema 1 622 € kuus. Konservatiivse palgakasvu prognoosiks on 2,5%²⁶, mis tähendaks, et konkurentsivõimeline lastekaitse spetsialisti brutopalk oleks 2018. aastal 1 520 €.

Tabel 8. Lastekaitseametnike keskmise palga tõusuks vajalik summa, et saavutada soovitud sihttase²⁷

	Tallinna linna keskmise brutopalka tõstes Viimsi Vallavalitsuse palgani (optimistlik) (€)	Tõus	Tallinna linna keskmise brutopalka tõstes Viimsi Vallavalitsuse palgani (konservatiivne) (€)	Tõus
Hetkel	1 242 €		1 242 €	
2017	1 483 €	241 €	1 483 €	241 €
2018	1 623 €	139 €	1 520 €	37 €
2019	1 775 €	153 €	1 558 €	38 €
2020	1 942 €	167 €	1 597 €	39 €

²⁴ Ametnike põhipalgad seisuga 01.04.2017. Avaliku teenistuse kodulehekülj.

<http://www.avalikteenistus.ee/index.php?id=41596>

²⁵ Sotsiaalkindlustusametnik keskmise brutopalka arvutamisel kasutati lastekaitse osakonna piirkonna juhtide, peaspetsialistide ja juhtumiskonsultantide palkasid.

²⁶ Rahandusministeerium (2017) Riigi majandusaasta koondaruanne 2016. <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigi-raamatupidamine> [28.09.2017]

²⁷ Ametnike põhipalgad seisuga 01.04.2017. Avaliku teenistuse kodulehekülj.

<http://www.avalikteenistus.ee/index.php?id=41596>

Analüüsi skoobis olid ainult lastekaitsetöötajad, samas on sotsiaalhoolekande toimimise huvides tõsta terve osakonna palkasid ühtlaselt.

Ettepanekud

- *Muuta lastekaitse spetsialistide palgad konkurentsivõimeliseks piirkonna teiste analoogiliste ametikohtadega (ettepanek nr 1)*
- *Ühtlustada lastekaitse spetsialistide palgad, sisuliste palgaerinevuste olemasolu läbipaistvalt selgitada (ettepanek nr 3)*
- *Kaaluda töötasu tõusuks vahendeid eraldada sihtotstarbeliselt sotsiaalhoolekande osakondadele (ettepanek nr 18)*

3.2 Lastekaitse korraldus

Lastekaitset korraldavad Eestis lastekaitseseaduse alusel Vabariigi Valitsus, lastekaitse nõukogu, sotsiaalministeerium, sotsiaalkindlustusamet, maavanemad ja kohaliku omavalitsuse üksused (joonis 5). Laste- ja perepoliitika strateegilised eesmärgid on kirjas dokumendis „Laste ja perede arengukava 2012–2020”²⁸.

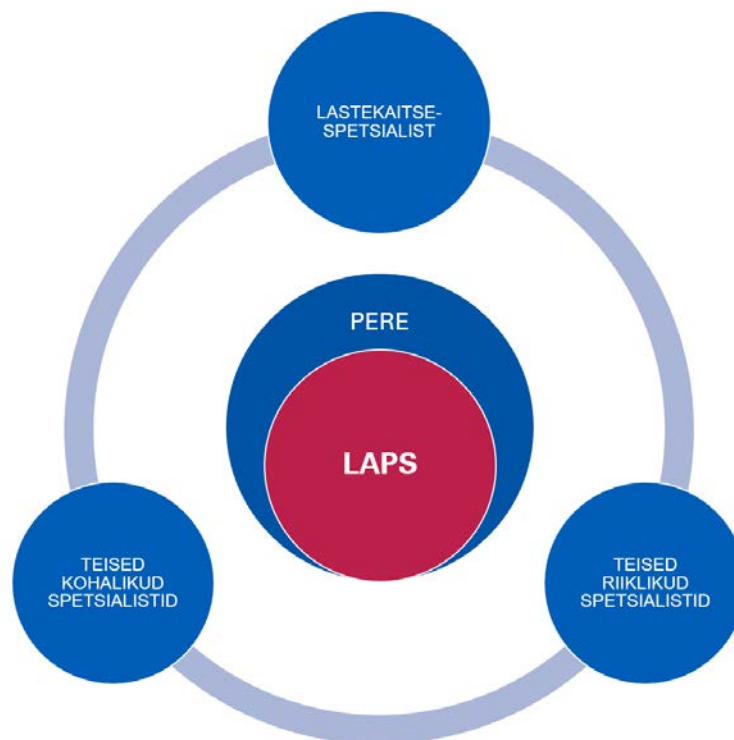
Joonis 5. Lastekaitse korraldus Eestis 2017. a seisuga^{29,30}

Lastekaitse seaduse järgi lasub esmane vastutus lapse õiguste ja heaolu tagamise eest lapsevanematel, kuid vastavalt oma pädevusele toetavad lapsevanemaid nii riigi kui kohaliku omavalitsuse üksuste asutused ja teenistujad vastavalt oma pädevustele (joonis 6). Kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist täidab lastekaitstes kesksel rollil, olles lastekaitse juhtumit korraldav isik.

²⁸ Laste ja perede arengukava 2012–2020. http://sm.ee/sites/default/files/content-editors/Lapsed_ja_pered/lpa_2012-2020_taiendatud_2013.pdf [26.09.2017]

²⁹ Lastekaitse seadus, vastu võetud 19.11.2014

³⁰ Maavalitsused on joonisel tähistatud punasega, kuna need kaovad alates 01.01.2018.

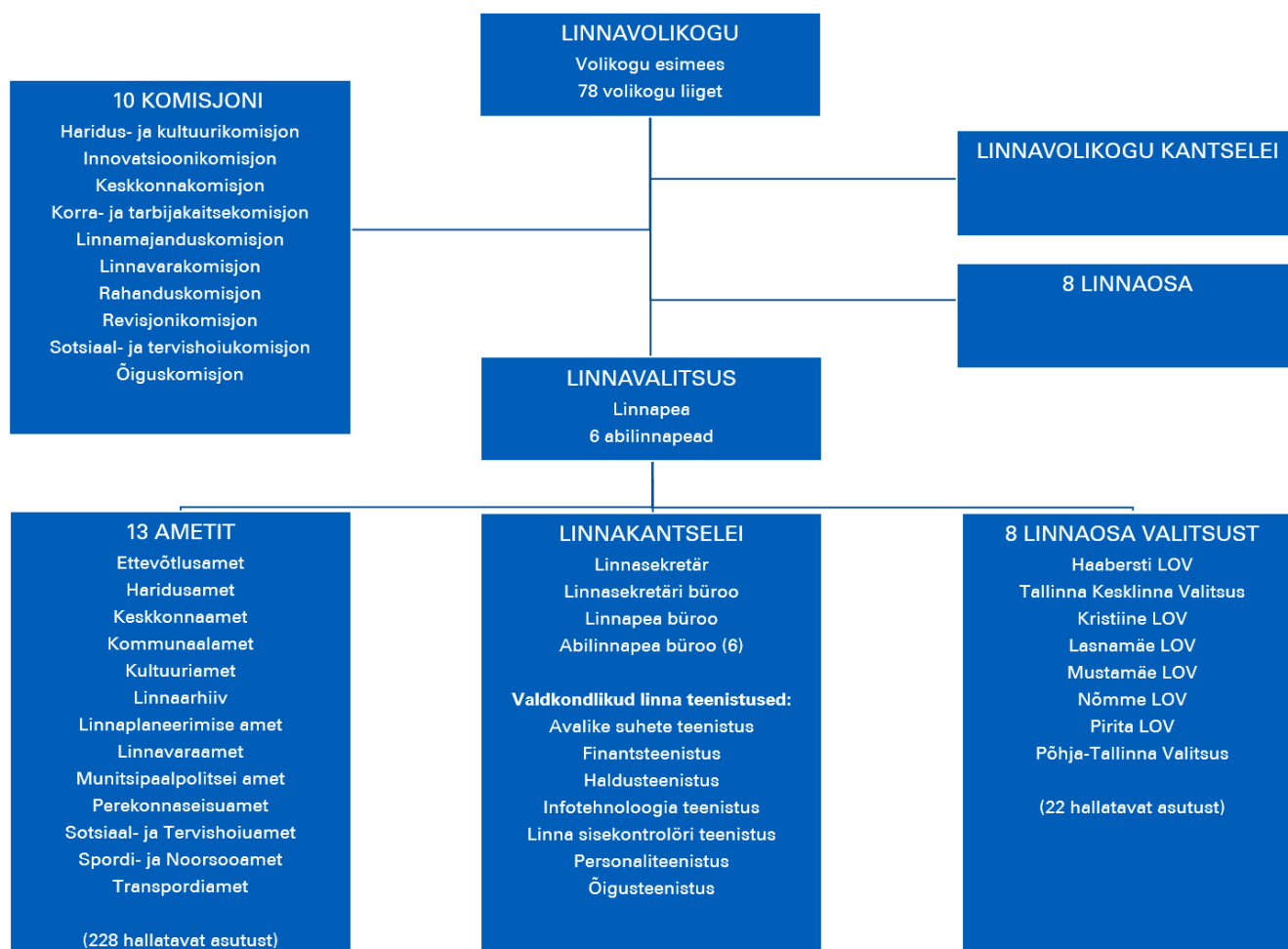

Joonis 6. Lapse õiguste ja heaolu kaitse eest vastutajad

Lastekaitse Tallinna linnas on korraldatud vastavalt Tallinna põhimääruses toodud juhtimisstruktuurile; Tallinna linna struktuur on toodud joonisel 7.

Tallinna linna omavalitsusorganid³¹ on linnavolikogu (omavalitsusüksuse esinduskogu, mis valitakse linna hääleõiguslike elanike poolt) ja linnavalitsus (linnavolikogu poolt moodustatud kollegiaalne täitevorgan). Linnavolikogu töötab täiskoguna. Linnavolikogu tööorganid on eestseisus, alatised ja ajutised komisjonid ning fraktsioonid. Linnavolikogu asjaajamise korraldamise, majandusliku teenindamise ning linnavolikogu, tema komisjonide ja fraktsioonide töö tagab linna ametiasutus: Linnavolikogu kantselei. Linnavalitsus, mille juhiks on linnapea, juhib linna ametiasutuste (v.a linnavolikogu kantselei) ja nende hallatavate asutuste tegevust ning osaleb linnavolikogu poolt kehtestatud korras aktsionärina, osanikuna, asutajana ja liikmena eraõiguslikes juriidilistes isikutes; linnavalitsus võib moodustada komisjone.

³¹ Tallinna linna struktuuri kirjeldus põhineb Tallinna põhimäärusele. Tallinna linnavolikogu määrus nr 27, vastu võetud 10.10.1996

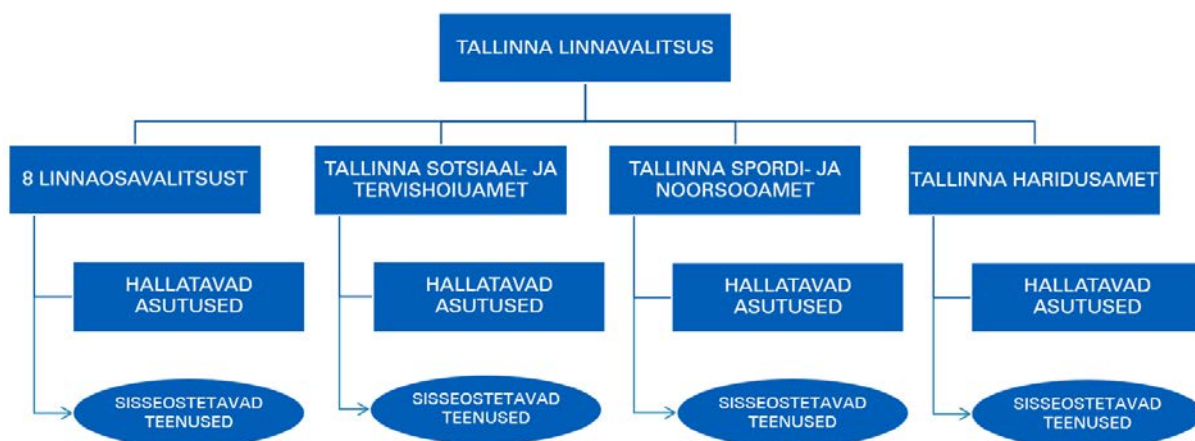
Joonis 7. Tallinna linna juhtimisstruktuur³²

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmiseks on Tallinna koosseisus moodustatud linnaosad: Haabersti, Kesklinn, Kristiine, Lasnamäe, Mustamäe, Nõmme, Pirita ja Põhja-Tallinn. Linnaosasid juhivad linnaosakogu ja linnaosa valitsused, linnaosad töötavad linnaosa põhimääruse alusel. Kõigile linnaosadele on nende põhimäärustega antud ühesugune pädevus.

Lastekaitse Tallinna linnas on korraldatud koostöös linnaosade ja ametitega: valdavalt Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametiga, teatavat rolli täidab ka Haridusamet (alaealiste komisjonid), läbi asjakohaste teenuste puutub lastekaitsele ka Spordi- ja Noorsooamet. Asjakohaseid teenuseid osutavad linnaasutuste (nii ametite kui linnaosavalitsuste) hallatavad asutused; asjakohaseid teenuseid ostab linn ka MTÜ-delt ja muudelt linnavälistelt teenuseosutajatelt. (joonis 8)

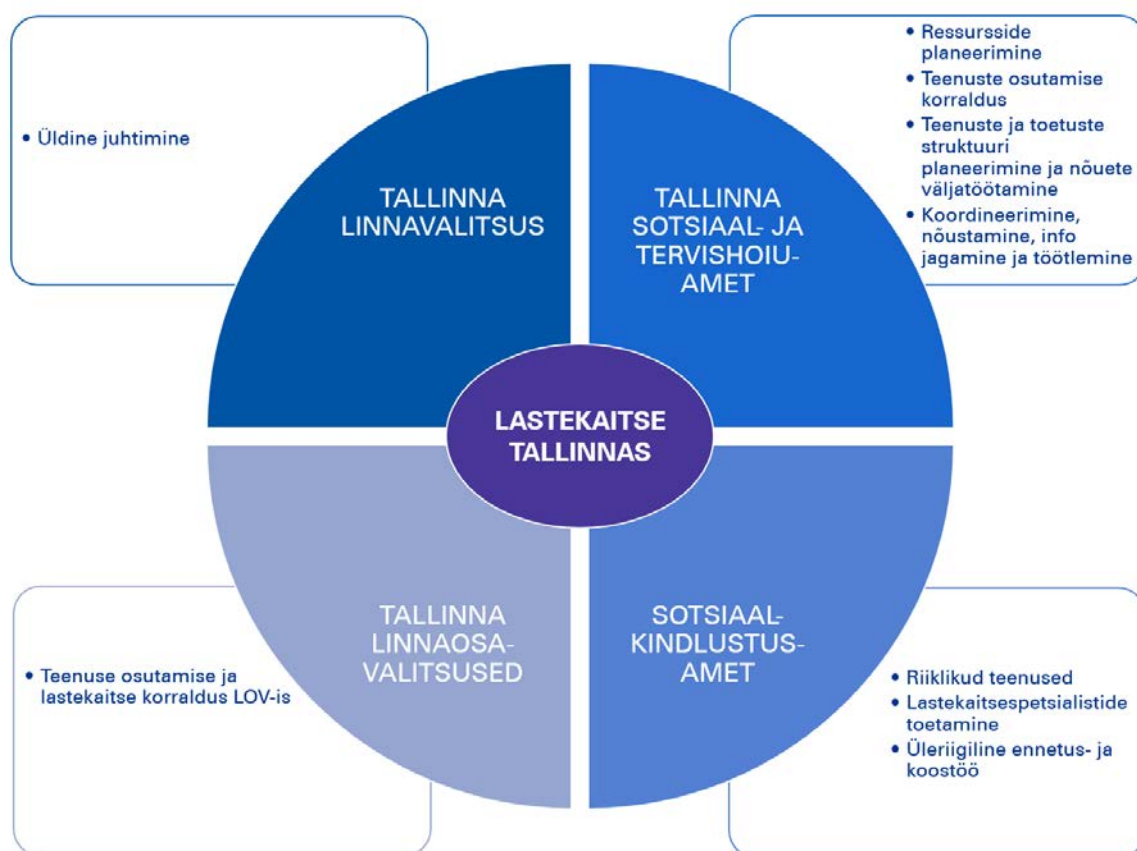
³² Tallinna linna 2016. a konsolideeritud majandusaasta aruanne.

https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=136225&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp [26.09.2017]

Joonis 8. Lastega tegelevad struktuuriüksused Tallinnas

Oluline on rõhutada, et lastekaitsetöötajate oluliseks koostööpartneriks lastekaitsetöö tegemisel on linnaosade sotsiaaltöö spetsialistid. Lastekaitse korraldus Tallinna linnas on toodud joonisel 9, asutuste rolle vt lisast 4.

Joonis 9. Lastekaitse korraldus Tallinnas

Praegust Tallinna linna lastekaitsekorraldust iseloomustab linnaosade suur suveräänsus. Lastekaitse süsteem on detsentraliseeritud, linnaosad on lastekaitsetöö tegemisel iseseisvad, sõltumatud ka Sotsiaal- ja Tervishoiuametist. Linnaosad ja Sotsiaal- ja Tervishoiuamet alluvad mõlemad linnavalitsuse juhtimisele, olles linna juhtimisstruktuuris samal tasandil. (joonis 8). See tähendab, et kuigi TSTA-l on mitmeid lastekaitsega seotud teavitamis-, nõustamis- ja korraldusülesandeid (vt joonis 9, lisa 4), siis ei saa see otse anda linnaosavalitsustele siduvaid suuniseid.

Linna enda lastekaitsekorraldusele lisandub riiklik lastekaitsekorraldus, kus juhtiv roll on Sotsiaalkindlustusametil (koostööst SKA-ga loe p 3.3.1 Tööülesannete jaotus ja tööaeg). Sotsiaalkindlustusamet täidab vastavalt oma põhimäärusele³³ järgnevaid lastekaitsega seonduvaid rolle:

- riikliku lastekaitsepoliitika elluviimine,
- riiklike strateegiate ja kohaliku omavalitsuse üksusi ning lapsi ja peresid toetavate meetmete rakendamine,
- valdkondade ülese lastekaitsealase koostöö ja ennetuse koordineerimine
- riigisisese ja rahvusvahelise lapsendamise korraldamine ning
- järelevalve.

Riiklikul tasandil toetavad lastekaitset riiklikul tasandil osutatavad teenused (näiteks rehabilitatsiooniteenus, erihooletandeteenus, haridus, tervishoid, asendushooldus). Lastekaitstes täidavad olulist rolli koostööpartneritena Rajaleidja keskused, politsei ja kohtusüsteem.

Lastekaitsetööd tehakse tuginedes eelkõige lastekaitse ja sotsiaalhoolekande seadustele ning asjakohastele Tallinna linna õigusaktidele.

Sotsiaalvaldkonna juhtimisstruktuuri Tallinna linnas on 2008. a uurinud Tartu Ülikool³⁴. Tuvastati, et Tallinnas on ühendatud sektoraalne ning territoriaalne juhtimine. Juhtimisstruktuuri probleemidena toodi esile teenuste terviksüsteemi puudumist kliendi jaoks, erinevate linnaosade elanike erinevaid vajadusi ja nende vajaduste rahuldamise erinevat määra. Lahendusena nähti sektoraalse juhtimise tõhustamist, Sotsiaal- ja Tervishoiuametile konkreetsema nn erialase üldjuhtimise andmist, et ühtlustada teenuste saamist erinevates linnaosades. Optimaalseks juhtimisstruktuuriks peeti maatriksstruktuuri, kus teenuste osutamist rahastatakse ja üldjuhtimist korraldatakse ameti poolt. Ameti rolliks peeti ka sarnaste nõuete esitamist ja juhendamist. Sotsiaal- ja Tervishoiuameti linnaosa tasandil leiti vajaliku olevat koosotsustamine ja tegevuse kooskõlastamine. Sellist juhtimiskorraldust tsentraliseeritud struktuuriga võrreldes leiti, et see võiks paremini toetada kogukonnatööd.

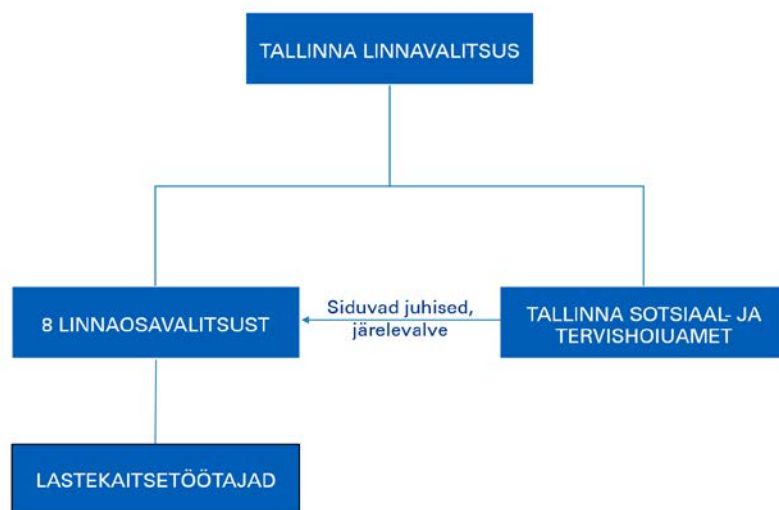
Praeguse töö raames läbi viidud intervjuudest ja arutelust ilmnes, et juhtimisstruktuur on jäänud võrreldes 2008. aastaga üldjoontes samaks ning sarnased on ka esile toodavad suuremad probleemid. Vestlustes räägiti, kuidas kaheksa linnaosavalitsust teevad lastekaitsetööd eripäraselt ning vajaks ühist metoodilist juhendamist (vt p 3.3.2 Töömeetodid ja ühtne praktika). Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile oli ootus, et see pakuks metoodilist juhendamist, ühiselt kasutatavaid vorme jms. Ka nähti, et teatud juhtumid võiksid olla optimaalsema töökorralduse jaoks keskselt lahendatud, ametis

³³ Vabariigi Valitsuse määrus, vastu võetud 19.08.2008 nr 43

³⁴ Tartu Ülikool (2008). *Tallinna hoolekande efektiivsuse uuring*. Tartu

võiks olla nt varaküsimustele spetsialiseerunud töötaja (kohtumenetluste kohta loe lähemalt p 3.3.1 Tööülesannete jaotus ja tööaeg). Rahastuse kohta arvati, et see võiks olla tsentraliseeritud, ameti rolliks võiks olla teenusepakujate kujundamine, lepingute sõlmimine (vähendamaks tegevusega seotud tööaega). Samas nenditi, et linnaosad on vajadustelt erinevad ning kuigi teenused võiksid olla korraldatud ameti poolt, siis osutajad võiksid olla ka piirkonnapõhised.

Tallinna lastekaitsetöö ühtse kvaliteedi tagamiseks ning töökorralduse optimeerimiseks (efektiivistamiseks) saaks kehtiva detsentraliseeritud juhtimismudeli asemel kasutada ühel või teisel viisil keskmaks toodud lastekaitsetöö juhtimiskorraldust. Esimene võimalus oleks luua lastekaitse maatriksjuhtimine STA ning linnaosade koostöös (joonis 10) sarnaselt Tartu Ülikooli uuringus³⁵ soovitatule.

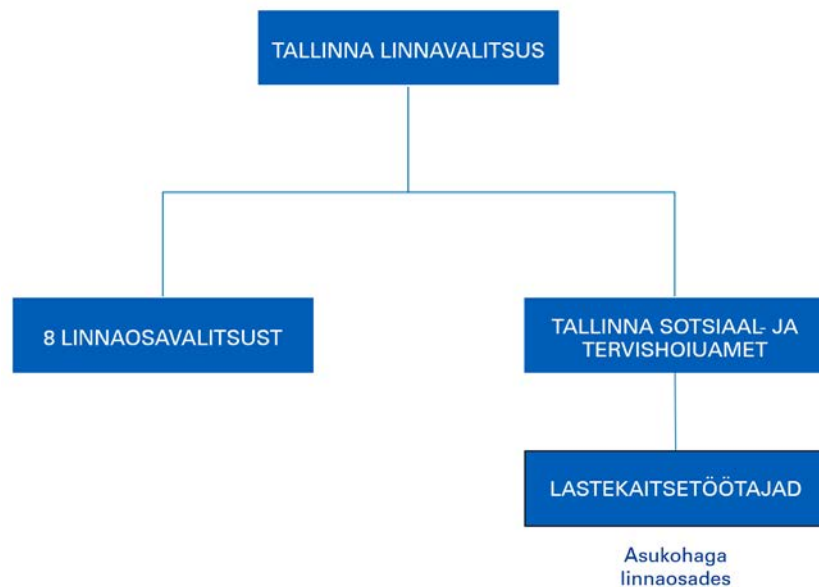
Joonis 10. Tallinna lastekaitse maatriksüsteem (juhtimine Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti ning Tallinna linnaosavalitsuste koostöös)

Selle mudeli puhul oleksid ameti ja linnaosade vahelised suhted reguleeritud vähemalt linnavalitsuse (nii linnaosad kui ka amet alluvad linnavalitsusele) tasandi õigusaktiga, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet saaks õiguse siduvate praktikasunniste, juhendmaterjalide ja raamdokumentide andmiseks lastekaitse valdkonnas ning linnasisese kvaliteedikontrolli tegemise õiguse ja kohustuse. STA täidaks seega lastekaitsetöö kujundamise rolli, linnaosavalitsustele jääks rakenduslik tasand, kuid nad oleksid ka lastekaitsetöö põhimõtete väljatöötamisse kaasatud. Lastekaitsetöö rahastamismudel jääks praegusega sarnaseks.

Alternatiivselt on võimalik sama tulemus saavutada lastekaitsefunktsiooni juriidilise tsentraliseerimisega Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse, säilitades samas lastekaitsetöötajate detsentraliseeritud

³⁵ Tartu Ülikool (2008). *Tallinna hoolekande efektiivsuse uuring*. Tartu

asetsemise linnas (joonis 11). Selle skeemi puhul oleksid kõik lastekaitsetöoks planeeritud eelarvevahendid koondatud sihtotstarbeliseks kasutamiseks Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse.

Joonis 11. Tallinna lastekaitse funktsiooni tsentraliseerimine Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse

Järgnev tabel (tabel 9) kirjeldab, missugused on praeguse juhtimisskeemi ning välja pakutud kahe Tallinna lastekaitsetöö keskse juhtimise mudeli rakendamise peamised eelised ning negatiivsed küljed.

Tabel 9. Tallinna lastekaitsetöö juhtimisskeemide plussid ja miinused

Juhtimisskeem	Plussid	Miinused
Detsentraliseeritud juhtimisskeem (praegune)	- Selgus juhtimisahelate osas - Lihtne säilitada (ei vaja ümberkorraldusi) - Tihe side kogukonnaga	- Erinevused osutatava teenuse kvaliteedis ja sisus - Täiendav ajakulu teenuse linnaosade kaupa eraldi korraldamisele - Tallinnal endal ei ole võimalik linna kui teenuseosutaja üle kesket kvaliteedikontrolli teha
Maatrikssüsteem (võimalik)	- Ühtse sisu ja kvaliteediga teenus - Ühtne korraldus võimaldab mastaabisäästu - Tallinnal endal võimalik linna kui teenuseosutaja üle kesket kvaliteedikontrolli teha - Lihtsam luua (LOV-ide pädevuses olevat lastekaitsefunktsiooni ei ole vaja ametisse üle viia) - Tihe side kogukonnaga	- Ebaselgus juhtimisahelate osas (sisuline alluvussuhe mitme juhiga) - Täiendav ajakulu koostöö korraldamisele
Valdkondlikult tsentraliseeritud juhtimisskeem (võimalik)	- Ühtse sisu ja kvaliteediga teenus - Ühtne korraldus võimaldab mastaabisäästu - Tallinnal endal võimalik linna kui teenuseosutaja üle kesket kvaliteedikontrolli teha - Selgus juhtimisahelate osas	- Keerulisem luua (LOV-ide pädevuses olev lastekaitsefunktsiooni on vaja ametisse üle viia) - Kogukonnaga sideme nõrgenemise oht (suuresti maandatud tänu spetsialistide paiknemisele linnaosades)

Praeguse olukorra e Tallinna lastekaitse valdkonna detsentraliseeritud juhtimisskeemi peamised plussid on seotud selle säilitamise lihtsusega, vajalikud pole reformid ega ressursside ümberjagamine, säilib ka linnaosavalitsuse poliitiline roll ning kogukonnaga loodud sidemed. Praeguse skeemi miinused on samas keskmate juhtimissüsteemide plussideks. Mõlemad kesksed juhtimisskeemid võimaldavad ühtlustada üle linna lastekaitseteenuse sisu ja kvaliteeti ning osa ülesannete keskseks viimisega saavutatakse ka optimaalsem tööprotsess, kuna kaob vajadus igas linnaosas sisuliselt samu süsteeme üles ehitada ja käigus hoida. Valdkonna juhtimise keskseks toomine annab võimaluse ka ülevaatlikku kvaliteedikontrolli ning arendustegevusi ette võtta. Kuna mõlemad kesksed juhtimissüsteemid aitavad kliendi jaoks paremat teenust pakkuda, siis sobiksid mõlemad neist rakendamiseks. Skeemide põhiline erinevus seisneb nende loomise ja säilitamise ressursimahukuses. Valdkondlikult tsentraliseeritud juhtimissüsteem nõuab loomiseks suuremaid ümberkorraldusi ja kokkuleppeid kui maatrikssüsteem, kuid maatrikssüsteemi loomisel tuleb arvestada selle toimimiseks vajaliku läbimõeldud ning pideva koostööga linnaosavalitsuste ning Sotsiaal- ja Tervishoiuameti vahel.

Lastekaitse näol on tegemist laste õiguste ja heaolu tagamisega. Tegemist on olulise teenusega, mille kvaliteet peaks olema kõrge Tallinna-üleselt. Kindlustamaks, et lastekaitse tööd korraldatakse kõikides linnaosades optimaalselt, soovitame tsentraliseerida lastekaitse valdkonnana Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse. Valdkondlik tsentraliseerimine tagaks, et lastekaitse sisulist tööd juhendatakse ühtse kõrge kvaliteediga üle terve Tallinna.

Ettepanekud

- *Anda Sotsiaal- ja Tervishoiuametile õigus siduvate praktikasuuniste, juhendmaterjalide ja raamdokumentide andmiseks lastekaitse valdkonnas (ettepanek nr 11)*
- *Anda Sotsiaal- ja Tervishoiuametile õigus ja panna kohustus teostada lastekaitseteenuse kvaliteedikontrolli. (ettepanek nr 12)*
- *Tsentraliseerida lastekaitse juhtimine Tallinna linnas, säilitades lastekaitsetöötajate detsentraliseeritud asetsemine linnas. (ettepanek nr 13)*

3.3 Lastekaitsetöötaja töökorraldus

3.3.1 Tööülesannete jaotus ja tööaeg

Linnaosade põhimääruste kohaselt on kõigi linnaosade pädevused identsed. Samas, tulenevalt Tallinnas kasutusel olevast detsentraliseeritud lastekaitsemudelist, on lastekaitsetöö korraldatud linnaositi mõneti erinevalt. Kõigil linnaosadel tuleb põhimäärusest tulenevalt täita samad rollid, kuid nende rollide täitmiseks vajalikud ülesanded on teenistujate vahel (eelkõige sotsiaaltöö ja lastekaitse spetsialisti vahel, aga ka nn tugispetsialistide vahel) jagatud erinevalt.

Lastekaitse spetsialisti tänased tööülesanded oleme koondanud lastekaitsetöötaja tööprofiili (vt lisa 1). Tööprofiil on põhineb Civitta analüüsile ning on ka saadetud tagasisideks Tallinna LOV-de SHO lastekaitsetöötajatele. Tööprofiili osas tuleb rõhutada, et linnaosad on suveräänsed töö jaotamisel erinevate spetsialistide vahel ja mõni tööprofiilis toodud roll võib olla antud täita näiteks sotsiaalvaldkonna spetsialistile või võib mõne muu valdkonna (seega tööprofiilis toomata) roll olla pandud täitmiseks lastekaitse spetsialistile. Tuleviku (alates 01.01.2018) tööprofiil, millesse on lisatud 2018. aastal jõustuvad muudatused, on toodud lisa 2.

Lastekaitsetöötajaid iseloomustab tahe teha oma tööd lapse parimates huvides ning valmidus selle nimel pingutada; intervjuudele tuginedes on lastekaitsetöötajad oma tööle pühendunud. Samas, ootused lastekaitsetöötaja töö tulemuslikkusele ning sellega seonduv emotsionaalne pinge on suured. Intervjuudest nähtus, et lastekaitsetöötajad hindavad ka oma töökoormust suureks.

Intervjuude ja gruppitöö käigus selgus, et lastekaitsetöötajad vajavad aega ja vahendeid enda töövõime ja professionaalsuse säilitamiseks ning taastamiseks. Läbipõlemist peeti probleemiks ja hinnati ka üheks lastekaitsetöölt lahkumise põhjuseks. Positiivsena nähti võimalust osaleda koolitustel (eelkõige riiklikult Sotsiaalkindlustusameti ja Tervise Arengu Instituudi korraldatud lastekaitsekoolitused) ning töönoustamisel (supervisioonil), kuid toodi välja, et vajadus on individuaalse supervisiooni ja nõustamise järele, mida seni ei ole pakutud. Töö käigus selgus, et lastekaitsetöötajad on märkimisväärselt erineva hariduse ja kogemusliku taustaga, tunnetada võib lausa koolkondade vahelisi erinevusi.

Käesoleva töö tegemise käigus selgus näiteks, et ühes linnaosas on lastekaitsetöötajal kandev roll eluasemenenetluses, samas kui teises linnaosas lastekaitse spetsialistil eluasemetega seonduvalt sisuliselt rolli pole. Erinevalt on linnaosades jaotatud näiteks ka kohtumenetlustega seonduvad rollid. Näiteks Pirital osaleb lastekaitse spetsialist lapse varaga seotud kohtumenetlustes, Mustamäel on varaga seonduvad kohtumenetlused juristi lahendada. Seega: lastekaitse spetsialist linnaosas A ja lastekaitse spetsialist linnaosas B täidavad valdavalt samu, kuid osalt ka erinevaid rolle.

Intervjuudes toodi sageli esile ajanappust töö tegemisel. Näiteks kirjeldati, et ennetustegevustele või STAR-iga töötamisele saab panustada vähem aega kui sooviks, kuna aega lihtsalt pole. Sama täheldati Civitta uuringus³⁶, kus mainiti aja puudust tegelemaks ennetustegevuse, järelevalve, juhtumiplaanide ja elatisraha nõuetega. Kuigi lastekaitsetöö iseloomust tuleneb surve töötamisele ka töövälisel ajal, nähtus intervjuudest, et lastekaitsetöö on üldjuhul siiski korraldatud selliselt, et seda tehakse ametliku tööaja raames; tööajavälisel ajal tehtud tööaeg kompenseeritakse vaba ajaga. Töö käigus selgus, et osa

³⁶ Civitta (2016). Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüsi, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine (analüüs ja selle lisamaterjalid).

lastekaitse spetsialistid teevad oma tööd efektiivsemalt, osa vähem efektiivsemalt, kohati on tööülesandeid, mida täidetakse, kuid mille täitmine ei pruugi olla vajalik (näiteks ei saa võtta kõiki kohtu taotlusi täitmiseks, mõne puhul on asjakohane vaidlustamine, millega kaasneb oluline tööaja sääst).

Intervjuude käigus sai selgeks, et seaduses toodud regulatsioon hädaohus oleva lapse eraldamise kohta kohtu kaudu 72 tunni jooksul ei ole realistlik. Kohtud on praktikas asunud nõudma sisuliselt ka põhinõude põhjendamist ja kogu vajaliku materjali kokku saamine (eriti, kui tegemist on lastekaitsele tundmatu perega) ei ole lühikese ajaga võimalik. Praktikas on leitud lahendus, kus lapsed eraldatakse lapsevanema nõusoleku alusel. Märkimist väärib, et linnaosade praktikad kohtumenetluses on erinevad, osa on võtnud kohtupraktika teadmiseks, osa on kohtu nõude põhinõude põhjendamise osas vaidlustanud.

Võrreldes Civitta 2016. a tööga³⁷ ei osutanud selle töö raames intervjueritud lastekaitsetöötajad muudatustele tööülesannete sisus, välja toodi, et osa tööülesandeid (näiteks kohtumenetlustega seonduvad) oma mahult kasvavad. Teemad, mis võivad kontrollimatult lisada töökoormust, on erieestkoste ja kohtute soov enne hooldusõiguse või suhtluskorra kohta otsuse langetamist vanemaid lepitada. Eriestkoste nõuab täiendavalt lastekaitse spetsialisti tööaega, perelepituste läbiviimine lisab koormust teenuse osutajatele (ja pikendab niigi pikki teenuste järjekordi).

Leidsime, et lastekaitse spetsialistid täidavad ka olemuslikult tehnilisi ülesandeid: registreerivad dokumente dokumendiinfosüsteemis, sisestavad ja laevad alla dokumente e-toimikus, skaneerivad ja paljundavad, otsivad kokku ja süstematiseerivad andmeid statistika tarbeks jms. Antud töös intervjueriti lähemalt vaid osa linnaosavalitsuste spetsialistide, kuid võib oletada, et mainitud praktika on laiem. Civitta 2016. aasta töös tuvastati, et kõigis SHO-des tegeletakse suuremal või vähemal määral administratiivsete ülesannetega nagu kirjade registreerimine (keskmiselt 1,9% tööajast), arhiveerimistegevused (keskmiselt 1,4% tööajast) ja statistika kogumine (keskmiselt 3,4% tööajast)³⁸. Toetav personal, näiteks sekretär võiks olla abiks mõnede tegevuste puhul (ja mõnes LOV-is juba praegu ka on). Näiteks kõik, mis on seotud dokumentide registreerimisega, skaneerimisega ja muu sellise assisteeriva tegevusega. Samas, küsimuses, kas erinevate ürituste ja abipakkide nimekirjade kokkupanek võiks olla sekretäri teha, olid lastekaitse spetsialistide arvamusel erinevad. Osalt leiti, et abipakkide, laagrite jm sellisega seonduv on võimalus lastekaitse huvisfääris olevate peredega positiivses kontekstis suhelda.

Sotsiaalhoolekande osakonna tehniliste ülesanneteks vajalik tööjõud on esitatud järgnevas tabelis (tabel 10). Tööjõu vajaduse arvestamiseks on põhinetud Civitta poolt analüüsitud administratiivseid ülesandeid ning osakondade koosseisu LOV-des.

³⁷ Civitta (2016). Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüs, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine (analüüs ja selle lisamaterjalid).

³⁸ Civitta (2016). Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüs, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine (analüüs ja selle lisamaterjalid).

Tabel 10. Tööjõu vajadus tehniliste ülesannete täitmiseks

LOV-i nimetus	Tööjõu vajadus (kohta) ³⁹
Haabersti LOV	1,3
Tallinna Kesklinna Valitsus	1,9
Kristiine LOV	1,3
Lasnamäe LOV	2,0
Mustamäe LOV	1,0
Nõmme LOV	1,0
Pirita LOV	0,5
Põhja-Tallinna Valitsus	2,1

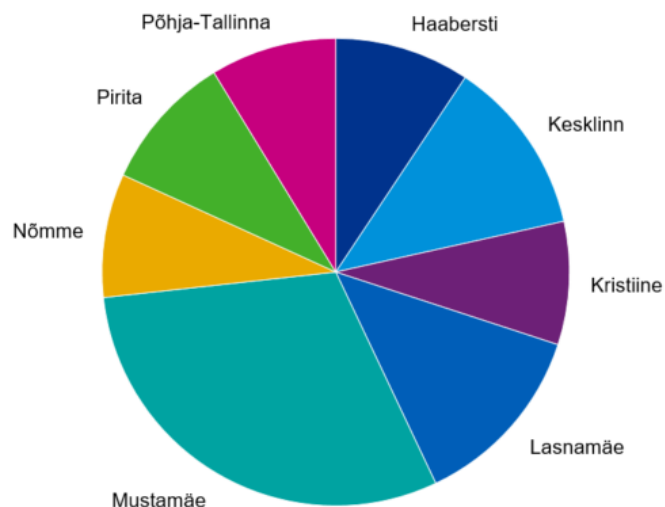
Nagu eelpool viidatud, toetavad lastekaitse spetsialiste nende igapäevatoos juristid. Osaliselt saadakse tuge asjaajamise spetsialistidelt. Meediaga suhtlemist vahendavad linnaosade avalike suhete eest vastutavad spetsialistid. Ennetustegevuste elluviimist toetavad mõnes linnaosas vähesel määral terviseedenduse eest vastutavad spetsialistid. Töö käigus selgus, et ennetustegevust peetakse vajalikuks ja osalt ka olemuslikult lastekaitse spetsialisti rolliks (näiteks koolide ja lasteaedade külastused), kuid leiti, et valdav vastutus ennetustöö eest peaks lasuma teistel spetsialistidel ja organisatsioonidel (näiteks Sotsiaalkindlustusametil). Intervjuudest nähtus, et lastekaitsetööd toetavate spetsialistide roll erineb linnaositi märkimisväärselt, samuti erineb ka lastekaitse spetsialistide nägemus sellest, millist abi nad toetavatelt spetsialistidelt sooviksid.

Kohtumenetlustega seonduv korraldus on LOV-ides erinev. Kohati on abiks juristid, kohati mitte. On ka näide, kus kohtuasjadega tegeleb ametnik, kellel on lisaks lastekaitsealasele haridusele ka juuraharidus. Kohtuasjade puhul on oluline eristada vara küsimusi muudest lapsega seotud kohtumenetlustest. Vara küsimused võivad olla ülimalt keerulised (näitena toodi optsioonid, aktsiad). Juristi kaasamine oleks intervjuudest tulenevalt kasulik vaid juhul, kui jurist on valdkonnale spetsialiseerunud ja selles kogenenud; üldiste teadmistega või kogenematu juristi kaasamisest kasu ei nähtud. Intervjuudest selgus ka see, et pikaajalise töökogemusega lastekaitse spetsialistid tunnevad ennast kohtumenetluses kindlalt, neid ei heiduta see, et menetluses tuleb vastakuti seista vandeadvokaatidega. Samas tuli intervjuudest välja, et väiksema töökogemusega lastekaitse spetsialistid eelistaksid kohtumenetlustes osaleda koos juristiga.

Kohtumenetluste kohta nähtus käesoleva töö käigus tehtud intervjuudest ja grupitööst, et kohtunikel on märkimisväärselt erinevad praktikad. Praktika erisused on ka lastekaitsetöötajatel, oluliseks erisuseks on millises ulatuses võetakse kohtunõuded ja -lahendid täitmiseks ja millises ulatuses kasutatakse õigust neid vaidlustada. Huvitav on ka fakt, et linnaositi on kohtuvaidluste maht märkimisväärselt erinev (joonis 12). Kohtumenetluste osas selgus, et praktika ühtlustamiseks oleks vajalik kohtunike teavitamine ja/või koolitamine.

³⁹ Täiendava tööjõu arvutamiseks on Civitta andmete põhjal arvestatud lisanduva tööülesannete ajakuluga sotsiaalhoolekande osakonna peale.

Haabersti LOV	47
Tallinna Kesklinna Valitsus	83
Kristiine LOV	29
Lasnamäe LOV	156
Mustamäe LOV	188
Nõmme LOV	41
Pirita LOV	23
Põhja-Tallinna Valitsus	51
Kokku	618

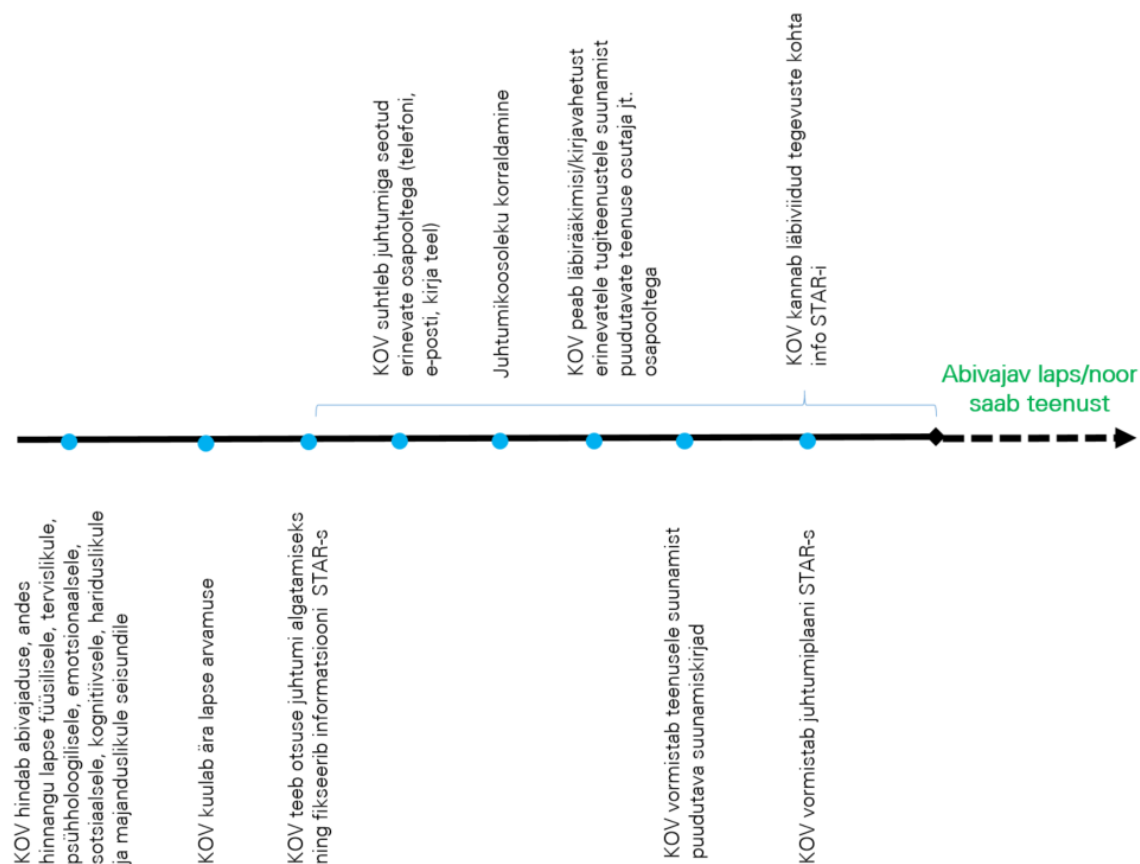
Joonis 12. Vanemate kohtuvaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt üle^{40,41}

Koostöö SKA-ga sai lastekaitse spetsialistidelt erinevaid hinnanguid. Valdavalt leiti, et Tallinn on ise sedavõrd suur ja kogenud, et ei vaja riigipoolset nõustamist (erisus rahvusvaheliste juhtumite korral). Samas oli ka neid, kes SKA käest nõu küsivad ja saavad. Kogemused SKA järelvalve osas peavad veel kujunema.

Lastekaitse spetsialisti üheks ülesandeks on hinnata lapse abivajadust ja suunata laps asjakohasele teenusele (joonis 13). Kohati juhtisid lastekaitsetöötajad töö käigus läbi viidud vestlustes tähelepanu sellele, et on puudus teenustest (näiteks turvakodu, sõltuvusravi, toetav pereteenus), mida abivajav laps (või tema pere) vajab, või on teenustele pikad järjekorrad. Kui laps ei saa koheselt vajaminevat teenust, tuleb leida ajutisi poolikuid lahendusi. See võtab aega ja võib olla emotsionaalselt kurnav, kuna on juba ette teada, et lahendus ei ole päris õige. Järjekordade temaatikat toodi esile eelkõige Tallinna Laste Turvakeskuse puhul. Intervjuudest selgus ka, et kohati tingib teenuste järjekordi see, et teenustele soovitakse suunata lapsi, kes vajavad teenust, kuid ei pruugi ilmingimata vajada teenust, mille järjekorda nad pannakse. Ehk siis, teenustega, mis on olemas, proovitakse kompenseerida puuduvaid teenuseid. Eriti problemaatiline grupp lapsi on psüühiliste erivajadustega ja käitumishäiretega lapsed. Intervjuu käigus Tallinna Laste Turvakeskusega saime kinnitust, et nende ööpäevaringsele sõltuvusprobleemidega laste teenusele (Nõmme teel) on rohkem nõudlust, kui võimalust teenusekohti pakkuda; alaealiste komisjonides on osa sihtrühma lapsi saanud keelduva otsuse.

⁴⁰ 2016. aastal Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt koostatud ja edastatud tabel, mis põhineb linnaosavalitsuste andmetele.

⁴¹ Linnaosade võrdluseks on laste arvu näitajad kaalutud vastavalt linnaosas registreeritud alaealiste arvuga. Kaalutud suhtarvu aluseks on kasutatud Pirita alaealiste arvu, kuna seal on kõige väiksem alaealiste populatsioon. Ülejäänud linnaosade kaalu arvutamiseks jagati Pirita alaealiste arv vastava linnaosa alaealiste arvuga. Kaalud omakorda korrutati lastekaitse teenuseid vajava laste arvuga, saavutades suhtarvud, mida on võimalik omavahel võrrelda.

Joonis 13. Teenusele suunamise protsess

Töökoormust märkimisväärselt mõjutava asjaoluna toodi välja uute töötajate suurt hulka ja sellega kaasnevat juhendamise ja toetamise koormust.

Ettepanekud:

- Viia miinimumini lastekaitse spetsialistide tehtavate tehniliste tegevuste maht (ettepanek nr 5)
- Tagada lastekaitse spetsialistidele supervisioon ja vajadusel psühholoogiline nõustamine (ettepanek nr 7)
- Tagada lastekaitse valdkonnas pädeva juristi teenus tsentraalselt (ettepanek nr 8)
- Teha Riigikohtu koolitusosakonnale ja/või Sotsiaalkindlustusametile ettepanek kohtunike lastekaitsega seonduvatel teemadel koolitamiseks (ettepanek nr 16)
- Toetada lastekaitse spetsialistide tööaja juhtimisel (ettepanek nr 17)

3.3.2 Töömeetodid ja ühtne praktika

Lastekaitsetöö linnaomavalitsustes on tulenevalt decentraliseeritud ülesehitusest erinev ka meetoodiliselt. Tallinna linnas ei teostata osutatava lastekaitsetöö üle tsentraalselt kvaliteedikontrolli või järelevalvet. Selline roll saaks olla Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, kuid seda ei ole talle põhimäärusega

antud. Järelevalve teostamise õigus osutatava lastekaitse kvaliteedi üle on lastekaitseaduse kohaselt Sotsiaalkindlustusametil.

Intervjuudest nähtus, et vaatamata LOV-ide iseseisvusele on lastekaitse spetsialistidel ootus Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile kui Tallinna linna ühise lastekaitsemetoodika loojale ja vedajale. Intervjuudest lastekaitse spetsialistidega selgus, et nad on valmis keskselt antavaid soovituslike suuniseid oma töös arvesse võtma. Intervjuudest nähtus samas, et linnaosade juhtkonna tasandil ei pruugi avatus tsentraalselt antud suuniste osas olla samavõrd suur kui spetsialistide tasandil. Spetsialistid töid välja, et keskselt antud suunised oleks praktilised, kuna kaheksa erineva praktika välja töötamise asemel tuleks välja töötada vaid üks praktika. Seeläbi hoitaks kokku aega ja ühtlustataks lastekaitse sisu üle linna. Intervjuudest nähtus, et keskselt kujundatud ja jagatud käitumissuunised on eriti väärtuslikud olukorras, kus riikliku tasandi otsused venivad ja/või muudatusi tuleb rakendada kiirkorras.

Ettepanekud

- *Kehtestada ülelinnaliselt üks lastekaitse spetsialisti ametijuhend (ettepanek nr 6)*
- *Ühtlustada lastekaitsetööd metoodiliste lähenemiste osas (ettepanek nr 9)*

3.3.3 Infosüsteemidega seonduv

Tallinna linna lastekaitsetöötajad kasutavad juhtumikorralduse põhimõttel läbiviidava töö tegemisel Sotsiaalministeeriumi hallatavat Sotsiaalteenuste ja -toetuste Andmeregistrit (STAR), mis rakendus esmakordselt 2010. aastal. STAR-i kaudu saab teha infopäringuid teistesse riiklikesse andmekogudesse nagu rahvastikuregister, Sotsiaalkindlustusameti infosüsteem, Töötukassa infosüsteemid, Haigekassa infosüsteem ning Maksu- ja Tolliameti Maksukohustuslaste register.

STAR-i kasutatakse ja hinnatakse linnaositi erinevalt. Osa intervjuueeritustest hindas selle kasutamist ajamahukaks ja ebamugavaks, teised intervjuueeritud pidasid süsteemi kasutatavust rahuldavaks. Osa LOV-e leiab STAR-i täitmiseks aja, osa pigem jätab täitmata.

Probleeme STAR-i ajakohasusega, mis takistaks selle kasutamist, selle töö käigus ei tuvastatud. Sotsiaalministeeriumi 2015. aastal STAR-i kasutajate hulgas läbi viidud küsitlus⁴² näitab, et laiemalt ollakse süsteemiga pigem rahul (hinnang rakendusele 7,3 palli kümnest) ning valdavalt arvatakse, et see toetab igapäevast tööprotsessi.

Kasutajasõbralikkuse aspektist tuli praeguses uuringus samas esile mõningaid STAR-iga seotud vajakajäämisi ning arendamisvõimalusi (infosüsteemi pakutavate täiendavate võimaluste vajadust nägi ka u 60% ministeeriumi poolt 2015. a küsitletutest⁴³). Järgnevalt on välja toodud probleeme

⁴² Sotsiaalministeeriumi koduleht. https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Sotsiaalteenuste_ja_toetuste_andmeregister_STAR/Lisainfo/tagasiside_kokkuvote_kodulehele_2015.doc [16.10.2017]

⁴³ Sotsiaalministeeriumi koduleht. https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Sotsiaalteenuste_ja_toetuste_andmeregister_STAR/Lisainfo/tagasiside_kokkuvote_kodulehele_2015.doc [16.10.2017]

kasutusmugavusega, mille lahendamine võiks anda otsese ajasäästu või tõhusa infovahendusega kergendada lastekaitse spetsialistide tööd.

Intervjueritud spetsialistid olid konsensuslikul arvamusel, et STAR võiks olla oluliseks toeks lastekaitsetöö tegemisel, kuid praegu see seda pole, mille üheks põhjuseks on, et STAR-i täidetakse märkimisväärselt erinevalt, mistõttu sealt saadav info on erineva kvaliteediga. Samadele järeldestele on jõutud ka Sotsiaalministeeriumi 2017. a avaldatud kohaliku tasandi lastekaitsetöö uuringus, kus nenditi, et lastekaitsetöötajatel on erinev arusaam STAR-i sisestatava informatsiooni vajalikkusest ja põhjalikkusest⁴⁴. Tallinnas peetakse lisaks STAR-is lastekaitsetöö dokumenteerimisele juhtumite kohta pabertoimikuid. Eraldi toodi probleemina esile, et STAR-iga seonduvalt mõistetakse erinevalt seda, mis on „juhtum“, ja sellega seonduvalt on süsteemi täidetud erinevalt. Tegemist pole küll süsteemi enda veaga, kuid STAR-i ühtse ja korrektse täitmise juurutamine suurendaks kindlasti selle kasulikkust tarvitajate jaoks ning säästaks sellega infootsinguteks kuluvat aega.

Kasutajasõbralikkusega seotud suur probleem on ka asjaolu, et kuigi STAR on lastekaitsetöö tegemiseks kohustuslik süsteem, ei saa sellest automaatselt kõiki vajalikke statistilisi väljundeid. Eraldi on statistika eesmärgil kasutusel teised süsteemid (s-veeb, h-veeb, MS Excel) ning statistika kokkusaamiseks tehakse käsitööd. Näiteks ei anna STAR automaatselt lastelaagrite, abipakkide vms tegemiseks vajalikke nimekirju abivajajatest; nimekirjade koostamine ja vahendamine on märkimisväärne käsitöö nii LOV-i kui ka Sotsiaal- ja Tervishoiuameti tasandil. Statistika eesmärgid peaks täidetud saama automaatselt STAR-i abil, kuid nõuavad praktikas lastekaitse spetsialistide tööaega. Lisaks panustavad statistika tootmisesse oma tööaega Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti teenistujad.

Väiksemate kasutajasõbralikkusega seotud probleemidena toodi intervjuudes näiteks välja, et STAR-is võiks olla automaatne teavitust, kui inimene on jõudnud teenusele, et ei peaks selle kohta üle küsima. Kurdeti STAR-i tähe märkide mahu viga (tähe märkide piiratust on ka mujal probleemina märgitud⁴⁵), mainiti nuppuderohket kasutajaliidest ning tehnilisi probleeme nagu süsteemi hangumine ja probleemid andmete salvestamisega. Üksikult võttes pole tegemist suurte mureküsimumustega, kuid arvestades kui palju aega lastekaitse spetsialistid STAR-is andmeid kajastades viidavad, võivad ka väikeste probleemide lahendused anda kokkuvõttes ajasäästu ning muuta süsteemi kasutamist meeldivamaks.

IT-süsteemidest kasutatakse Tallinna lastekaitsetöös igapäevaselt veel dokumendihaldussüsteemi Postipoiss, samuti e-toimikut ja osa ametnikke kasutab ka Eesti Hariduse Infosüsteemi.

Ettepanekud:

- *Ühtlustada STAR-i kasutamise praktikad; survestada riigipoolseid STAR-i arendustegevusi või arendada vajalikud muudatused linna poolt (ettepanek nr 10)*

⁴⁴ Viira, Age (2017) Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine. Sotsiaalministeerium.

⁴⁵ Viira, Age (2017) Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine. Sotsiaalministeerium.

4 Muudatused

Sellesse peatükki oleme esmalt koondanud ülevaate seadustest tulenevatest muudatustest, millega kohalikud omavalitsusüksused, sh Tallinna linn, peavad ühel või teisel viisil kohanduma. Samuti kirjeldame siin analüüsi käigus kujundatud ettepanekuid, kuidas Tallinna linna lastekaitse juhtimist ning töökorraldust parandada.

4.1 Seadustest tulenevad muudatused

4.1.1 Kinnise lasteasutuse teenus

Riigikogu võttis 11.10.2017 vastu eelnõu 360 SE (sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus)⁴⁶ ja menetluses on kaasuvalt 453 SE (karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus)⁴⁷. Eelnõust 360 SE tulenevalt muudeti sotsiaalhoolekande seadust selliselt, et luuakse uus riiklik teenus: kinnise lasteasutuse teenus. Kinnise lasteasutuse teenus on ööpäevaringne teenus, mida osutatakse lapsele, kelle vabadust on piiratud kohtumääruse alusel. Laps paigutatakse kinnisesse lasteasutusse ainult juhul, kui lapse käitumine seab ohtu tema enda elu, tervise või arengu või teiste isikute elu või tervise ja seda ohtu ei ole võimalik kõrvaldada ühegi vähem piirava meetmega. Sellisteks teenusteks on juba täna olemas olevad haridusvaldkonna kasvatus eritingimusi vajavate õpilaste kooli kui erihoolekande⁴⁸ valdkonda jääv alaealiste kohtumäärusega teenus.

Kehtivas õigusruumis ei ole üheselt reguleeritud teenuseid, mida on seni osutanud lastele Tallinna Laste Turvakeskus Tallinnas Nõmme teel, kus lapsed viibivad ööpäevaringselt linnaosa alaealiste komisjoni suunamise alusel (joonis 14). Teenus on sarnane kinnise teenusega, kuna lapsed ei saa teenuselt oma soovil lahkuda. Laste viibimiseks teenusel on olemas lapse seadusliku esindaja (lapsevanema) nõusolek.

Tallinna Laste Turvakeskuses sõltuvuskäitumisega lastele ööpäevaringselt osutatav teenus on lastekaitse spetsialistide poolt kõrgelt hinnatud, vajadus teenuse järele on suur ja teenusele on järjekorrad. Intervjuudest nähtus, et seni on teenusele suunamine toimunud vajadusel paindlikult ja kiiresti, kui lapse abivajadus on suur ja sekkumine on nõudnud kiiret reageerimist. Teenuse osutaja sõnul on erakorralistel juhtudel olnud sedavõrd paindlikud, et loodud juurde täiendavaid teenusekohti. Kiire reageerimine on oluline seetõttu, et lapsed, eelkõige need, kes tarbivad kangeid sünteetilisi sõltuvusaineid, on kõrge üledoosi riskiga ning kiire sekkumiseta võib nende elu olla ohus.

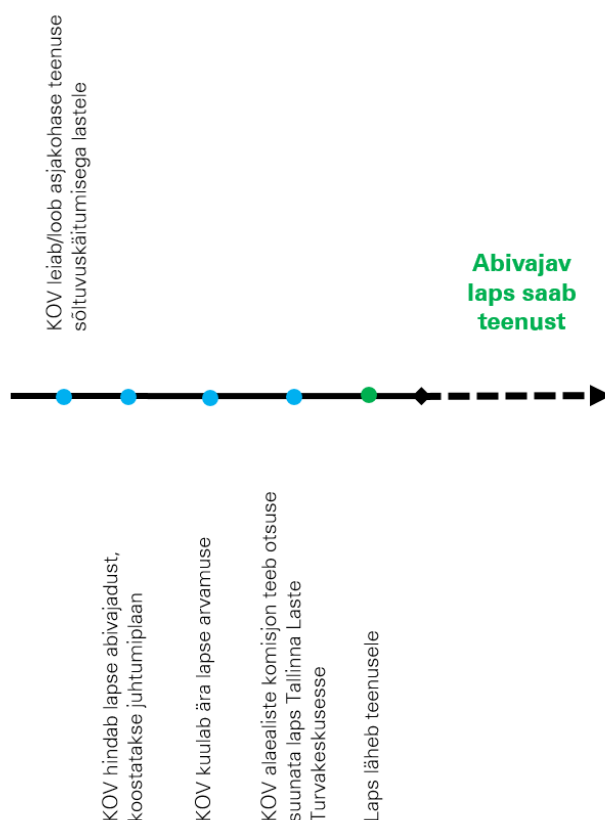
Seda, et teenuse järele on Tallinnas vajadus suurem kui praegune kohtade arv suudab katta, kinnitab ka teenuse osutaja. Iga-aastaselt jääb alaealiste komisjoni (teenusele suunaja) poolt mõni laps, kellele

⁴⁶ Sotsiaalhoolekande seadus. Riigi Teataja I, 30.12.2015, 5

⁴⁷ Riigikogu koduleht. [https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/56a447c6-1e2a-4243-a488-4647f80062eb/Karistusseadustiku%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus%20\(alaealiste%20õigusrikkujate%20kohtlemise%20muutmine\)](https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/56a447c6-1e2a-4243-a488-4647f80062eb/Karistusseadustiku%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus%20(alaealiste%20õigusrikkujate%20kohtlemise%20muutmine)) [26.09.2017]

⁴⁸ Intervjuude kohaselt on seadusandja soov hõlmata regulatsiooniga ka laste kohtumäärusega erihoolekanne.

teenus oleks näidustatud, teenuse koha puudumise tõttu teenusele suunamata. Teenuseosutaja hinnangu järgi on esialgne lisavajadus 5 kohta, kuid täpne kohtade vajadus võib varieeruda aasta-aastalt ja vajab täiendavat analüüsi.

Joonis 14. Kinnise lasteasutuse teenusele suunamine praegu

Kui Tallinna Laste Turvakeskuse poolt osutatav teenus on kohaliku omavalitsuse loodud ja rahastatud, siis 360 SE muudatuse alusel loodav teenus on riiklik. Teenust rahastatakse riiklikest vahenditest⁴⁹.

360 SE tulenevalt muudeti sotsiaalhoolekande seadus, selliselt, et kohus otsustab lapse kinnisesse lasteasutusse paigutamise, samuti seal viibimise pikendamise ja lõpetamise lapse elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksuse avalduse alusel (joonis 15). Menetluses annab oma arvamuse Sotsiaalkindlustusamet. Kohtumenetlus käib tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel; oluliseks erisuseks siinkohal on, et menetluses ei ole lubatud kasutada esialgset õiguskaitset. Seega, võrreldes seni Tallinna Laste Turvakeskusesse teenusele suunamisega menetlusprotsess pikeneb nii ajaliselt kui menetlejate hulga osas. Intervjuude käigus on tulevikku vaatavalt toodud murekohana välja seda, et

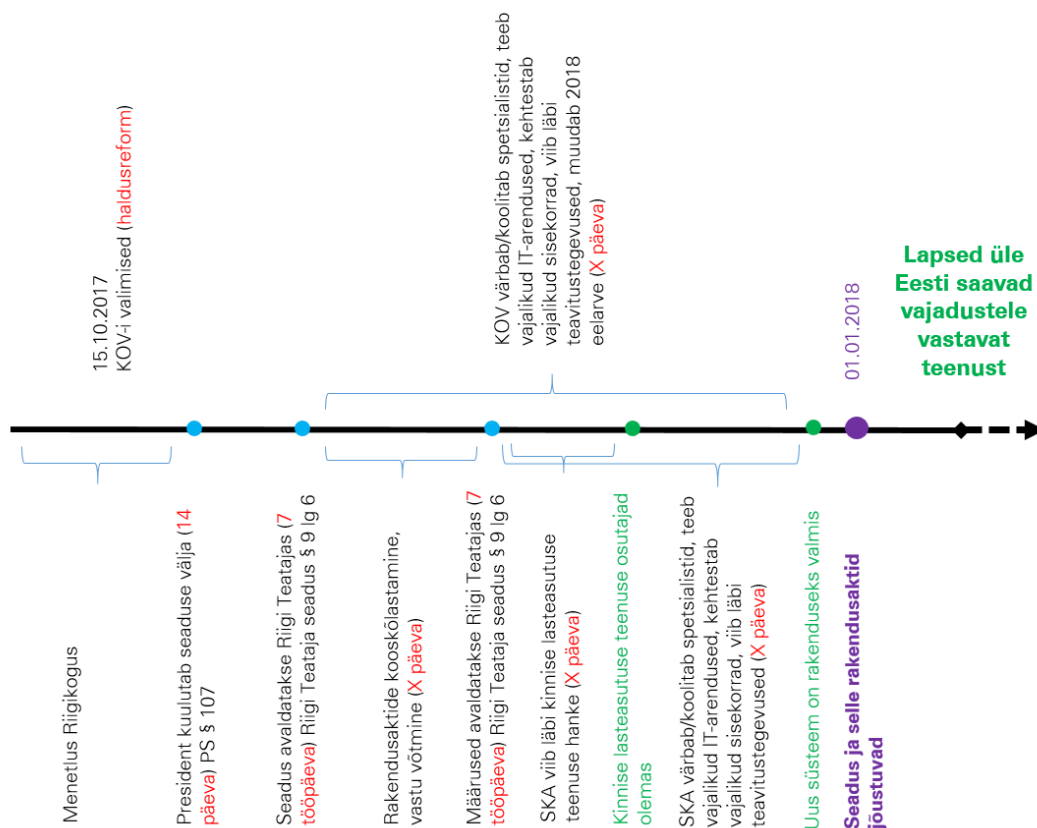
⁴⁹ Käesoleva analüüsi kirjutamise ajal on veel ebaselge, milliseid vahendeid kasutades tagatakse teenuse jätkusuutlik riiklik rahastamine.

laste kinnise teenuse menetlus ei võimalda kiiret ja paindlikku lapse abivajadusele vastavat reageerimist, kuna erinevate institutsioonide kaasamisel toimub menetlus aeglaselt. Eraldi probleemina toodi välja keeld kasutada esialgset õiguskaitsset. Praktikas on akuutses seisundis lapsi paigutatud haiglasse, kuid intervjuudes avaldasid spetsialistid kahtlust, kas haiglad on valmis lapsi kogu kinnisele teenusele suunamise menetluse aja haiglas hoidma. Kui see pole võimalik, on vaja leida mingi muu ajutine teenus, selliseid aga väga pole.

Joonis 15. Kinnise lasteasutuse teenusele suunamine Riigikogu vastuvõetud 360 SE muudatuse kohaselt

Sotsiaalhoolekande seaduse muudatuse 360 SE ja eelnõu 453 SE rakendamiseks on planeeritud 1. jaanuar 2018. Eelnõudest tulenevate seadusemuudatuse rakendamisega seonduvalt kaasuvad tihedast ajagraafikust tulenevalt suured väljakutsed (joonis 16). Eelnõu 453 on endiselt Riigikogu menetluses ning 360 SE võeti Riigikogus vastu 11.10.2017, muudatuste rakendamiseks on vaja teha eeltegevusi, mh tuleb hankida teenusepakkujad; hankemenetlus on aeganõudev, samuti ei pruugi nõuetele vastavaid ja teenuse osutamisest huvitatud teenusepakkujaid üldse olemas.

Joonis 16. Eelnõu 360 SE menetlus- ja rakendusgraafik

Kui kasvatus eritingimusi vajavate õpilaste kooli suunatud lastel osas on sotsiaalhoonekande seaduse muudatuste 360 SE kohaselt rakendussäte, mille kohaselt jaanuaris 2018 jätkatakse koolis viibimise mõjutusvahendi kohaldamist, kohaldades pärast 2018. aasta 1. jaanuari kasvatus eritingimusi vajavate õpilaste koolis viibimisele kinnise lasteasutuse teenuse regulatsiooni, siis Tallinna Laste Turvakeskuse poolt osutatava teenuse osas eraldi üleminekuregulatsiooni sotsiaalhoonekande muudatus 360 SE ei anna.

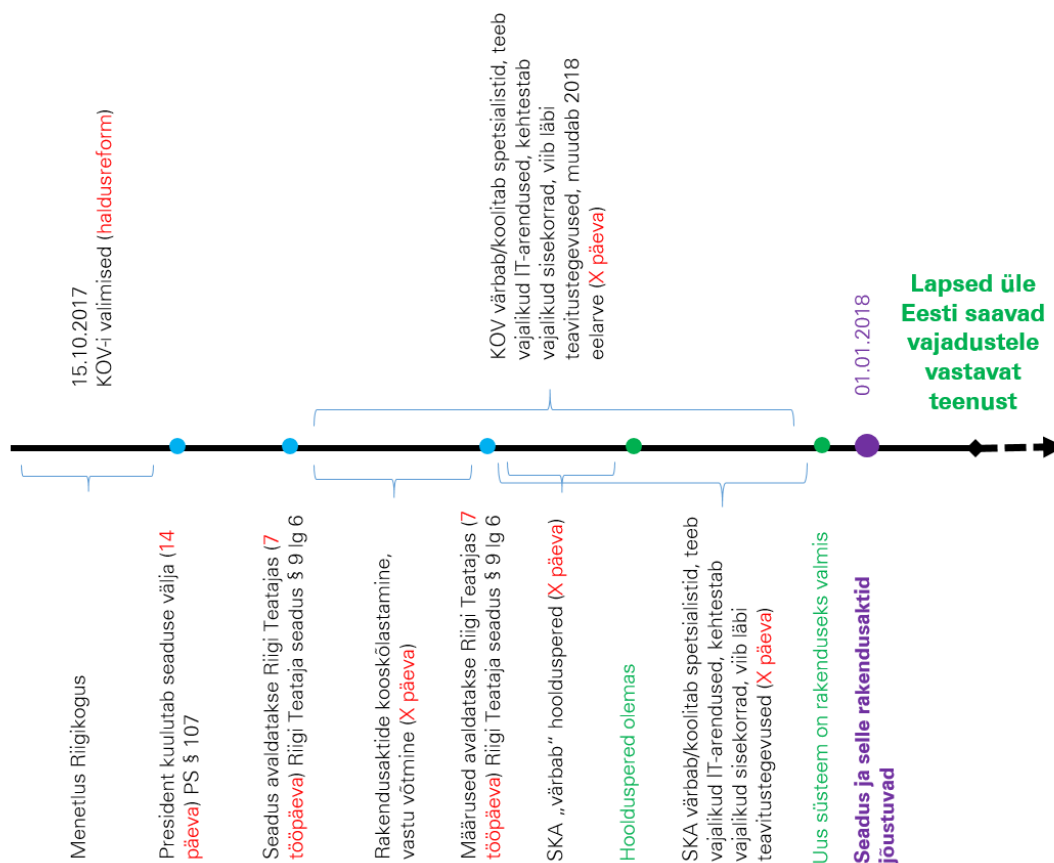
Tulenevalt on võimalik asuda kahele seisukohale. Esimene võimalik seisukoht on, et Tallinna Laste Turvakeskuse poolt osutatav teenus ei ole kinnise lasteasutuse teenuse reguleerimisalasse jääv teenus. Teine võimalik lähenemine on, et Tallinna Laste Turvakeskuse poolt osutatav teenus on küll kinnise lasteasutuse teenus, kuid tegemist on lüngaga õigusloomes: asjaolu, et Tallinna Laste Turvakeskuse poolt osutatav teenus vajab üleminekuregulatsiooni, on jäänud tähelepanuta.

Lastekaitse seaduse kohaselt tuleb kõigis lapsi puudutavates ettevõtmistes esikohale seada lapse huvid. Kui eelnõu võetakse vastu hetkel väljatöötatud redaktsioonis ja see jõustub aasta alguses, seega õppeaasta keskel, on eelduslikult laste huvides, kui neile jätkatakse teenuse osutamist Tallinnas kehtestatud korra (st hetkel kehtiva reeglistiku) kohaselt. Kuigi selline tõlgendus on juriidiliselt problemaatiline, on see viis, kuidas ületada seaduse kiire jõustumisega seonduvad rakendusprobleemid. Alternatiiv, et lastele teenuse osutamine 31. detsembril 2017 lõpetatakse, ei saa olla laste parimates huvides. Tõlgendust, et seni määratud mõjutusvahendite (sh Tallinna Laste

Turvakeskusesse suunamine) kohaldamine jätkub, kinnitab ka rakendussäte, mille kohaselt määratud mõjutusvahendi rakendamise üle teostab järelevalvet edasi isik, kellele järelevalvekohustus määratud oli ja seda kuni mõjutusvahendi kohaldamise tähtaja lõpuni. Lapsed on teenusele suunatud pädevate spetsialistide soovitude alusel linnaosade alaealiste komisjonide poolt. Seega võib asuda seisukohale, et neile lastele on konkreetne teenus sisuliselt vajalik ja teenuse lõppemine aastavahetusel oleks neile kahjustav.

4.1.2 Asendushoolduse muudatus

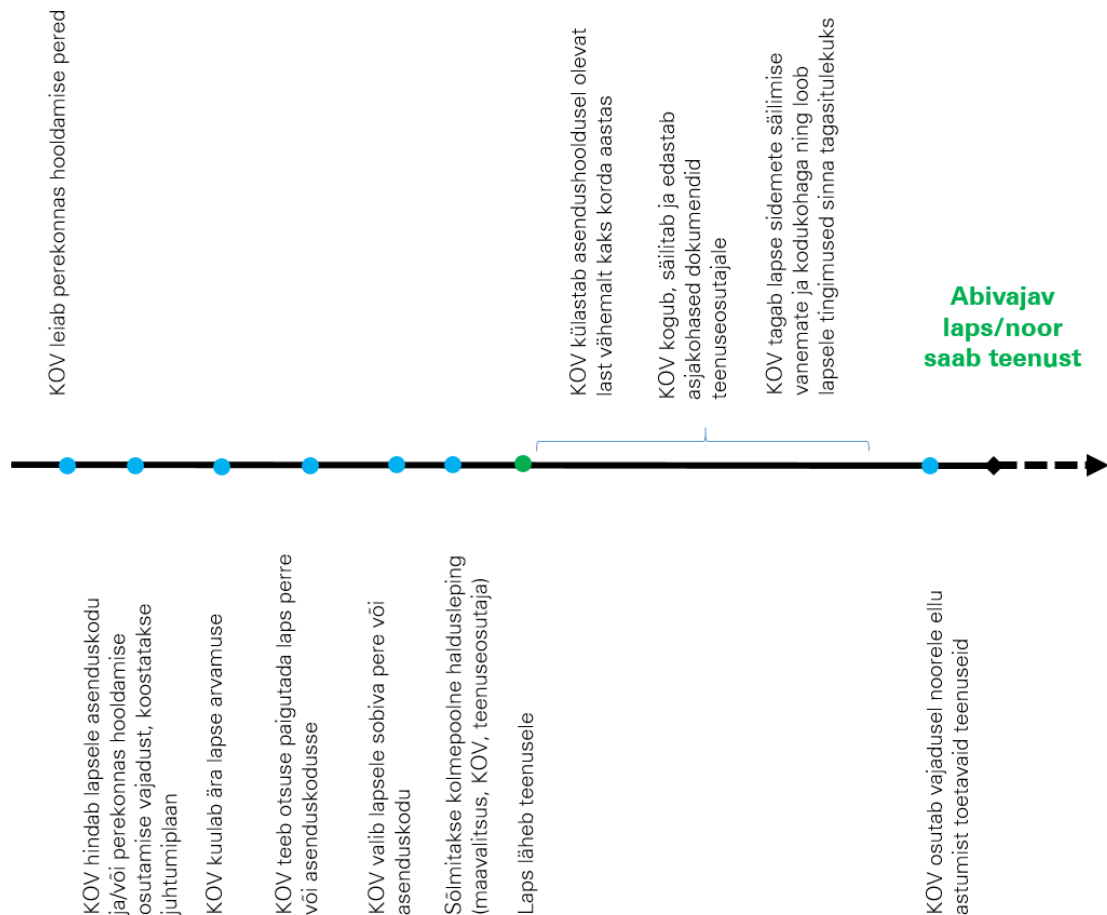
Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (489 SE⁵⁰) muudab oluliselt asendushoolduse regulatsiooni; riiklik teenus lakkab olemast, samuti kaob maavalitsuste roll menetlusosalisena. Eelnõu on Riigikogu menetluses; eelnõu menetlusseisu ja -teekonda vt jooniselt 17. Eelnõuga rakendamisega seonduv ajaraam on tihe, eriti problemaatiline on muudatus, mille kohaselt 1. jaanuaril 2018 on olemas hooldusperede nimekiri, millest kohalikud omavalitsused lastele hooldusperesid leidma peavad.

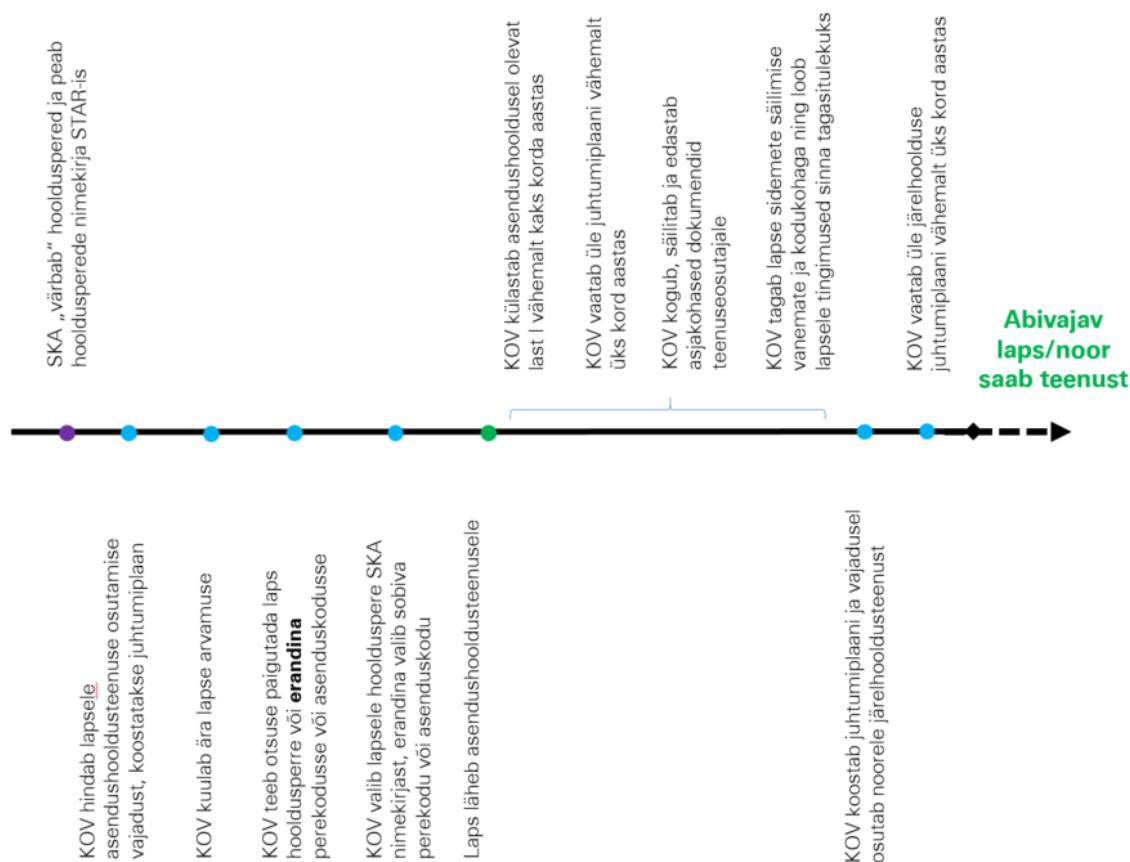
Joonis 17. Eelnõu 489 SE võimalik menetlus- ja rakendusgraafik

⁵⁰ Riigikogu koduleht. <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/78742cf5-f1d8-4791-a2cc-69e3dc8ba598/Sotsiaalhoolekande%20seaduse%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus> [26.09.2017]

Kehtiva regulatsiooni kohaselt on asenduskodu teenus riiklik teenus, mille menetluses osalevad maavalitsused ja kohalikud omavalitsused (joonis 18). Eelnõu kohaselt lisandub menetlusse Sotsiaalkindlustusamet. Muudatused asendushooldusteenuse menetluses on toodud joonisel 19. Kehtiva sotsiaalhoolekande seaduse alusel korraldab lapse perekonnas hooldamist lapse eestkostja ülesandeid täitev kohalik omavalitsus.

Joonis 18. Asendushooldusteenusele suunamine praegu

Joonis 19. Asendushooldusteenusele suunamine 489 SE kohaselt

Eelnõu kohaselt on asendushooldusteenus kohaliku omavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Asendushooldusteenust osutatakse hooldusperes, perekodus ja asenduskodus, kusjuures eelnõu kohaselt kohalik omavalitsus „teeb otsuse paigutada laps hooldusperre või lapse olulisi huve arvestades erandina perekodusse või asenduskodusse”. Kui kehtiva regulatsiooni kohaselt on spetsialisti igakordse otsustuse koht, kas laps vajab asenduskodu teenust või peaks lapsele leidma peres hooldamise võimaluse, siis eelnõu kohaselt on seadusandja institutsionaalse hoolduse lugenud erandlikuks. Seega, eelduslikult peaks enamus asendushooldust vajavaid lapsi jõudma hooldusperedesse. Intervjuude käigus selgus, et perede leidmine on ka käesoleva regulatsiooni kohaselt olnud keerukas, nende arv pigem väheneb. Seda, et Eestis on keskne nimekiri kontrollitud ja kvaliteetsetest hooldusperedest, mida peab Sotsiaalkindlustusamet, peeti heaks. Samas, vaadates eelnõu tihedat menetlus ja rakendusgraafikut (joonis 17) peeti ebarealistlikuks, et alates jaanuarist on asjakohane nimekiri olemas ja kohalikel omavalitsustel võimalik sellest peresid leida ning seeläbi seaduses toodud hoolduspere eelistavat lähenemist täita.

Olemuslikuks muudatuseks on ka see, et asendushooldust saab osutada kolmel erineval viisil. Lisaks pikaajalise ööpäevaringse teenusena osutatavale asendushooldusele saab asendushooldust osutada lühiajaliselt (katkematult kuni 90 päeva) lapse hooldusõigusliku vanema või füüsilisest isikust eestkostja nõusolekul ning lühiajaliselt lapse hooldusõigusliku vanema või füüsilisest isikust eestkostja nõusolekul periooditi. Kohalik omavalits peab eelnõu kohaselt kuni lapse 18-aastaseks saamiseni või kui laps on enne 18-aastaseks saamist asunud õppima ja jätkab hariduse omandamist põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes tagama asendushooldusteenuse juhul, kui lapse vanem on surnud või lapse vanemale on tema piiratud teovõime tõttu määratud eestkostja või vanema hooldusõigus lapse suhtes on peatatud, piiratud või täielikult ära võetud või laps on vanemast eraldatud. Kohaliku omavalitsuse üksus võib tagada asendushooldusteenuse abivajavale lapsele ka vanema või eestkostja nõusoleku alusel kuni 90 päeva või periooditi.

Asendushooldus on eelnõu kohaselt kohaliku omavalitsuse teenus. Samas, hooldusperede leidmisega ei tegele eelnõu kohaselt kohalik omavalitsus vaid Sotsiaalkindlustusamet. Eelnõu seletuskirja⁵¹ kohaselt on hooldusperede värbamine ja ettevalmistamine ning tugiteenuste osutamise korraldamine pandud riigi ülesandeks, selleks, et vältida kohaliku omavalitsuse huvi paigutada lapsi ette valmistamata või ebasobivatesse peredesse.

Hoolduspereks saada soovija esitab avalduse Sotsiaalkindlustusametile, kes teeb hoolduspere sobivuse hindamise ja ettevalmistamisega seotud toimingud. 489 SE kohaselt saab Sotsiaalkindlustusamet uue ülesande, milleks on hoolduspereks soovijate andmete sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kandmine. Eelnõu seletuskirja⁵² kohaselt luuakse STAR-i alla hooldusperede andmebaas, millele kohalikud omavalitsused saavad ligipääsu.

Seega, kehtiva regulatsiooniga võrreldes ei ole kohalikul omavalitsusel uue regulatsiooni kohaselt õigust ise hooldusperesid otsida (vt joonist 19), hooldusperede ammendav nimekiri on Sotsiaalkindlustusameti peetav nimekiri. Muudatuste sisseviimisel võib tööajakulu suureneda, kuna Sotsiaalkindlustusametil puudub varasem kogemus hooldusperede otsimisega. Hoolduspere nimekirjast tuleb leida lapsele asendushooldusteenuse osutaja, kusjuures eelnõu kohaselt on alati esimeseks eelistuseks lapse paigutamine perre, vaid erandjuhul võib lapsele asendushooldusteenuse osutamine toimuda institutsioonis.

Üleminekul kehtivast regulatsioonist eelnõuga kehtestavasse regulatsiooni on oluline asendushooldusteenust tagav lepingute süsteem. Kehtiva õiguse kohaselt sõlmib maavanem kohaliku omavalitsuse üksuse ja asenduskoduteenuse osutajaga asenduskoduteenuse osutamiseks halduslepingu. 489 SE kohaselt enne 2018. aasta 1. jaanuari sõlmitud asenduskoduteenuse osutamise lepingud kehtivad edasi, need loetakse sõlmituks kohaliku omavalitsuse üksuse ja asendushooldusteenuse osutaja vahel. Kuigi seaduse rakendussättes ei täpsustata, et maavalitsuse õigused ja kohustused lähevad üle kohalikule omavalitsusele, võib sellist üleminekut loogiliselt eeldada. Saamaks aru, millised kohustused ja õigused rakendussättega automaatselt kohalikule omavalitsusele

⁵¹ Riigikogu koduleht. <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/78742cf5-f1d8-4791-a2cc-69e3dc8ba598/Sotsiaalhoolekande%20seaduse%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus> [26.09.2017]

⁵² Riigikogu koduleht. <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/78742cf5-f1d8-4791-a2cc-69e3dc8ba598/Sotsiaalhoolekande%20seaduse%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus> [26.09.2017]

üle tulevad, tuleb esimesel võimalusel läbi viia lepingute revisjon, lepingutesse tuleb viia asjakohased muudatused. Eelnõuga antakse nende lepingute uute reeglitega kooskõlla viimiseks üleminekuperiood 2018. aasta lõpuni.

Lapsele osutatava teenuse jätkuvuse osas on oluline eelnõu rakendussäte, mille kohaselt kohalik omavalitsus võib enne 2018. aasta 1. jaanuari sõlmitud perekonnas hooldamise lepinguid jätkata, arvestamata kuni lapse asendushooldusteenuse osutamise vajaduse ära langemiseni, lapse 18-aastaseks saamiseni või õppimise korral kuni lapse 19-aastaseks saamiseni, kui see on lapse huvidest lähtuvalt vajalik.

Ettepanekud

- *Viia läbi asenduskodu ja peres hooldamise lepingute revisjon(ettepanek nr 23)*
- *Tagada, et Tallinn on alates 01.01.2018 valmis tuvastama lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni vajadust (ettepanek nr 24)*

4.1.3 Alaealiste komisjonide tegevuse lõpetamine

Alaealise mõjutusvahendite seaduse kohaselt moodustatakse alaealiste komisjon maakonnas maavanema korraldusega. Seaduse kohaselt on kohalik omavalitsusel kooskõlastatult maakonna alaealiste komisjoniga õigus moodustada linna või valla alaealiste komisjon; linnaosa omakorda võib kooskõlastatult linnavalitsusega moodustada linnaosa alaealiste komisjoni. Tallinna linnas on alaealiste komisjonid moodustatud linnaositi.

Riigikogu on vastuvõetud 360 SE⁵³ ja kaasuvalt menetluses karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 453 SE⁵⁴, mille kohaselt muudetakse alaealiste õigusrikkujate kohtlemise regulatsiooni. Alaealise mõjutusvahendite seadus tunnistatakse kehtetuks. Muudatustega tunnistatakse kehtetuks ka alaealiste komisjonide regulatsioon; asutakse seisukohale, et iga laps on abivajav laps ning peab saama abi kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja toel. Seaduse muudatuse 360 SE rakendussätte kohaselt antakse alaealiste komisjonide menetluses olevad alaealise õiguserikkumise asjad pärast 2018. aasta 1. jaanuari üle lapse elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele, kes menetleb neid juhtumeid edasi kui abivajava lapse juhtumeid.

Riigikogu poolt vastuvõetud eelnõu (360 SE) kohaselt on nähtud järjepidevus ka juba määratud mõjutusvahendite kohaldamisele. Rakendussätte kohaselt alaealiste komisjoni tehtud otsuse alusel mõjutusvahendi määramisest tulenevate kohustuste täitmise üle järelevalve teostamist jätkab kuni mõjutusvahendi kohaldamise tähtaja lõpuni alaealise mõjutusvahendite seaduse § 8 lõike 2 punktides 2–9 sätestatud isik, kellele alaealiste komisjon on pannud järelevalve kohustuse. Alaealise mõjutusvahendi seaduse § 8 lõikes 2 punktides 2–9 on toodud järgnevad isikud:

- 2) kooli esindaja;

⁵³ Riigikogu koduleht. <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/096a684f-385d-487c-9355-b4978e6174aa/Sotsiaalhoolekande%20seaduse%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus> [26.09.2017]

⁵⁴ Riigikogu koduleht. [https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/56a447c6-1e2a-4243-a488-4647f80062eb/Karistusseadustiku%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus%20\(alaealiste%20õigusrikkujate%20kohtlemise%20muutmine\)](https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/56a447c6-1e2a-4243-a488-4647f80062eb/Karistusseadustiku%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus%20(alaealiste%20õigusrikkujate%20kohtlemise%20muutmine)) [26.09.2017]

- 3) vastav spetsialist;
- 4) alaealiste komisjoni määratud lepitaja;
- 5) alaealiste komisjoni määratud lastekaitsetöötaja;
- 6) alaealiste komisjoni määratud sotsiaaltöötaja;
- 7) käendaja;
- 8) maavalitsuse noorsootöötaja;
- 9) kasvatuse eritingimusi vajavate õpilaste kooli direktor.

Kuna maavalitsuste tegevus on vastavalt seadusele „Maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus” alates 1. jaanuarist 2018 lõpetatud, siis ei ole enam teenistuses ka maavalitsuse noorsootöötajaid. Tagamaks alaealisele määratud mõjutusvahendi jätkusuutlikkus, tuleb kohalikel omavalitsustel maavalitsuse noorsootöötajale antud rollid üle vaadata ja neile teised täitjad leida.

Tänase alaealiste komisjoni roll on määrata mõjutusvahendeid, teiste sõnadega öeldult on alaealiste komisjonil olnud õigus suunata lapsi teenustele, sh sotsiaalse rehabilitatsiooni teenustele. Koos komisjonide tegevuse lõppemisega kaob ka võimalus nimetatud mõjutusvahendi kasutamiseks. Riigikogu vastuvõetud 360 SE kohaselt luuakse sotsiaalhoolekande seadusesse regulatsioon, millega alusel nähakse kohalikule omavalitsusele ette kohustus hinnata laste, kellel on lastekaitseseaduse § 28 alusel tuvastatud abivajadus, sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse vajadust.

Kohaliku omavalitsus määrab lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaks, kui varasemate abimeetmete rakendamine ei ole osutunud piisavaks või muude abimeetmete kasutamine ei ole võimalik ning lapsel esinevad olulised puudujäägid vähemalt kahes järgmises lapse heaolu valdkonnas:

- 1) füüsiline või tervislik seisund;
- 2) psühholoogiline või emotsionaalne seisund;
- 3) sotsiaalne seisund;
- 4) kognitiivne või hariduslik seisund.

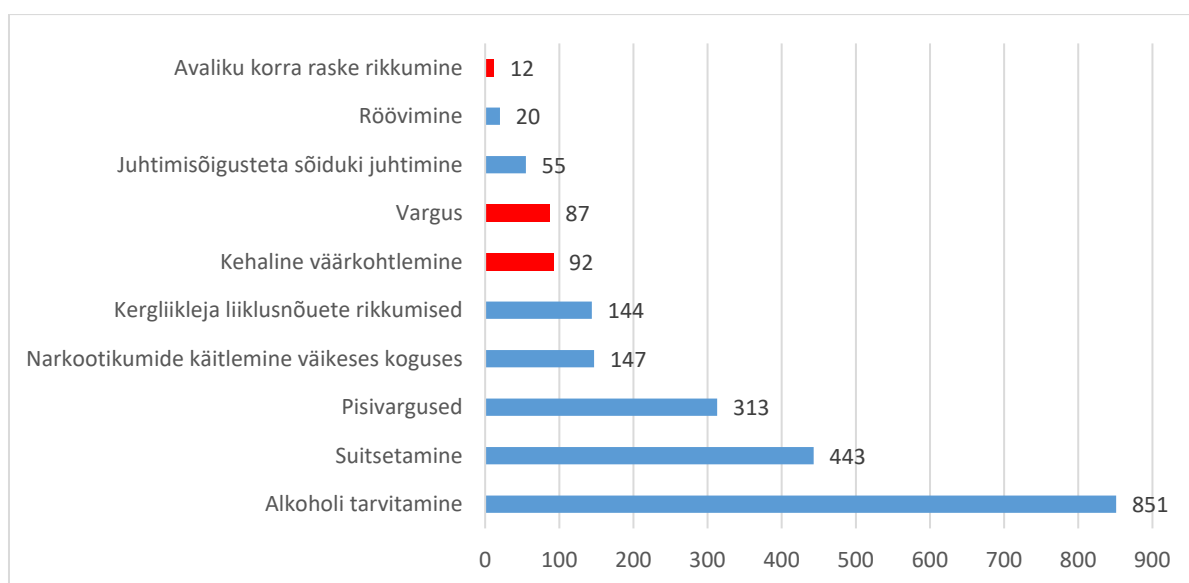
Täpsemad reeglid lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse tuvastamiseks kehtestab valdkonna eest vastutav minister (sotsiaalkaitseminister) määrusega. Eelnõus viidatud määrus ei ole veel vastu võetud ega avalikule koostöölastamisele saadetud, seega on ebaselge, millistest tingimustest tuleb vajaduse tuvastamisel lähtuda.

Käesoleva töö käigus uurisime, kas Tallinna linnas on olemas vastavad kompetentsed inimesed, kes suudaksid eeltoodud rehabilitatsiooniteenuse vajadust hinnata. Intervjuude käigus selgus, et Tallinna Laste Turvakeskusel on olnud asjakohane rehabilitatsioonimeeskond ning selle tegevus plaanitakse taastada. Kuigi, kuniks määrusest tulenevad nõuded ei ole teada ei ole täpselt teada, milliste pädevustega hindajaid vaja on, võib siiski eeldada, et rehabilitatsioonimeeskonna senine kogemus on piisav, et ka uue regulatsiooni kohaselt teenusevajadust hinnata.

Vastavalt 360 SE olid kohalikud omavalitsused kohustatud enne 2018. aasta 1. jaanuari alaealiste komisjonide menetluses olnud ja lõpetatud alaealise õiguserikkumise asjad tuleb arhiveerida ja anda üle maavanemale. Riigikogus võeti vastu seaduseelnõu ilma nimetatud kohustuseta. Samas on alaealiste komisjoni dokumentide korrektne arhiveerimine äärmiselt oluline. Käesoleval aastal, ka aasta viimasel

kuul, toimub alaealiste komisjonides asjade menetlemine⁵⁵, mille materjalid sisaldavad delikaatseid isikuandmeid. Linna poolt peaks olema selged suunised vastavalt linna arhiveerimise korrale. Andmete delikaatse iseloomu tõttu tuleb nende töötlemisel lähtuda rangelt andmekaitse reeglitest, kui materjalide üleandmisel tekivad probleemid, saab õige käitumisviisi tagamiseks küsida ennetavalt nõu Andmekaitse Inspektsioonilt.

Alaealiste komisjonide töö lõppemisega on suuremad ootused lastekaitsetöötajale seoses alaealiste õigusrikkujatega. Jätkuvalt peetakse oluliseks asutusteülest koostööd. Süütegusid toime pannud alaealise (näiteid süütegudest vt Joonis 20) kohta saadetakse info lastekaitsetöötajatele. Lastekaitsetöötaja roll alaealiste õigusrikkumiste menetlemisel abivajaduse tegelemiseks ning sobivate meetmete ja mõjutusvahendite leidmiseks kasvab. Sobivate meetmete leidmine toimub juhtumipõhiselt lähtuvalt alaealise taustast, vajadustest ja võimalustest.

Joonis 20. Politsei poolt enim registreeritud alaealiste süüteod Tallinnas (2016)⁵⁶

Lisaks alaealise abivajadusega tegelemisele ja mõjutusvahendite leidmisele on lastekaitsetöötajatel ka koordineeriv roll menetluste vahel. Seega põhinedes Civitta tööajakaardistamisele oleme välja toonud täiendava tööjõu vajaduse LOV-ides. Kuna õigusrikkunud alaealistega kaasneb suurenenud tööjõu vajadus (Tabel 11), siis on lastekaitsetöötajal(del) võimalik spetsialiseeruda, kasvatades enda kompetentsi õigusrikkumiste menetluses. Varasemalt on sarnane ametikoht olnud alaealiste komisjonide sekretärid.

⁵⁵ 360 SE ei sätesta ühegi normi osas varasemat jõustumistähtaega kui 01.01.2018, seega kehtib alaealise mõjutusvahendite seadus tervikuna käesoleva aasta lõpuni ning seal toodud menetlused jätkuvad täiel määral.

⁵⁶ Tamm, K. ja Pere A. (2016) *Alaealiste õigusrikkujate kohtlemise eelnõu*. Justiitsministeerium.

Tabel 11. Lisanduv tööjõu vajadus

LOV-i nimetus	Lisanduv tööjõu vajadus (kohta) ⁵⁷
Haabersti LOV	0,9
Tallinna Keslinna Valitsus	0,8
Kristiine LOV	0,9
Lasnamäe LOV	2,1
Mustamäe LOV	1,0
Nõmme LOV	1,1
Pirita LOV	0,3
Põhja-Tallinna Valitsus	0,8

Ettepanekud

- *Alaerialiste komisjoni materjalid arhiveerida vastavalt linna korrale (ettepanek nr 20)*
- *Koostada ülevaade alaealiste komisjonide poolt rakendatud mõjutusvahenditest ja nende kestvusest, samuti nende üle järelevalvet teostavatest isikutest (ettepanek nr 21)*

4.1.4 Järelhooldus

Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (489 SE⁵⁸) kohaselt luuakse järelhooldusteenus.

Järelhooldusteenus on kohaliku omavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine. Järelhooldusteenust osutatakse tulenevalt juhtumiplaanist, mille alusel kohaliku omavalitsus tagab isikule eluaseme ning vajaduspõhised tugiteenused ja toetused.

Intervjuudest ja grupitöö käigus selgus, et Tallinn on ka kehtiva regulatsiooni kohaselt toetanud asenduskodust ellu astuvaid noori, samuti teisi abi vajavaid noori, seega pole teenuse näol tegemist täiesti uue teenusega. Küll aga võib teenuse osutamisega kaasneda täiendav koormus seoses juhtumiplaanide koostamisega, kuna seni ei ole juhtumiplaanide koostamine täisealistele abivajavatele isikutele olnud kohustuslik. Kuna lisanduv töökoormus ei ole suur, siis vajadus lisatöökohtade järgi puudub.

Näiteks. Civitta analüüsi andmetel läheb ühe juhtumiplaani koostamiseks 45 minutit, kusjuures mõistlikuks ajakulaks leiti 2 tundi. Arvestades võimalikku teenusesaajate arvu (aastal 2017 on

⁵⁷ Täiendava tööjõu arvutamiseks on Civitta andmete põhjal arvestatud lisanduva tööülesannete ajakuluga. Aasta ajakulu saavutamiseks korrutati ajakulu teenuse kohta teenuse aastase kogumahuga. Seeläbi saadi aasta ajakulu, mis jagati aasta keskmise täiskohaga töötaja tööajafondiga.

⁵⁸ Riigikogu koduleht. <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/78742cf5-f1d8-4791-a2cc-69e3dc8ba598/Sotsiaalhoolekande%20seaduse%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus> [26.09.2017]

Tallinnas järeelhooldusteenusele õigustatud 21 noort⁵⁹), tähendaks kõigile juhtumiplaanide loomine aastas ajakulu 42 tundi.

4.1.5 Kohustus omada sotsiaaltöötaja kutset spetsialiseerumisega lastekaitsele

Lastekaitseseaduse, mis jõustus 1. jaanuaril 2016, paragrahvi 19 kohaselt peab igal lastekaitsetöötajal olema erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. Lisaks peab lastekaitsetöötaja hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele.

Kutse omandamise nõue jõustub 2020. aasta 1. jaanuaril. Kutse omandamisega seonduvalt on asjakohane ka lastekaitseseaduse rakendussäte, mille kohaselt enne 1. jaanuarit 2016 tööle asunud lastekaitsetöötaja peab kutse omandama (kutsetunnistuse saama) hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuariks.

Seega, kõigile lastekaitsetöötajatele, kes on asunud tööle 1. jaanuarist 2016 alates, algab 1. jaanuarist 2018 periood, mille käigus nad peavad omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele.

Kutse (tase 6 või 7) andmise õigus on Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioonil⁶⁰, kuhu tuleb selle jaoks esitada avaldus koos nõutavate dokumentidega (CV, eneseanalüüs, kõrgharidust tõendava dokumendi koopia, isikut tõendava dokumendi koopia⁶¹). Kutse taotlemise eeltingimus on tase 6 puhul erialane bakalaureuse – või rakenduskõrgharidus ning töökogemus spetsialiseerumisega seotud valdkonnas.⁶² Tase 7 puhul on sama töökogemuse nõue, kuid haridustasemelt oodatakse juba magistritaseme haridust⁶³. Töökogemuse kestust pole täpsustatud, kuid võib eeldada, et see peab olema piisav hindamisstandardites^{64,65} esitatud kompetentside omandamiseks. Kutsete andmisel on võimalik rakendada ka varasemate õpingute ja töökogemuse rakendamise korda⁶⁶. Mõlema taseme kohustuslike kompetentside hulgas on kirjas ka keelteoskuse nõue, töös tuleks eesti keelt kasutada tasemel C1 ning vene keelt tasemel B2^{67,68}.

Hindamine koosneb kahest etapist, esimeses hinnatakse esitatud dokumente ning eneseanalüüsi (etteantud vormil, maksimaalselt 15 lk) ning teises toimub 30-minutiline vestlus esitatud materjali põhjal, kus tuleb vajadusel lahendada ka ülesanne töölase situatsiooni kohta.^{69,70}

Kutsetunnistuse taotlemise tasu on 115 eurot ja kutse taastõendamise tasu 55 eurot. Täiendava spetsialiseerumise taotlemine maksab 40 eurot.⁷¹ Kutse andmist kuulutatakse välja kaks korda aastas⁷²,

⁵⁹ Andmepäring Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile [10.11.2017]

⁶⁰ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2017/01/Sotsiaaltöötaja_KA_kord_13.12.16_o4.pdf [26.09.2017]

⁶¹ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/Sotsiaaltöötaja_dokumentide_loetelu_27.11.14.pdf [26.09.2017]

⁶² ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2017/01/Sotsiaaltöötaja_KA_kord_13.12.16_o4.pdf [26.09.2017]

⁶³ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2017/01/Sotsiaaltöötaja_KA_kord_13.12.16_o4.pdf [26.09.2017]

⁶⁴ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_6_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁶⁵ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_7_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁶⁶ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_VOTA_kord_27.01.15.doc [26.09.2017]

⁶⁷ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_6_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁶⁸ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_7_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁶⁹ ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_6_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁷⁰ ESTAkoduleht: http://www.eswa.ee/file/2016/11/ST_hindamisstandard_tase_7_24.03.16.doc [26.09.2017]

⁷¹ ESTA koduleht: <http://www.eswa.ee/kutse-andmine/sotsiaaltöötaja/#1480420766424-228de926-40e2372b-5059> [26.09.2017]

⁷² ESTA koduleht: http://www.eswa.ee/file/2017/01/Sotsiaaltöötaja_KA_kord_13.12.16_o4.pdf [26.09.2017]

2017. aastal toimus hindamiseks dokumentide esitamine näiteks märtsis ja oktoobris⁷³. Kutsetunnistus kehtib viis aastat.⁷⁴ Kutseregistri andmetel (september 2017 seisuga) on kehtiv sotsiaaltöötaja kutsetunnistus spetsialiseerumisega lastekaitsele Eestis olemas ühel isikul.

Tallinna lastekaitsetöötajatele kutse taotlemine toob tööandja jaoks kaasa raha- ja ajakulu.

Näiteks. Arvestades, et Tallinnas on lastekaitse spetsialisti ametikohti praegu 65⁷⁵, siis juhul kui kõik neist oleksid täidetud, maksaks kõigile kutsetunnistuse taotlemine (eeldusel, et hindamine läbitakse esimesel korral) kokku $65 \times 115 = 7475$ eurot.

Kui võtta aluseks, et ühel töötajal kulub kutse esmase taotlemise peale kokku ca 5 tööpäeva (8 tundi)⁷⁶, siis kõigi Tallinna lastekaitsetöötajate peale oleks ajakulu kokku $65 \times 5 \times 8 = 2600$ tundi. Arvestades, et tööajafond täiskohaga töötajal on 1852,33, siis $2600/1852,33 = 1,4$

Ettepanekud:

- *Tagada vajalik raha- ja tööajaresurss selleks, et lastekaitse spetsialistid saaks omandada seaduses nõutava kohustusliku kutse. (ettepanek nr 25)*

⁷³ ESTA koduleht. <http://www.eswa.ee/kutse-andmine/sotsiaaltootaja/#1480420766424-228de926-40e2372b-5059> [26.09.2017]

⁷⁴ ESTA koduleht. http://www.eswa.ee/file/2017/01/Sotsiaaltootaja_KA_kord_13.12.16_o4.pdf [26.09.2017]

⁷⁵ Andmepäring Tallinna linna personaliosakonnale. Andmed on 01.09.2017 seisuga.

⁷⁶ Tegelik ajakulu võib erineda. Hinnangu aluseks on võetud hindamisvestluse kestus ning vestlus kutseandmise koordinaatoriga, kes soovitas eneseanalüüsi vormi täitmiseks kuu jagu aega varuda.

5 Lisatööjõu/teenuse vajadus

Analüüsi tulemusel leitud lisatööjõu/teenuse vajadused on kokkuvõtvalt esitatud järgnevas tabelis (tabel 12). Soovituste tegemisel on arvesse võetud olemasolevat tööjõudu nii linnaosavalitsustes kui ka Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis. Lisanduvaid töökohtasid tuleks juurde 27, mis omakorda jagunevad 15,5 lastekaitsetöötaja ametikohta (1 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis ja 14,5 LOV-des), 1 jurist, 1 lastekaitse koordinaator ning 9,5 SHO asjaajajat.

Tabel 12. Soovitus uute lastekaitsega seotud töökohtade/teenuste lisamiseks

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	Lastekaitse koordinaator	- Linna õigusaktide ja tööjuhiste väljatöötamine; - arendustöörühma vedamine; - ülelinnaliste juhtumite arutelude korraldamine; - uute töötajate koolitamise süsteemi väljatöötamine.	Lastekaitse ühtne sisuline juhtimine (sh tööprofiilide ja meetoodiliste lähenemiste ühtlustamine, kvaliteedi juhtimine ja uute töötajate koolitamine)	Tagamaks ühtset lastekaitsetööd, mis samaaegu on nii optimaalne (efektiivne) kui ka kvaliteetne, tuleb seda üle linna kavakindlalt juhtida. Linnapoolset kvaliteedikontrolli, mis tagaks linnaüleselt kvaliteetset, ühetaolist teenust, saab samuti teostada vaid keskselt. Tsentraliseerides nimetatud kohustused ja õigused Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse, on vaja luua vastavad ametikohad. Arvestades, et Tallinna linna uute lastekaitsetöötajate toetamisest on suure personalivoolavuse tõttu (2017. aasta septembri seisuga 19%, aastatel 2015-2017 kokku praeguseks 63%) kujunenud märkimisväärne tööülesanne, siis on ka selle tarvis vaja arvestada tööjõudu. Oluline on, et uued töötajad ei võtaks kasutusele ebasobivaid (näiteks vananenud) praktikaid, mistõttu on hea ka osa koolitusest keskselt korraldada.
	Lastekaitse-spetsialist		Abi kutsetunnistuse taotlejatele	Lastekaitseseaduse kohaselt peab lastekaitsetöötaja hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
		- Tallinna lastekaitsetöötajate toetamine suureneva töömahu korral; - Tallinna lastekaitsetöötajate toetamine tehnilistes küsimustes; - eestkostel olevate laste elatistrahade sissenõudmiseks vajalike toimingute teostamine.		asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Kutse omandamine tähendab lastekaitse spetsialistile arvestatavat tööajakulu. Kõigi 65 Tallinna lastekaitsetöötajate kutse omandamiseks kuluv aeg tähendab aasta jooksul 1,4 koha jagu lisanduvat töökoormust (vt ptk 4.1.5.). Seejuures pole arvestatud lastekaitsetöötajate voolavusega, mis võib täiendava tööjõu vajadust veelgi suurendada.
			Asendushooldusteenu se muudatus	Üleminekul kehtivast regulatsioonist eelnõuga kehtestavasse regulatsiooni on oluline asendushooldusteenust tagav lepingute süsteem üle vaadata ning ka edaspidi on lepingutega seotult täiendavaid tööülesandeid.
			Tehniline tugi	Lastekaitsetöö funktsiooni kesksema juhtimisega lisandub Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse tööülesandeid, mille toetamiseks on vaja asjaajamise ja dokumendihalduse valdkonnaga tegelevat töötajat.
			Omavalitsuse eestkostel olevate laste elatistrahade sissenõudmine	Riigikontrolli auditi käigus leiti, et Tallinn ei ole täitnud seadusest tulenevaid kohustusi eestkostel olevate laste elatistrahade sissenõudmiseks (kõik vajalikud toimingud olid tehtud 5% laste puhul). ⁷⁷ Kuigi pärast auditi avaldamist on elatistrahade sissenõudmine märgatavalt kasvanud, on veel parandusruumi. Praegu on elatistrahade sissenõudmine linnaosavalitsuste lastekaitsetöötaja ülesanne. Teiste tööülesannete täitmiseks on lastekaitsetöötajatel samas oluline luua ja hoida häid suhteid peredega, kellelt eestkoste kohustused on ära võetud. Elatistrahade sissenõudmise ülesannet oleks võimalik efektiivsemalt täita tsentraalselt.

⁷⁷ Riigikontroll (2016) Omavalitsuste tegevus nende eestkostel olevate laste elatistrahade sissenõudmisel. <http://www.riigikontroll.ee/Riigikontrollipublikatsioonid/Auditiaruanded/tabid/206/Audit/2388/language/et-EE/Default.aspx> [03.03.2017]

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
			Seaduse muudatusega kaasnevad ühekordsed tegevused	Alaealiste komisjoni mõjutusvahendi kohaldamise tähtja lõpuni on 360 SE kohaselt vajalik järelevalve teostamine. Üheks järelevalve teostajaks on määratud maavalitsuse noorsootöötaja. Alates 01.01.2018 ei ole maavalitsuse noorsootöötajaid enam teenistuses. Tagamaks alaealisele määratud mõjutusvahendi jätkusuutlikkus, tuleb kohalikel omavalitsustel maavalitsuse noorsootöötajale antud rollid üle vaadata ja neile teised täitjad leida.
Tallinn Linnakantslelei õigusteenistus (või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet)	Jurist	- Tallinna lastekaitsetöötajate toetamine ja vajadusel asendamine kohtuprotsessides; - Tallinna lastekaitsetöötajate nõustamine juriidilistes küsimustes; - kohtuprotsessideks vajalike tööjuhiste väljatöötamine.	Spetsialiseerunud juriidiline tugi	Lastekaitsetöötajad peavad kohtus tegelema nii vara küsimustega (näitena toodi optsioonid, aktsiad) kui ka hindama lapse heaolu. Nii praeguse töö käigus kui ka varasemas uuringus ⁷⁸ leiti, et eriti väiksema töökogemusega lastekaitsetöötajad sooviksid kohtuasjades juristi tuge. Samas on jurist lastekaitsetöötajale kasulik vaid siis, kui ta on valdkonnale spetsialiseerunud. Igas linnaosas eraldivõetult ei ole sellist töömahtu, et oleks õigustatud lastekaitsele spetsialiseerunud juristi palkamine, samas üle linna on asjakohane töökoormus olemas. Seoses planeeritavate seaduse muudatustega võib vajadus lastekaitsega tegeleva juristi järele ka kasvada, kuna esialgu võib kaasneda kohtuvaidluste arvu kasv. Pakkudes juriidilist teenust kõigile linnaosavalitsustele kasvaks ka jurist kogemus lastekaitse valdkonnas. Keerulisemates juriidilistes küsimustes, mis jäävad lastekaitsetöötaja pädevusest välja, saaksid lastekaitsetöötajad juriidilist tuge kasutades rohkem keskenduda oma erialasele tööle ning võimalik on saavutada ka kvaliteeditõus. Soovitame luua juristi koha Tallinna Linnakantslelei õigusteenistusse, kus oleks võimalik paindlikumalt planeerida asendamist kui jurist on haige või puhkusel.

⁷⁸ Viira, Age (2017) Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine. Sotsiaalministeerium.

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
Linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakonnad	Terviseedendaja- te liigutamine SHO-sse	■ Ürituste läbiviimine erinevatele huvi-ja vanusegruppidele; ■ lastekaitse-alase teabe levitamine; ■ ennetustööga seotud infoleengutel ja võrgustikutöö koosolekutel osalemine; ■ teenuseosutajatega jt ennetustööga seotud ülelinnaliste ja riigiliste võrgustikupartneritega suhtlemine.	Metoodiline ennetustöö	Nii intervjuudes kui ka varasemas Civitta uuringus ⁷⁹ toodi välja, et lastekaitsega seotud ennetustegevustele ei ole võimalik piisavalt aega panustada. Mõnes linnaosas toetavad lastekaitsetöötajaid ennetustegevuste puhul terviseedenduse eest vastutavad spetsialistid. Samas leiti intervjuudes, et tihti ei saada neilt piisavalt tuge, kuna need spetsialistid tegelevad muulaadsete ülesannetega. Lastekaitsetöötajate töömahu vähendamiseks, optimaalse töökorralduse tagamiseks ning ennetustöö metoodilisemaks korralduseks soovitame liigutada terviseedenduse spetsialistide ametikohad sotsiaalhoolekande osakondadesse.

⁷⁹ Civitta (2016). Tallinna linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade tööprotsesside analüüsi, tööprofiilide ning tasusüsteemi koostamine (analüüs ja selle lisamaterjalid).

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
	8,5 täiendavat lastekaitsetöötaja (spetsialiseerinud õigusrikkunud alaealistele) ametikohta (Haabersti 1, Kesklinn 1, Kristiine1, Lasnamäe 2, Mustamäe 1, Nõmme 1, Pirita 0,5, Põhja-Tallinn 1)	- Potentsiaalselt abivajava alaealise abivajaduse hindamine - Abi osutamine abivajavale alaealisele - Õigusrikkunud alaealiste menetluste vahel koordineerimine - Käitumishäiretega lastele linna tugiteenuse korraldamine ja riiklikule rehabilitatsiooniteenusele suunamine	Uuest aastast on riigi poolseks ootuseks, et alaealiste komisjonide töökohustused võtavad üle kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajad.	Riigikogu võttis 11.10.2017 vastu eelnõu 360 SE, millest tulenevalt muudeti Sotsiaalhoolekande seadust. Muudatuse kohaselt tunnistatakse alates 01.01.2018 kehtetuks alaealiste mõjutusvahendite seadus ning sellest lähtuvalt lõpetatakse alaealiste komisjonide töö. Uue seaduse kohaselt tuleb menetleda varasemalt komisjoni saadetud alaealiseid kui abivajavaid lapsi ning vajadusel suunata nad rehabilitatsiooniteenusele. Õigusrikkunud alaealistega seonduvalt oodatakse lastekaitsetöötajalt, et ta otsiks sobivaid meetmeid ning võtaks koordineeriva rolli menetluste vahel. Põhinedes Civitta andmetele õigusrikkunud alaealistega seotud keskmise ajakulu osas (teenuse ühiku kohta), lisandub LOV-ide lastekaitsetöötajatele vastavalt linnaosale 0,3 kuni 2,1 töökoha võrra töömahtu. (vt p 4.1.3). Kogemuste kasvatamiseks alaealiste õigusrikkujatega tegelemisel, soovitame lastekaitsetöötajal(del) spetsialiseeruda, sarnaselt alaealiste komisjonide sekretäridele.
	11 täiendavat lastekaitsetöötaja ametikohta (Haabersti 3, Kesklinn 3, Kristiine 0,5, Lasnamäe 2, Nõmme 0,5, Pirita 2)	Tööülesannete täitmine vastavalt lastekaitsetöötaja tööprofiilile (vt Lisa 2)		Praegune laste ja lastekaitsetöötajate suhtarv ei taga eksperdihinnangul optimaalset töökorraldust. Tagamaks ekspertide hinnangul kvaliteetset lastekaitset, on optimaalne laste arv ühe lastekaitse spetsialisti kohta 1000 last. ⁸⁰ (vt p 3.1.2). Selle saavutamiseks tuleks Tallinnas linnaosade kaupa erineval määral suurendada lastekaitsetöötajate arvu.

⁸⁰ Sotsiaalministeerium (2005). *Lastekaitse kontseptsioon. Kiidetud heaks Vabariigi Valitsuse protokollilise otsusega 27.01.2005.*

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
	9,5 SHO asjaajajat (Haabersti 1, Kesklinn 1, Kristiine 1, Lasnamäe 2, Mustamäe 1, Nõmme 1, Pirita 0,5, Põhja-Tallinn 2)	- Sotsiaalhoolekande osakonna töötajate assisteerimine tehnilistes tegevustes - Dokumentide registreerimine dokumendisüsteemis - Andmete süstematiseerimine statistika tarbeks - Skaneerimine ja paljundamine	Tehniline tugi	Lastekaitsetöötajad ja teised sotsiaalhoolekande osakonna töötajad täidavad ka olemuslikult tehnilisi ülesanded, registreerivad dokumente dokumendiinfosüsteemis, skaneerivad ja paljundavad, otsivad kokku ja süstematiseerivad andmeid statistika tarbeks jms. Selleks, et lastekaitsetöötaja ja sotsiaalhoolekandega tegelevad töötajad saaks keskenduda enda põhiülesannetele, peaks LOV-ide sotsiaalhoolekande osakondades olema sekretär, kes toetab lastekaitsetöötajaid olemuslikult tehniliste ülesannetega. Tehnilised tegevused ei nõua lastekaitsepspetsialisti kvalifikatsiooni, mistõttu saab neid teha madalama kvalifikatsiooniga ja seega madalama palgatasemega spetsialist (võimalus kokkuhoiuks). Tööjõu vajadus on arvestatud vastavalt Civitta andmetele ja intervjuudest saadud infole. Samas on võimalus langetada vajadust asjaajajate järele STAR-i statistiliste väljundite võimekuste arendamisega.
Tallinna Laste Turvakeskus	Teenus	- Taastada asjakohane rehabilitatsioonimeeskond - Laste ja noorte tugiprogrammi raames tugiteenuste pakkumine	Rehabilitatsiooni-teenuse vajaduse tuvastamise kohustus ja tugiteenuste pakkumise kohtustus	Sotsiaalhoolekande seaduse muudatusega vastavalt 360 SE pannakse KOV-ile kohustus alates 01.01.2018 sotsiaalse rehabilitatsiooni vajaduse tuvastamiseks alates 01.01.2018. Muudatuse kohaselt luuakse sotsiaalhoolekande seadusesse regulatsioon, mille alusel nähakse kohalikule omavalitsusele ette kohustus hinnata laste, kellel on lastekaitseseaduse § 28 alusel tuvastatud abivajadus, sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse vajadust. Enne riiklikule rehabilitatsiooniteenusele saatmist peab KOV pakkuma kõiki vajalikke tugiteenuseid. Töö käigus tuli välja, et Tallinna Laste Turvakeskuses on olnud vastav rehabilitatsioonimeeskond, seega soovime seal teenuse taastada ja pakkuda ka linnapoolsed tugiteenuseid laste ja noorte tugiprogrammi raames.
	Teenus	Suurendada linna rahastatava käitumisprobleemidega laste	Sõltuvus-probleemidega laste	Töö käigus selgus täiendav vajadus mõningate teenuste järele. Üks oluline teenus, mille vajaduse kohta sai kinnitust nii lastekaitsepspetsialistidelt kui ka teenuseosutajalt, on Tallinna Laste

Asutus	Ametikoht/ teenuse ettepanek	Põhiülesanded	Alusvajadused	Selgitus
		rehabilitatsiooniteenuse kohtade arvu.	ööpäevaringse teenuse nõudlus	Turvakeskuse Nõmme tee keskuses pakutav ööpäevaringne käitumisprobleemidega laste rehabilitatsiooniteenus (sõltuvusprobleemidega lastele). Nõudlus teenuse järele on märgatavalt suurem kui võimalus teenusekohti pakkuda; alaealiste komisjonides on osa sihtrühma lapsi saanud teenuskohtade nappuse tõttu keelduva otsuse.
Tallinna Linnakantselei personaliteenistus koostöös Tallinna Sotsiaal-ja Tervishoiuametiga	Teenus	Pakkuda lastekaitsetöötajatele linna poolt korraldatuna individuaalset supervisiooni ning vajadusel psühholoogilist nõustamist.	Töönõustamise/ supervisiooni vajadus	Lastekaitsetöö on pingeline ja läbipõlemise oht on suur. Selleks, et lastekaitsetöötaja oleks võimeline abivajajatele abi osutama, peab ta ise olema heas vormis. Leiame, et lastekaitsetöötajatele peaks olema tagatud (rahastatud ja võimaldatud vajalik tööaeg) regulaarne ja eelistatavalt kohustuslik individuaalne supervisioon/nõustamine. Sel viisil on võimalik ennetada läbipõlemist ja saab omakorda vähendada spetsialistide voolavust.

6 Lastekaitse korraldusega seotud ettepanekud

Ettepanekud	
	Üldised
1	Muuta lastekaitse spetsialistide palgad konkurentsivõimeliseks piirkonna teiste analoogiliste ametikohtadega. Tallinna linna makstavad palgad on väiksemad võrreldes lähikondsete kohalike omavalitsuste, aga ka Sotsiaalkindlustusameti poolt makstavate töötasudega. Selleks, et taastada konkurentsivõimelised palgad, on vaja esiteks viia linna palgad konkurentidega (teised KOV-id, SKA) samale tasemele ning <u>teiseks tagada konkurentidega võrreldav iga-aastane palgatõus.</u>
2	Üle vaadata uute töötajate sisseelamise süsteem. Tallinna lastekaitset on iseloomustanud suur töötajate voolavus. See on kaasa toonud olukorra, kus pikema staažiga lastekaitse spetsialistidele langeb suur koormus uute töötajate sisseelamise toetamisel. Töö käigus selgus, et kohati peavad uute töötajate sisseelamist toetama ka töötajad, kes ise on uued. Tagamaks, et uued töötajad saavad asjakohased ja üle linna ühesugused teadmised/oskused, võiks olla ühtne sisseelamise materjal, samuti võiks teha sisseelamiseks koolitusi keskselt. Oluline on, et tagatud oleks, et uued töötajad ei võtaks kasutusele ebasobivaid (näiteks vananenud) praktikaid. <u>Kuna uute töötajate toetamisest on kujunenud märkimisväärse mahuuga tööülesanne, võiks kaaluda juhendajate motivatsiooni tõstmiseks juhendajate eraldi tasustamist.</u>
3	Ühtlustada lastekaitse spetsialistide palgad, sisuliste palgaerinevuste olemasolu läbipaistvalt selgitada. Lastekaitse spetsialistide palgad on linnaositi mõneti erinevad, kuigi lastekaitse spetsialisti töö olemus linnaosades on üldjoontes (teatavaid erisusi esineb) sama. Sama töö eest erineva suurusega tasu maksmine ei ole põhjendatud. Erinev palgatase võib anda lastekaitse spetsialistidele signaali, et madalama palgatasemega linnaosas võib lastekaitsetöö olla tehtud madalama kvaliteediga. Erinevused palkades saavad olla tingitud erinevustest kogemuse, oskuste, töökoormuse, tööülesannete või muu objektiivse kriteeriumi tõttu.
4	Tagada lastekaitse spetsialistide arvu kasv samas tempos Tallinna elanike arvu kasvuga. Tallinna linna elanike, sh laste arv kasvab. <u>Säilitamaks tänast laste ja lastekaitsetöötajate suhtarvu, on vaja luua juurde lastekaitse spetsialistide ametikohti.</u>
5	Viia miinimumini lastekaitse spetsialistide tehtavate tehniliste tegevuste maht. Erinevates linnaosades teevad lastekaitsetöötajad erinevas mahu tehnilisi tegevusi. Tehniliste tegevustena peame silmas dokumentide registreerimist, paljundamist, andmete kogumist ja töötlemist, nimekirjade koostamist jms. Tehnilised tegevused ei nõua lastekaitse spetsialisti kvalifikatsiooni, mistõttu saab neid teha madalama kvalifikatsiooniga ja seega madalama palgatasemega spetsialist (võimalus kokkuhoiduks). Tehniliste rollide täitmine vähendab lisaks ka lastekaitse spetsialistide töömotivatsiooni ning pingestab töökoormust. <u>Soovitame lisada asjaaja ametikohad linnaosavalitsuste sotsiaalhoolekande osakonda, kes toetaksid osakonna töötajaid tehnilistes küsimustes.</u>

6	Kehtestada ülelinnaliselt üks lastekaitse spetsialisti ametijuhend. Tagamaks, et lastekaitse spetsialistid üle linna täidavad samu ülesandeid, töötavad sama koormusega ja osutavad lastekaitse teenustamaväärsel kvaliteediga, peab lastekaitsetöö olema reguleeritud samadel alustel. Üks ametijuhend muudab lastekaitsetöö üle linna ühtsetel alustel võrreldavaks. Lisaks võimaldab ühtse ametijuhendi olemasolu vältida, et lastekaitse spetsialistile pannakse ülesandeid, mille täitmine võiks kuuluda mõne teise teenistuja ametiülesannete hulka. Kehtiva lastekaitse korralduse, kus linnaosad on suveräänsed, kontekstis soovitame ühise ametijuhendi välja töötada kõiki linnaosasid ja Sotsiaal- ja Tervishoiuametit hõlmavas töörühmas; aluseks soovitame võtta praeguse töö raames välja töötatud tööprofiili.
7	Tagada lastekaitse spetsialistidele supervisioon ja vajadusel psühholoogiline nõustamine. Lastekaitsetöö on pingeline ja läbipõlemise oht on suur. Selleks, et lastekaitse spetsialist oleks võimeline abivajajatele abi osutama, peab ta ise olema heas vormis. Täna on võimalik kasutada grupisupervisiooni (SKA pakutav töö nõustamine), kasutada ei saa individuaalset supervisiooni ega ole ligipääsetav psühholoogiline nõustamine. Leiame, et lastekaitse spetsialistidele peaks olema tagatud (rahastatud ja võimaldatud vajalik tööaeg) regulaarne ja eelistatavalt kohustuslik individuaalne supervisioon/nõustamine, sel viisil on võimalik ennetada läbipõlemist ja saab omakorda vähendada spetsialistide voolavust. Kohustuslikust soovitame kaaluda välistamiseks lastekaitse spetsialistide endi väärhinnangut (alahinnangut) oma isikliku abivajaduse kohta.
8	Tagada lastekaitse valdkonnas pädeva juristi teenus tsentraalselt. Linnaosades on lastekaitse spetsialistil võimalik kasutada juristi abi, kuid juristi oskused ja teadmised lastekaitsest ei pruugi olla asjakohased. Linnaosa jurist tegeleb kõigi linnaosa küsimustega ja ei ole seega spetsialiseerunud lastekaitsele. Igas linnaosas eraldi võetult ei ole sellist töömahtu, et oleks õigustatud lastekaitsele spetsialiseerunud juristi palkamine, samas üle linna on asjakohane töökoormus olemas. Juristist on lastekaitse spetsialistile kasu vaid siis, kui ta on spetsialiseerunud, tunneb valdkonda hästi. Ametikoha soovitame luua kas Sotsiaal- ja Tervishoiuameti või Linnakantselei juurde linna õigusteenistusse. <u>Tsentraalselt loodud juristi ametikoha ametijuhendis peab olema, vältimaks linna asutuste vahelisi tööülesannete andmisega seonduvaid erimeelsusi, sätestatud, et tema roll on LOV-e nõustada, kusjuures LOV-idel on õigus talle vahetult tööülesandeid anda.</u>
9	Ühtlustada lastekaitsetööd metoodiliste lähenemiste osas. Linnaositi on lastekaitsetöö arenenud tulenevalt sellest, millise profiiliga (millal ja kus omandatud haridus, töökogemuse pikkus, töökogemuse mitmekesisus jms) teenistujad seal tööl on. Kuigi lastekaitse seaduses on sätestatud juhtumipõhise lähenemise kohustus, mõistetakse seda kohustust linnaositi (ilmselt ka spetsialist haaval) erinevalt. Samuti on märkimisväärselt erinev praktika kohtumenetlustes. <u>Kuna linna elanikel on õigus saada linnalt ühetaolist teenust, peab ühetaoline lähenemine üle linna olema eesmärk, mille saavutamiseks igapäevaselt tegeletakse.</u> Ühetaolisus meetodite puhul on oluline ka lastekaitse spetsialistide tööaja juhtimise vaatest (et kasutataks tulemuse saavutamiseks optimaalseid meetodeid).
10	Ühtlustada STAR-i kasutamise praktikad, survestada riigipoolseid STAR-i arendustegevusi või arendada vajalikud muudatused linna poolt. STAR võiks olla infosüsteem, mis toetab lastekaitsetöötaja igapäevast lastekaitsetööd: süsteem, kuhu sisestatakse kõik juhtumiga seonduv oluline info sõltumata juhtumiga töötava spetsialisti ametikohast, ning saadakse teada kõik juhtumiga seoses tehtu. STAR peaks olema süsteem, kust saadakse automaatselt kätte kõik statistika jms vajalikud väljundid, sh nimekirjad laste laagrite, abipakkide vms kohta ja seega hoitakse kokku täna sellistele tegevustele kuluv inimtööaeg.
11	Anda Sotsiaal- ja Tervishoiuametile õigus siduvate praktikasuuniste, juhendmaterjalide ja raamdokumentide andmiseks lastekaitse valdkonnas. Tagamaks ühtne lastekaitsetöö, mis ühtaegu on nii optimaalne (efektiivne) kui kvaliteetne, tuleb seda juhtida üle linna ühtselt. Kehtiva detsentraliseeritud juhtimismudeli alusel saab ameti ja linnaosade vahelised suhted reguleerida vähemalt linnavalitsuse (nii linnaosad kui ka amet alluvad linnavalitsusele) tasandi õigusaktiga. Seeläbi luuakse lastekaitse maatriksjuhtimine (vt p 3.2, joonis 10). Alternatiivselt on võimalik sama tulemus saavutada lastekaitse funktsiooni tsentraliseerimisega ametisse (vt 3.2, joonis 11).

12	Anda Sotsiaal- ja Tervishoiuametile õigus ja panna kohustus teostada lastekaitseteenuse kvaliteedikontrolli. Kõigil linnakodanikel on õigustatud ootus saada linnalt kvaliteetseid ja ühetaolisi teenuseid, sõltumata sellest, millises linnaosas teenust saadakse. Praegu ei teostata linna kui lastekaitseteenuse osutaja teenuse üle keskselt kvaliteedikontrolli. Teenuseosutaja enese poolt teostatava kvaliteedikontrolli peamiseks eesmärgiks on teenuse pideva parendamise ja arengu tagamine. Lastekaitseteenuse üle on õigus järelevalvet (üks kvaliteedikontrolli meede) teostada Sotsiaalkindlustusametil. Samas, Sotsiaalkindlustusamet teostab järelevalvet välise järelevalvajana ning teistest eesmärkidest lähtudes.
13	Tsentraliseerida lastekaitse juhtimine Tallinna linnas, säilitades lastekaitsetöötajate detsentraliseeritud asetsemine linnas. Et Tallinna linn saaks maksimaalselt kasutada oma mastaabist tulenevat eelist (mastaabisääst), tuleks sisuliselt korraldada lastekaitset ühtselt. Praegune linnaosa haaval korraldus tingib sisuliselt samade süsteemide üles ehitamise ja hoidmise paralleelselt kaheksas versioonis. Lisaks ei taga linnaosapõhine korraldus ülelinnaliselt ühetaolist ja samaväärse kvaliteediga teenuseosutamist. Keskset juhtimist näeme võimaliku olevat kahe struktuuri alusel: juriidiline funktsiooni tsentraliseerimine Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse (vt p 3.2, joonis 10) või maatrikssüsteemi (vt p 3.2, joonis 11) loomine ameti ja linnaosade koostöös. Mõlemad süsteemid on võimalikud ja nende rakendamisel on võimalik tagada samaväärsed tulemused. Maatrikssüsteemi kasutusele võtmine on lihtsamini teostatav, kuna LOV-ide pädevuses olevat lastekaitsefunktsiooni ei ole vaja ametisse üle viia. Ametisse tsentraliseeritud lahenduse eeliseks on selle selgus juhtimisahelate osas (teenistujatel ei teki sisulist alluvussuhet mitme juhiga). <u>Valdkonna optimaalsemaks juhendamiseks soovitame valdkondlikult tsentraliseerida lastekaitse Sotsiaal – ja Tervishoiuametisse.</u>
14	Lisada täiendavaid töökohti Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametisse. Hetkel on ametis üks lastekaitsega tegelev spetsialist. Samas lastekaitse valdkonna optimeerimiseks, läbi juhendmaterjalide ja kvaliteedikontrolli, ei jätku ühest inimesest. Seetõttu soovitame lisada kaks lastekaitsega tegelevate spetsialisti, kes hakkaksid lastekaitse valdkonna sisu juhtima Tallinna üleselt.
15	Lihtsustada Tallinna Laste Turvakeskuse teenusel olevate laste haridusega seonduvate kuludega seonduvat bürokraatiat. Tallinna Laste Turvakeskuses on teenusel lapsed üle linna. Lapsed on paljude erinevate koolide nimekirjades. Teenusel olles toimub hariduse omandamine kahe kooli (tulenevalt õppekeelest) toel. Seega, on vaja, et hariduse omandamiseks vajalik raha jõuaks õigete koolide eelarvesse. <u>Raha liikumine haridussüsteemi sees võiks olla korraldatud minimaalse bürokraatiaga, sh selliselt, et Tallinna Laste Turvakeskus ise ei pea rahade liikumisse panustama.</u>
16	Teha Riigikohtu koolitusosakonnale ja/või Sotsiaalkindlustusametile ettepanek kohtunike lastekaitsega seonduvatel teemadel koolitamiseks. Kohtupraktika erinevused Tallinna linnas on märkimisväärsed. Tagamaks kohtumenetluste efektiivset ja lapse huve arvestavat menetlust, oleks kasulik kohtunikega kokku leppida ühtne praktika lastega seonduvate kohtumenetluste menetlemisel.
17	Toetada lastekaitse spetsialiste tööaja juhtimisel. Lastekaitse spetsialistid on erineva kogemusega ja seega hindavad erinevalt seda, milliseid ülesandeid nad peaksid täitma. Pigem tehakse ära kogu töö, mis lastekaitsetöötajani jõuab. Vahel oleks siiski mõistlik asuda seisukohale, et ülesanne täitmist ei vaja või see kuulub täitmisele kellegi teise poolt. Märkimisväärset töömahtu nõuavad erinevad võrgustikud (mitmed rahastatud Euroopa rahadest ja läbi viidavad projektide käigus), kuhu lastekaitse spetsialist on kohustusliku liikmena sisse kirjutatud, kuid mille seos praktilise lastekaitsetöoga linnaosas ei pruugi alati olla ühene.
18	Kaaluda töötasu tõusuks vahendeid eraldada sihtotstarbeliselt sotsiaalhoolekande osakondadele. Viimase kolme aasta jooksul on Tallinna linnaosades lastekaitse spetsialistide voolavus olnud märkimisväärselt suur, aastate 2015-2017 peale kokku 63%. Lastekaitse spetsialistid on nimetanud palka kui üht olulisematest töömotivatsioonidest.

	suurendavatest teguritest. ⁸¹ Kuna lastekaitse spetsialistide palgad on avalik informatsioon, siis on võimalik neid omavahel võrrelda. Põhjendamata palgaerinevused, isegi kui need on väiksed, võivad tekitada töötajates tunde, et neid ei väärtustata. Selleks, et tagada palkade tõstmist ettenähtud osakonnas, soovitame eraldada töötasu tõusuks vahendeid sihtotstarbeliselt SHO-s. <u>Teiseks on võimalik kehtestada siduvalt lastekaitse spetsialisti palga alammäär või palgavahemik.</u>
	<i>01.01.2018 rakenduvate muudatustega seonduvalt</i>
19	Anda linnaosade lastekaitse spetsialistidele selged suunised 01.01.2018 rakenduvate muudatuste asjus. Selleks, et iga linnaosa ei peaks välja mõtlema, kuidas rakendada keerulise ajaraamiga veel mitte Riigikogus vastu võetud muudatusi, on praktiline ametipoolsete ühtsete suuniste andmine. Ühtsete suuniste andmine on vajalik ka selleks, et ükski oluline muudatus ei jääks tähelepanuta.
20	Alaaliste komisjoni materjalid arhiveerida vastavalt linna korrale. Nii kehtiva õiguse kui ka eelnõu kohaselt jätkub alaaliste komisjonide menetlus kuni 2017. aasta lõpuni seniste reeglite alusel, komisjonide tegevus tuleb lõpetada selle aasta lõpuga. <u>Linna poolt peaks olema selged suunised, tagamaks detailsete isikuandmete korrektse arhiveerimise.</u>
21	Koostada ülevaade alaaliste komisjonide poolt rakendatud mõjutusvahenditest ja nende kestvusest, samuti nende üle järelevalvet teostavatest isikutest. Kuigi alaaliste komisjonide tegevus praeguse aastaga lõpeb, jätkub seni määratud mõjutusvahendite kohaldamine kuni mõjutusvahendi kohaldamise tähtaja lõppemiseni. Seni on asjakohast ülevaadet hoidnud alaaliste komisjon, nüüd tuleb roll lastekaitsetöötajatele. Tagamaks, et mõjutusvahendite kohaldamise üle oleks teostatud kontroll, tuleb üle vaadata, kes on isikuliselt määratud järelevalvet teostama. Kuigi eelnõu kohaselt teostavad kõik seni määratud isikud kontrolli edasi ka tulevikus, ei saa seda teha maavalitsuse noorsootöötaja, kuna maavalitsused lakkavad olemast; see roll on vaja asendada (eelduslikult lastekaitsetöötaja poolt). <u>Ülevaade tuleb koostada ka menetluses olevatest poolikutest töödest (menetlused, mida komisjon ei jõua enne 31.12.2017 ära menetleda).</u> Need poolikud menetlused tuleb üle anda lastekaitsetöötajatele.
22	Lisada täiendavad töökohad seoses alaaliste õigusrikkujatega. Kuigi alaaliste komisjonide töö lõpetatakse alates 01.01.2018, siis õigusrikkunud alaalisi on vaja aidata ning sobivaid mõjutusmeetmeid rakendada. Sarnaselt eelnevate alaaliste komisjonide sekretäridele, soovitame lisada lastekaitsetöötajate ametikohti, kes spetsialiseeruks õigusrikkunud alaalistele.
23	Viia läbi asenduskodu ja peres hooldamise lepingute revisjon. Seni on asenduskodu lepingud sõlmitud kolmepoolselt. Lisaks teenuseosutajale ja kohalikule omavalitsusele on lepingus õigusi ja kohustusi omanud maavalitsus. Seadusega muudetakse lepingud kahepoolses, eelduslikult tulevad maavalitsuse õigused ja kohustused kohalikule omavalitsusele. Saamaks ülevaadet, millised õigused ja kohustused täpselt üle tulevad, samuti selleks, et tuvastada lepingute kooskõla uue regulatsiooniga, tuleb lepingud läbi analüüsida.
24	Tagada, et Tallinn on alates 01.01.2018 valmis tuvastama lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni vajadust. Kaasuvalt alaaliste komisjonide tegevuse lõpetamisega pannakse KOV-ile kohustus sotsiaalse rehabilitatsiooni vajaduse tuvastamiseks. Tallinna Laste Turvakeskuses on eelduslikult olemas vajalik kompetents. Samas, kuna hetkel ei ole olemas ministri määrust, mis sätestab vajaduse tuvastamise tingimused, tuleb määruse tekkimisel kontrollida, kas Tallinna Laste Turvakeskus on suuteline rolli täitma ja teha praktilised tegevused (võib olla vajalik mingite nõuetega kooskõlla viimine), mis on vajalikud, et nad saaks rolli täitma hakata.
25	Tagada vajalik raha- ja tööajaresurss selleks, et lastekaitse spetsialistid saaks omandada seaduses nõutava kohustusliku kutse. Lastekaitse seaduse kohaselt peavad kõik lastekaitse spetsialistid omama kutset, normi sisuline rakendumine algab 01.01.2018. Kutse omandamine nõuab iga spetsialisti enese panust (tööajakulu). Kuna kutse omandamine on tasuline, siis tuleb leida ka rahaline katteallikas. Kui üldiselt võib eeldada, et kõik

⁸¹ Viira, Age (2017) Kohaliku tasandi lastekaitsetöö tulemuslikkuse suurendamine ja jätkusuutlik arendamine. Sotsiaalministeerium.

	lastekaitse spetsialistid on võimelised kutse omandama, siis eraldi tuleb tähelepanu all hoida, et kutse saamiseks peab lisaks eesti keelele (C1 tase) valdama vene keelt (B2 tase). <u>Paralleelselt lastekaitse spetsialistide kutse omandamise toetamisega soovitame asuda seadusandjaga läbirääkimistesse kutse omandamise asjakohasuse teemal ning teha ettepanek seaduse muutmiseks.</u> Oma soovitusel tugineme sellele, et abivahenditehniku kutsenõude asjus on Sotsiaalministeerium asunud seisukohale⁸², et esmalt lükatakse nõue edasi, hiljem ilmselt isegi tühistatakse. Olles tutvunud nõuetega, mis tuleb täita, et saada kätte seaduses nõutud kutse, mille alusel lastekaitse spetsialist võib töötada, ei näe me märkimisväärset lisandväärtust võrreldes koolis kraadi omandamise käigus saaduga. Kuna kutse omandamise ja värskendamisega seonduv on märkimisväärne raha ja aja kulu, on meie hinnangul seadusandjaga dialoogi alustamine põhjendatud.
--	--

⁸² Eesti Rahvusringhäälingu raadiouudistes 27.09.2017 Sotsiaalministeeriumi esindaja Raimo Saadi sõnade kohaselt.

Lisa 1. Lastekaitsetöötaja tööprofiil praegu

Lastekaitsetöötaja tööprofiil põhineb Civtta koostatud tööprofiilile. Tööprofiili on täiendatud vastavalt vestlustele nelja linnaosavalitsuse lastekaitsetöötajatega (Mustamäe, Lasnamäe, Nõmme ja Pirita). Ülejäänud linnaosadel oli võimalus kommenteerida ning täeindada tööprofiili töögruppides ning kirjalikult.

Teenus	Alamteenus	Tegevuse kirjeldus	Aasta tööajakulu vahemik LOV-s (tund) ⁸³
Abivajavast lapsest teavitamine ja abi osutamine	Abivajavast lapsest teavitamine ja olukorra hindamine	• LOV-sse abivajavast lapsest saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga, vajadusel edasi suunamine õigele adressaadile (teine linnaosa või maakond) • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsus juhtumi algatamiseks/mitte algatamiseks tegemine • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Ametliku tagasiside andmine juhtumi algatamise/mittealgatamise kohta PPA-le, SKA-le või teistele osapooltele	250 - 5500
	Abi osutamine abivajavale lapsele	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s	300 – 1100

⁸³ Tööajakulu vahemikul põhinetud Civitta tööajakaardistusel

		- Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel kirja teel) - Juhtumikoosoleku korraldamine - Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last ja teisi pereliikmeid erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega - Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine - Juhtumiplaani vormistamine STAR-s koos kliendi ja ta pereliikmetega - Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine - Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i - Lapse (sh alaealine vanem, koolikohustuse mittetäitja jt.) jooksev toetamine ja nõustamine	
Eestkostja ülesannete täitmine	Eestkoste määramine kohtus	- Hooldusõiguse piiramise või täielikult ära võtmise avalduse koostamine ja kohtule esitamine - Kohtule avalduse koos (lisadokumentidega) lapsele eestkostja määramiseks esitamine - Lapse arvamuse väljaselgitamine - Füüsilise eestkostja leidmine - Füüsilise eestkostja tausta uuring, kodukülastus - Arvamuse andmine kohtule füüsilisest isikust eestkostja kohta	40 - 600
	Elatishagi või maksekäsu kiirmenetluse (hagita menetluse) avalduse esitamine kohtule	- Eestkostetavale arve avamine pangas, hilisemad pangatoimingud - Elatishagi või hagita menetluse avalduse koostamine; - Kirjavahetus kohtuga elatishagi väljanõudmisega seotud toimingutes.	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Elatishagi kohtuotsuse täitmise jälgimine, laekunud	- Jõustunud kohtuotsuse täitmise jälgimine - Laste elatusraha käsutamine lapse ülalpidamiskulude katteks - Elatisabi taotlus SKA-sse	Metoodika kasutamine ei ole võimalik

	elatisraha käsutamisega seotud tegevused		
	Kohtutäiturile elatise sissenõudmise täitemenetluse avalduse esitamine	• Täitemenetluse läbiviija leidmine ning kohtutäiturile täitisavalduse vormistamine • Täitisavalduse ja täitedokumendi menetlusega seotud toimingud või muud tegevused kohtutäituri büroos	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Eestkostetava vara valitsemise ja eestkostja muude ülesannete täitmise kohta kohtule iga-aastase kirjaliku aruande koostamine ja esitamine	• Jooksva aruandluse pidamine eestkostetava vara kasutamise kohta • Kohtule esitatava eestkostja aruande vormi täitmine • Eestkostja aruandega seotud asjaajamine kohtuga • Isikut tõendava dokumendi, kodakondsuse, pikaajalise elamisloa taotlemine jm esindamisega seotud toimingud	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Erieestkostja ülesannete täitmine	• Erieestkostjaks määramise taotlus kohtusse (kriminaalasjades) • Osalemine erieestkostja määramise kohtumenetluses, selgistuste koostamine kohtule jmt. • Erieestkostja kohustuste täitmine, sh töövälisel ajal eraldielava vanema ja lapse kohtumiste juures viibimine	0 - 6
	Varahoodusõiguse korraldamine	• Linna eestkostel olevate alatelite vara säilimisega seotud tegevused; • eestkostel oleva lapse varaga tehtavaid tehinguid, mitte ainult müüki, puudutava nõusoleku andmine kohtule • Pangaarve kontrollimine, vajadusel lapse arvete maksmine	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Jooksvad tegevused füüsilise isiku eestkostel oleva lapsega	• Kohtumenetlusega seotud tegevused (sh vajalike dokumentide koostamine, arvamuste koostamine) • Kodukülastuste läbiviimine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Toetuste üle arvestuse pidamine (sh ka rahade taotlemine ja maksmine) • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine)	40 - 400

		STARi jm) • Muud tegevused seoses füüsilise isiku eestkostel oleva lapsega	
Perekonnas hooldamine	Perekonnas hooldamise teenusele suunamine	• Perekonnas hooldaja kandidaadi ja tema pereliikmete nõuetele vastavuse kontrollimine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Lapse ja perekonnas hooldaja kandidaadi nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Kodukülastuste läbiviimine, lapsega perekonnas hooldaja külastamine enne teenusele suunamist • Teenusele suunamise otsuse tegemine (sh vajalike dokumentide koostamine) • Teenusele mittesuunamise otsuse tegemine, vaidluste lahendamine; • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Muud tegevused seoses lapse suunamisega perekonnas hooldamise teenusele	0 - 350
	Jooksvad tegevused hooldusperes viibiva lapsega	• Perekonnas hooldusel oleva lapse külastamine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Toetuste üle arvestuse pidamine (sh ka rahade taotlemine ja maksmine) • Isikut tõendava dokumendi, kodakondsuse, pikaajalise elamisloa taotlemine jm esindamisega seotud toimingud • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Puudega laps puudeastme taotlemisega seotud dokumentide	0 - 1400

		vormistamine ja rehabilitatsiooni plaani täitmise jälgimine • Abivahendite taotlemine jms • Muud jooksvad tegevused seoses perekonnas hooldamisel viibiva lapsega	
	Elatise ja varaga soetud toimingute teostamine	• Lapsele arve avamine pangas • Kohtumenetlusega seotud tegevused (sh vajalike dokumentide koostamine, arvamuste koostamine) • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Jõustunud kohtuotsuse täitmise jälgimine • Elatisraha käsutamine lapse ülalpidamiskulude katteks (sh pangatoimingute teostamine) • Täitemenetlusega seotud tegevused (sh täitemenetluse läbiviija leidmine, tegevused kohtutäituri büroos) • Aruandluse korraldamine • Lapse vara haldamisega (säilimine, parandamine, müük jm) seotud küsimuste korraldamine • Muud perekonnas hooldamisel viibiva lapse elatise ja varaga seotud toimingud	0 - 1250
	Perekonnas hooldamisel oleva lapse elluastumine	• Laps lähedaste või perekonnas hooldaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Taotluste/avalduste vastuvõtmine, registreerimine (STAR) • Sotsiaal- või munitsipaalaluruumi taotlejana arvele võtmine, muude eluruumi taotlemisega seotud toimingutes osalemine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Muud perekonnas hooldamisel viibiva lapse elluastumisega	0 -20

		seotud toimingud	
Asenduskoduteenus	Lapse suunamine asenduskodu teenusele	- Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine - Lapse arvamuse väljaselgitamine - Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i - Teenuse rahastamisaotluse koostamine ja lepingu sõlmimisega seotud tegevused - Muud asenduskodu teenusel viibiva lapsega seotud toimingud	4 - 200
	Jooksvad tegevused asenduskoduteenusel viibiva lapsega	- Asenduskodus viibiva lapse külastamine - Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine - Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i - Isikut tõendava dokumendi, kodakondsuse, pikaajalise elamisloa taotlemine jm esindamisega seotud toimingud - Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i - Dokumenteermise teostamine (informatsiooni sisestamine STAR-i jm) - Muud asenduskodu teenusel viibiva lapsega seotud jooksvad toimingud	20 - 850
	Elatise ja varaga soetud toimingute teostamine	- Lapsele arve avamine pangas, pangatoimingud - Kohtumenetlusega seotud tegevused (sh vajalike dokumentide koostamine, arvamuste koostamine) - Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine - Jõustunud kohtuotsuse täitmise jälgimine - Elatisraha käsutamine lapse ülalpidamiskulude katteks (sh	30 - 650

		pangatoimingute teostamine) • Täitemenetlusega seotud tegevused (sh täitemenetluse läbiviija leidmine, tegevused kohtutäituri büroos) • Aruandluse korraldamine • Lapse vara haldamisega (säilimine, parandamine, müük jm) seotud küsimuste korraldamine • Muud asenduskodu teenusel viibiva lapse elatise ja varaga seotud toimingud	
	Lapse asenduskoduteenuse lepingu lõppemine/lõpetamine	• Sotsiaal- või munitsipaalaluruumi taotlejana arvele võtmine, muude eluruumi taotlemisega seotud toimingutes osalemine • Taotluste/avalduste vastuvõtmine, registreerimine (STAR) • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Muud asenduskodu teenuse lepingu lõppemise/lõpetamisega seotud toimingud	0 - 60
Laste päevakeskuse teenus	Lapse päevakeskuse teenusele suunamine/edasiste tegevuste planeerimine	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Koosolekute ja ümarlaudade (sh juhtumikoosolekute) korraldamine ja nendel osalemine • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine	0 - 200

		• Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Vähemalt iga üheksa kuu järel (vajaduse korral sagedamini) koos teenuseosutajaga lapse teenusevajaduse hindamine • Tutvumine teenuseosutaja poolt kord kvartalis esitatud lühiülevaatega lapse teenuse kasutamise kohta • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Õppeaasta lõpus teenuse osutajalt detailse kokkuvõtte küsimine, sellega tutvumine • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-	
Lapse vabatahtliku tugiisiku teenus	Lapse vabatahtliku tugiisiku teenus	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Lapse arvamuse väljaselgitamine • juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Vähemalt iga üheksa kuu järel (vajaduse korral sagedamini) koos teenuseosutajaga lapse teenusevajaduse hindamine • Tutvumine teenuseosutaja poolt kord kvartalis esitatud lühiülevaatega lapse teenuse kasutamise kohta • Õppeaasta lõpus teenuse osutajalt detailse kokkuvõtte küsimine, sellega tutvumine • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i	0 - 100

		• Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
Linnaosavalitsuse alaealiste komisjon	Linnaosavalitsuse alaealiste komisjoni töö korraldamine või/ja töös osalemine	• Komisjoni töös osalemine ja/või komisjoni töö korraldamine; Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Koosolekute ja ümarlaudade (sh juhtumikoosolekute) korraldamine ja nendel osalemine • Teenusele suunamine (sh vajalike dokumentide koostamine) • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Muud linnaosavalitsuse alaealiste komisjoni töö korraldamisega seotud toimingud	100 - 600
Laste ja perede heaolu ümarlaud	Laste ja perede heaolu ümarlaud	• Osalemine linnavalitsuse esindajana laste ja perede ümarlaual töös (4 korda aastas) • Ettekande ettevalmistamine ja pidamine	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Raske ja sügava puudega lapse tugiisiku teenus	Raske ja sügava puudega lapse tugiisiku teenusele suunamine	• Lapsevanemate sotsiaalnõustamine • Lapsevanema taotluse registreerimine STAR-s • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Suhtlemine Tallinna Perekeskusega seoses teenusele suunamisega • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Suunamiskiri Tallinna Perekeskusele/STAR-i kaudu teenusele suunamine. • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	80 - 1100
	Raske- ja sügava puudega lapse hoiukodu teenusele suunamine	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel)	20 -200

		• Lapse arvamuse väljaselgitamine • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
	Raske ja sügava puudega laste hoiukoduteenus	• Kliendi lähedaste/eestkostja nõustamine raske ja sügava puudega lapse hoiukoduteenusega seonduvas • Kliendi avalduse/taotluse sisestamine STAR-i, kliendi andmete kontroll sotsiaalinfosüsteemis STAR - puude (raske/sügav) olemasolu jmt. • Lapsevanemalt teenusele saamiseks vajaminevate dokumentide kogumine • Suhtlemine teenust osutava asutuse juhatajaga • Halduslepingu vormistamine/säilitamine (kolmepoolne leping Tallinna Lastekoduga), allkirjastatud lepingute edastamine osapooltele	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Riigi rahastatav lapsehoiuteenus	• Lapse lähedaste, eestkostja või perekonnas hooldaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Kliendi andmete kontroll erinevates infosüsteemides, vajadusel täiendava info ja dokumentide kogumine • Kliendi avalduse vastuvõtmine ja registreerimine (Postipoiss, STAR) • Taotluste ja vajalike dokumentide vastuvõtmine lapse vanemalt (vajalikud dokumendid taotluse juurde: lapse isikut tõendava dokumendi koopia, rehabilitatsiooniplaan (kus on	20 - 6850

		kirjas teenuse vajadus), arstliku ekspertiisi otsus ning andmete sisestamine STAR-i • Kontrollida majandustegevuse registrist teenuse osutaja tausta (lapsehoiuteenust osutata peab olema ametlikult registreeritud) • Halduslepingu vormistamine (leping sõlmitakse lapse seadusliku esindaja, KOV-i ja lapsehoiuteenuse osutaja vahel) ning selle registreerimine PP-s • Halduslepingu menetlemine • Toetuse maksmise menetlus STAR-s teenuse osutaja poolt väljastatud arve tasumisega seondult • Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse vahendite (raha) tellimine TSTA-st • Toetuse väljamakselehe genereerimine, allkirjastamine ja saatmine pangaliidesesse • Pangaliidesest maksmiselt tagasitulnud kandeid puudutavate andmete kontroll ja makselehe uuesti suunamine maksmisele	
	Raske- ja sügava puudega laste (ESF rahastusel) tugiteenused	• Lapse lähedaste, eestkostja või perekonnas hooldaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Kliendi andmete kontroll erinevates infosüsteemides, vajadusel täiendava info ja dokumentide kogumine • Muud raske- ja sügava puudega lapse tugiteenustele suunamisega seotud toimingud • Juhtumiplaani koostamine STAR-s	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Käitumishäiretega laste rehabilitatsiooniteenus	Käitumishäiretega laste rehabilitatsiooniteenusele suunamine	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate	30 - 1100

		läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist pudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i. • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
	Jooksvad tegevused teenusel olevate lastega (resotsialiseerimine)	• Ümarlaudadel korraldamine • Ümarlaudadel osalemine	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Hädaohus oleva lapse abistamine	Hädaohus oleva lapse abistamine ning lapse elu või tervist ohtu seadnud olukord likvideerimine	• Lapse ajutiselt/püsivalt perekonnast eraldamise otsustamine, vajaliku dokumentatsiooni vormistamine • Vanema koostööle motiveerimine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Lapse viimine/suunamine turvakoduteenusele • Lapse ja vanema suhtluskorra enne hooldusõiguse piiramise kohtumäärust kehtestamine • Kohtule esialgse õiguskaitse kehtestamise taotluse koostamine, taotluse menetlemisega seotud asjaajamine • Hooldusõiguse piiramist või ajutist peatamist puudutava avalduse koostamine, avalduse esitamine kohtule menetluseks • Hooldusõiguse piiramist või ajutist peatamist puudutava kohtumenetlusega seotud toimingud • Hädaohus oleva lapse või algatatud toimingute kohta info sisestamine STAR-i	0 - 300
	Laste turvakodu teenus	• LOV-sse abivajavast lapsest saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele,	15 - 400

		tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja, kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel); • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbivõtte/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
	Ema-lapse turvakoduteenus	• LOV-sse abivajavast emast lapsega saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu ema ja lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s	Metoodika kasutamine ei ole võimalik

		• Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat ema lapsega erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Ema-lapse turvakodu teenustele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
Psühholoogiline nõustamine	Psühholoogilise nõustamise teenusele suunamine	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Kodukülastuste läbiviimine • Pereliikmete, hooldaja, eestkostja ja/või lapsega kohtumised LOV- ses • Juhtumi algatamise informatsiooni analüüsimine ja otsuse tegemine (sh dokumentide koostamine) • Koosolekute ja ümarlaudade (sh juhtumikoosolekute) korraldamine ja nendel osalemine • Teenusele suunamine (sh vajalike dokumentide koostamine) • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Lapse arvamuse väljaselgitamine	•
Lapsehoiuteenuse hüvitis	Lapsehoiuteenuse hüvitis	• Kliendi nõustamine lapsehoiuteenuse hüvitise taotlemisega seonduvas • Vastuvõtule tulnud kliendi, posti või e-kirja teel edastatud taotluse sisestamine STAR-i, ning esitatud dokumentide vastavuse kontroll hüvitise maksmise alustingimustele	Metoodika kasutamine ei ole võimalik

		• STAR-s või MTR-s probleemsete taotluste täiendav kontroll, isikult täiendavate dokumentide/tõendite küsimine jmt • Toetuse mitterääramise otsuse tegemisel, kodanikule mitterääramise teate genereerimine UNTO-s (vajadusel toetuse mitterääramise kohta täiendava info kirjanek väljasaadetavale ametikirjale) kirja suunamine allkirjastamiseks ning väljasaatmine kliendile • UNTO-s registreeritud probleemsete taotluste täiendav kontroll, isikult täiendavate dokumentide/tõendite küsimine jmt • Toetuse väljamakselehe genereerimine, suunamine kooskõlastamisele ja allkirjastamisele ning saatmine pangaliidesesse • Pangaliidesest maksmiselt tagasitulnud kandeid puudutavate andmete kontroll ja makselehe uuesti genereerimine ning suunamine maksmisele	
Vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	Vanemate kohtuvaidlused vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	• Kohtule arvamuse vmt. vastuskirjade koostamine • Osalemine kohtuprotsessides kohaliku omavalituse esindajana • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Juhtumikoosoleku/ümarlaua korraldamine • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Juhtumiga seotud info kandmine STAR-i • Osalemine kolmanda isikuna töövälisel ajal lapse ja eraldielava vanema kohtumiste juures • Vanemate suunamine lepitusse, teraapiasse jt teenustele	60 - 500
	Vanemate kohtuvälised vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Kodukülastuste läbiviimine • Pereliikmete, hooldaja, eestkostja ja/või lapsega kohtumised LOV- ses	150 - 1200

		• Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Ajutiste suhtlemiskokkulepete vormistamine • Vanemate suunamine lepitusse, teraapiasse vm teenustele (nt dialoog laste nimel) • Viibimine Tallinna Perekeskuses toimuva lapse ja eraldi elava vanema esimesel kohtumisel • Muud vanemate kohtuväliste vaidlustega seotud toimingud	
Õpilaskodu teenus	Õpilaskodu teenusele suunamine	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Õpilaskodu taotluse vormistamine ja taotlusega seotud asjaajamine • Õpilaskodus viibiva lapsega seotud jooksev asjaajamine • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Muud õpilaskodu teenusele suunamisega seotud toimingud	10 - 160
Pere nõustamine	Vanemluskoolitus imelised aastad EELK Perekeskuse vanemate koolitus	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundil • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses vanemat erinevatele	0 - 80

		tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Vanemluskoolitusele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
	Toetavale pereteenusele suunamine	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses vanemate erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenusele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse	30 - 1300

		hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
	Pereteraapia	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses last ja/või vanemat erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Pereteraapia teenusele suunamist puudutava suunamiskirja vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i	Metoodika kasutamine ei ole võimalik

		Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i	
Ennetustegevused	Ennetustegevused	Lasteaedade, koolide ja muude asutuste külastused	500 - 3800
Meediasuhtlus	Meediasuhtlus	- Meedia päringutele vastuste koostamine - Meediaga suhtlus (vajadusel)	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Uute töötajate sisseelamise toetamine	Uute töötajate sisseelamise toetamine	- Uute töötajate juhendamine - Uute töötajate konsulteerimine ja koostöö	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Lastekaitsetöötaja professionaalsuse säilitamine ja tõstmine	Lastekaitsetöötaja professionaalsuse säilitamine ja tõstmine	- Individuaalne/grupi supervisioon (töönõustamine) - Psühholoogiline nõustamine - Koolitus-ja arendustegevused	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Osalemine üldistest võrgustikes, kus eeldatakse lastekaitse osalemist	Osalemine üldistest võrgustikes, kus eeldatakse lastekaitse osalemist	- MAPPPA - SPIN - SMÜ „Puhas tulevik“ - Koolid - Lasteaiad - Ja muud võrgustikud	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Asutuste vaheline suhtlus	Asutuste vaheline suhtlus	- Info kontrollimine - Juhtumi tuvastamine - Asjakohase menetluse alustamine - Vastuse koostamine	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
Aruandlus	Aruandlus	Andmete töötlemine	800 - 4000

		• Andmete asjakohasesse vormi panemine • Aruande edastamine	
Elamispindadega seotud tegevused (munitsipaal eluruum ja SMÜ)	Elamispinna korraldamine (vajalike dokumentide vormistamine)	• Päringud erinevatesse registritesse • Kohtumine kliendiga • Kirjaliku arvamuse koostamine • Osalemine eluasemekomisjoni töös	Metoodika kasutamine ei ole võimalik
	Võlgadega tegelemine	• Nõustamine	Metoodika kasutamine ei ole võimalik

Lisa 2. Lastekaitsetöötaja tööprofiil edaspidi

Tööprofiili on lisatud seaduseelnõude 360 SE ja 453 SE planeeritult jõustumisest tulenevad muudatused.

Teenus	Alamteenus	Tegevuse kirjeldus
Abivajavast lapsest teavitamine ja abi osutamine	Abivajavast lapsest teavitamine ja olukorra hindamine	• LOV-sse abivajavast lapsest saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga, vajadusel edasi suunamine õigele adressaadile (teine linnaosa või maakond) • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsus juhtumi algatamiseks/mitte algatamiseks tegemine • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Ametliku tagasiside andmine juhtumi algatamise/mittealgatamise kohta PPA-le, SKA-le või teistele osapooltele
	Abi osutamine abivajavale lapsele	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine

		(telefoni, e-posti teel kirja teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last ja teisi pereliikmeid erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s koos kliendi ja ta pereliikmetega • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Lapse (sh alaealine vanem, koolikohustuse mittetäitja jt.) jooksev toetamine ja nõustamine
	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse hindamine	• Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse määramine, kui varasemate abimeetmete rakendamine ei ole osutunud piisavaks või muude abimeetmete kasutamine ei ole võimalik ning lapsel esinevad olulised puudujäägid vähemalt kahes järgmises lapse heaolu valdkonnas: 1) füüsiline või tervislik seisund; 2) psühholoogiline või emotsionaalne seisund; 3) sotsiaalne seisund; 4) kognitiivne või hariduslik seisund. • Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse tuvastamine (tingimised kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega)
Eestkostja ülesannete täitmine	Eestkoste määramine kohtus	• Hooldusõiguse piiramise või täielikult ära võtmise avalduse koostamine ja kohtule esitamine

		• Kohtule avalduse koos (lisadokumentidega) lapsele eestkostja määramiseks esitamine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Füüsilise eestkostja leidmine • Füüsilise eestkostja tausta uuring, kodukülastus • Arvamuse andmine kohtule füüsilisest isikust eestkostja kohta
	Elatishagi või maksekäsu kiirmenetluse (hagita menetluse) avalduse esitamine kohtule	• Eestkostetavale arve avamine pangas, hilisemad pangatoimingud • Elatishagi või hagita menetluse avalduse koostamine; • Kirjavahetus kohtuga elatishagi väljanõudmisega seotud toimingutes.
	Elatishagi kohtuotsuse täitmise jälgimine, laekunud elatisraha käsutamisega seotud tegevused	• Jõustunud kohtuotsuse täitmise jälgimine • Laste elatusraha käsutamine lapse ülalpidamiskulude katteks • Elatisabi taotlus SKA-sse
	Kohtutäiturile elatise sissenõudmise täitemenetluse avalduse esitamine	• Täitemenetluse läbiviija leidmine ning kohtutäiturile täitmisavalduse vormistamine • Täitmisavalduse ja täitedokumendi menetlusega seotud toimingud või muud tegevused kohtutäituri büroos
	Eestkostetava vara valitsemise ja eestkostja muude ülesannete täitmise kohta kohtule iga-aastase kirjaliku aruande koostamine ja esitamine	• Jooksva aruandluse pidamine eestkostetava vara kasutamise kohta • Kohtule esitatava eestkostja aruande vormi täitmine • Eestkostja aruandega seotud asjaajamine kohtuga • Isikut tõendava dokumendi, kodakondsuse, pikaajalise elamisloa taotlemine jm esindamisega seotud toimingud
	Erieestkostja ülesannete täitmine	• Erieestkostjaks määramise taotlus kohtusse (kriminaalasjades) • Osalemine erieestkostja määramise kohtumenetluses, selgistuste koostamine kohtule jmt. • Erieestkostja kohustuste

		täitmine, sh töövälisel ajal eraldielava vanema ja lapse kohtumiste juures viibimine
	Varahooldusõiguse korraldamine	• Linna eestkostel olevate alatelite vara säilimisega seotud tegevused; • eestkostel oleva lapse varaga tehtavaid tehinguid, mitte ainult müüki, puudutava nõusoleku andmine kohtule • Pangaarve kontrollimine, vajadusel lapse arvete maksmine
	Jooksvad tegevused füüsilise isiku eestkostel oleva lapsega	• Kohtumenetlusega seotud tegevused (sh vajalike dokumentide koostamine, arvamuste koostamine) • Kodukülastuste läbiviimine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Toetuste üle arvestuse pidamine (sh ka rahade taotlemine ja maksmine) • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Muud tegevused seoses füüsilise isiku eestkostel oleva lapsega
Asendushooldus	Hoolduspere teenusele suunamine	• Hoolduspere leidmine SKA nimekirjast • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine; • Lapse arvamuse väljaselgitamine; • Lapse ja hoolduspere kandidaadi nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel); • Kodukülastuste läbiviimine, lapsega hoolduspere külastamine enne teenusele suunamist; • Teenusele suunamise otsuse tegemine (sh vajalike dokumentide koostamine);

		• Teenusele mittesuunamise otsuse tegemine, vaidluste lahendamine; • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i; • Muud tegevused seoses lapse suunamisega hoolduspere teenusele.
	Asenduskoduteenusele/perekoduteenusele suunamine	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i • Teenuse rahastamistaotluse koostamine ja lepingu sõlmimisega seotud tegevused; • Muud asenduskoduteenusel viibiva lapsega seotud toimingud.
	Jooksvad tegevused asendushooldusel viibiva lapsega	• Lapse külastamine; • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine; • Toetuste üle arvestuse pidamine (sh ka rahade taotlemine ja maksmine); • Isikut tõendava dokumendi, kodakondsuse, pikaajalise elamisloa taotlemine jm esindamisega seotud toimingud • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Puudega laps puudeastme taotlemisega seotud dokumentide vormistamine ja rehabilitatsiooni plaani täitmise jälgimine • Abivahendite taotlemine jms • Muud jooksvad tegevused seoses teenusel viibiva

	lapsega • Lapsele arve avamine pangas • Kohtumenetlusega seotud tegevused (sh vajalike dokumentide koostamine, arvamuste koostamine); • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine; • Jõustunud kohtuotsuse täitmise jälgimine; • Elatisraha käsutamine lapse ülalpidamiskulude katteks (sh pangatoimingute teostamine); • Täitemenetlusega seotud tegevused (sh täitemenetluse läbiviija leidmine, tegevused kohtutäituri büroos); • Aruandluse korraldamine; • Lapse vara haldamisega (säilimine, parandamine, müük jm) seotud küsimuste korraldamine; • Muud perekonnas hooldamisel viibiva lapse elatise ja varaga seotud toimingud.
	Lapse asendushooldusteenuse lõppemine/lõpetamine ; järelhooldusteenus • Laps lähedaste või asendushooldusteenuse osutaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Taotluste/avalduste vastuvõtmine, registreerimine (STAR) • Sotsiaal- või munitsipaalaluruumi taotlejana arvele võtmine, muude eluruumi taotlemisega seotud toimingutes osalemine • Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Dokumentatsiooni koostamine (sh lepingute sõlmimine), edastamine, kandmine STAR-i • Juhtumiplaani koostamine (vajadusel) • Muud järelhooldusega seotud

		toimingud
Laste päevakeskuse teenus	Lapse päevakeskuse teenusele suunamine/edasiste tegevuste planeerimine	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Koosolekute ja ümarlaudade (sh juhtumikoosolekute) korraldamine ja nendel osalemine • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Vähemalt iga üheksa kuu järel (vajaduse korral sagedamini) koos teenuseosutajaga lapse teenusevajaduse hindamine • Tutvumine teenuseosutaja poolt kord kvartalis esitatud lühiülevaatega lapse teenuse kasutamise kohta • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i • Õppeaasta lõpus teenuse osutajalt detailse kokkuvõtte küsimine, sellega tutvumine • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-
Lapse vabatahtliku tugiisiku teenus	Lapse vabatahtliku tugiisiku teenus	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Lapse arvamuse väljaselgitamine

		• juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Vähemalt iga üheksa kuu järel (vajaduse korral sagedamini) koos teenuseosutajaga lapse teenusevajaduse hindamine • Tutvumine teenuseosutaja poolt kord kvartalis esitatud lühiülevaatega lapse teenuse kasutamise kohta • Õppeaasta lõpus teenuse osutajalt detailse kokkuvõtte küsimine, sellega tutvumine • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
Laste ja perede heaolu ümarlaud	Laste ja perede heaolu ümarlaud	• Osalemine linnavalitsuse esindajana laste ja perede ümarlao töös (4 korda aastas) • Ettekande ettevalmistamine ja pidamine
Raske ja sügava puudega lapse tugiisiku teenus	Raske ja sügava puudega lapse tugiisiku teenusele suunamine	• Lapsevanemate sotsiaalnõustamine • Lapsevanema taotluse registreerimine STAR-s • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Suhtlemine Tallinna

		Perekeskusega seoses teenusele suunamisega • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Suunamiskiri Tallinna Perekeskusele/STAR-i kaudu teenusele suunamine. • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Raske- ja sügava puudega lapse hoiukodu teenusele suunamine	• Otsuse tegemine juhtumi algamiseks, juhtumi algamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Raske ja sügava puudega laste hoiukoduteenus	• Kliendi lähedaste/eestkostja nõustamine raske ja sügava puudega lapse hoiukoduteenusena seondavas

		• Kliendi avalduse/taotluse sisestamine STAR-i, kliendi andmete kontroll • sotsiaalfosüsteemis STAR - puude (raske/sügav) olemasolu jmt. • Lapsevanemalt teenusele saamiseks vajaminevate dokumentide kogumine • Suhtlemine teenust osutava asutuse juhatajaga • Halduslepingu vormistamine/säilitamine (kolmepoolne leping Tallinna Lastekoduga), allkirjastatud lepingute edastamine osapooltele
	Riigi rahastatav lapsehoiuteenus	• Lapse lähedaste, eestkostja või perekonnas hooldaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Kliendi andmete kontroll erinevates infosüsteemides, vajadusel täiendava info ja dokumentide kogumine • Kliendi avalduse vastuvõtmine ja registreerimine (Postipoiss, STAR) • Taotluste ja vajalike dokumentide vastuvõtmine lapse vanemalt (vajalikud dokumendid taotluse juurde: lapse isikut tõendava dokumendi koopia, rehabilitatsiooniplaan (kus on kirjas teenuse vajadus), arstliku ekspertiisi otsus ning andmete sisestamine STAR-i • Kontrollida majandustegevuse registrist teenuse osutaja tausta (lapsehoiuteenust osutav peab olema ametlikult registreeritud) • Halduslepingu vormistamine (leping sõlmitakse lapse seadusliku esindaja, KOV-i ja lapsehoiuteenuse osutaja vahel) ning selle registreerimine PP-s • Halduslepingu menetlemine • Toetuse maksmise menetlus STAR-s teenuse osutaja poolt väljastatud arve tasumisega seondult

		• Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse vahendite (raha) tellimine TSTA-st • Toetuse väljamakselehe genereerimine, allkirjastamine ja saatmine pangaliidesesse • Pangaliidesest maksmiselt tagasituldud kandeid puudutavate andmete kontroll ja makselehe uuesti suunamine maksmisele
	Raske- ja sügava puudega laste (ESF rahastusel) tugiteenused	• Lapse lähedaste, eestkostja või perekonnas hooldaja nõustamine (sh abistamine avalduse täitmisel) • Kliendi andmete kontroll erinevates infosüsteemides, vajadusel täiendava info ja dokumentide kogumine • Muud raske- ja sügava puudega lapse tugiteenustele suunamisega seotud toimingud • Juhtumiplaani koostamine STAR-s
Käitumishäiretega laste rehabilitatsiooniteenus	Käitumishäiretega laste rehabilitatsiooniteenusele suunamine (Tallinna Laste Turvakeskuse teenus)	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine

		ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i. • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Kinnise lasteasutuse teenusele suunamine	• Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • SKA arvamuse küsimine • Kohtule taotluse koostamine ja esitamine • Kohtumenetluses osalemine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i
	Jooksvad tegevused teenusel olevate lastega (resotsialiseerimine)	• Ümarlaudadel korraldamine • Ümarlaudadel osalemine
Hädaohus oleva lapse abistamine	Hädaohus oleva lapse abistamine ning lapse elu või tervist ohtu seadnud olukord likvideerimine	• Lapse ajutiselt/püsivalt perekonnast eraldamise otsustamine, vajaliku dokumentatsiooni vormistamine • Vanema koostööle motiveerimine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Lapse viimine/suunamine turvakoduteenusele • Lapse ja vanema suhtluskorra enne hooldusõiguse piiramise kohtumäärust kehtestamine

		• Kohtule esialgse õiguskaitse kehtestamise taotluse koostamine, taotluse menetlemisega seotud asjaajamine • Hooldusõiguse piiramist või ajutist peatamist puudutava avalduse koostamine, avalduse esitamine kohtule menetluseks • Hooldusõiguse piiramist või ajutist peatamist puudutava kohtumenetlusega seotud toimingud • Hädaohus oleva lapse või algatatud toimingute kohta info sisestamine STAR-i
	Laste turvakodu teenus	• LOV-sse abivajavast lapsest saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Lapse arvamuse väljaselgitamine ja fikseerimine • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja, kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel); • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat last erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenustele suunamist puudutavate suunamiskirjade vmt. dokumentatsiooni

		vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Èma-lapse turvakoduteenus	• LOV-sse abivajavast emast lapsega saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu ema ja lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses abivajavat ema lapsega erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Ema-lapse turvakodu teenustele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud

		tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
Psühholoogiline nõustamine	Psühholoogilise nõustamise teenusele suunamine	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Kodukülastuste läbiviimine • Pereliikmete, hooldaja, eestkostja ja/või lapsega kohtumised LOV- ses • Juhtumi algatamise informatsiooni analüüsimine ja otsuse tegemine (sh dokumentide koostamine) • Koosolekute ja ümarlaudade (sh juhtumikoosolekute) korraldamine ja nendel osalemine • Teenusele suunamine (sh vajalike dokumentide koostamine) • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Lapse arvamuse väljaselgitamine
Lapsehoiuteenuse hüvitis	Lapsehoiuteenuse hüvitis	• Kliendi nõustamine lapsehoiuteenuse hüvitise taotlemisega seonduvas • Vastuvõtule tulnud kliendi, posti või e-kirja teel edastatud taotluse sisestamine STAR-i, ning esitatud dokumentide vastavuse kontroll hüvitise maksmise alustingimustele • STAR-s või MTR-s probleemsete taotluste täiendav kontroll, isikult täiendavate dokumentide/tõendite küsimine jmt • Toetuse mittemääremise otsuse tegemisel, kodanikule mittemaksmise teate genereerimine UNTO-s (vajadusel toetuse mittemääramise kohta

		täiendava info kirjapanek väljasaadetavale ametikirjale) kirja suunamine allkirjastamiseks ning väljasaatmine kliendile • UNTO-s registreeritud probleemsete taotluste täiendav kontroll, isikult täiendavate dokumentide/tõendite küsimine jmt • Toetuse väljamakselehe genereerimine, suunamine kooskõlastamisele ja allkirjastamisele ning saatmine pangaliidesesse • Pangaliidesest maksmiselt tagasitulnud kandeid puudutavate andmete kontroll ja makselehe uuesti genereerimine ning suunamine maksmisele
Vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	Vanemate kohtuvaidlused vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	• Kohtule arvamuse vmt. vastuskirjade koostamine • Osalemine kohtuprotsessides kohaliku omavalituse esindajana • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Juhtumikoosoleku/ümarlaua korraldamine • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti, kirja teel) • Juhtumiga seotud info kandmine STAR-i • Osalemine kolmanda isikuna töövälisel ajal lapse ja eraldielava vanema kohtumiste juures • Vanemate suunamine lepitusse, teraapiasse jt teenustele
	Vanemate kohtuvälised vaidlused lapse hooldusõiguse, suhtlemiskorra vmt. üle	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine ja osapoolte olukorrast/tulemustest teavitamine • Kodukülastuste läbiviimine • Pereliikmete, hooldaja, eestkostja ja/või lapsega kohtumised LOV- ses • Dokumenteerimise

		teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Ajutiste suhtlemiskokkulepete vormistamine • Vanemate suunamine lepitusse, teraapiasse vm teenustele (nt dialoog laste nimel) • Viibimine Tallinna Perekeskuses toimuva lapse ja eraldi elava vanema esimesel kohtumisel • Muud vanemate kohtuväliste vaidlustega seotud toimingud
Õpilaskodu teenus	Õpilaskodu teenusele suunamine	• Suhtlus erinevate osapooltega (telefoni, e-maili, kirja teel), sh vajaliku info kogumine • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Õpilaskodu taotluse vormistamine ja taotlusega seotud asjaajamine • Õpilaskodus viibiva lapsega seotud jooksev asjaajamine • Dokumenteerimise teostamine (informatsiooni sisestamine STARi jm) • Muud õpilaskodu teenusele suunamisega seotud toimingud
Pere nõustamine	Vanemluskoolitus imelised aastad EELK Perekeskuse vanemate koolitus	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundil • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s

		• Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel) • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses vanemat erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Vanemluskoolitusele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Toetavale pereteenusele suunamine	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumiga seotud erinevate osapooltega suhtlemine (telefoni, e-posti teel)

		• Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses vanemate erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Teenusele suunamist puudutavate suunamiskirja vmt. dokumentatsiooni vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
	Pereteraapia	• LOV-sse abivajavast lapsest ja/või vanemast saabunud info analüüsimine, vestlus info edastajaga • Lapse arvamuse väljaselgitamine • Kodukülastuse läbiviimine • Kliendiga kohtumine LOV-s vastuvõtul • Abivajaduse hindamine, andes hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile • Edasiste tegevuste planeerimine, kontakteerumine erinevate osapooltega (telefoni, e-kirja teel) • Otsuse tegemine juhtumi algatamiseks, juhtumi algatamisega seotud informatsiooni fikseerimine STAR-s • Juhtumikoosoleku korraldamine • Juhtumiplaani koostamisega seoses last ja/või vanemat erinevatele tugiteenustele suunamist puudutavate läbirääkimiste/kirjavahetuse

		pidamine teenuse osutaja jt. osapooltega • Pereteraapia teenusele suunamist pudutava suunamiskirja vormistamine • Juhtumiplaani vormistamine STAR-s • Juhtumiplaanis toodud tegevuste/teenuste tulemuslikkuse hindamine, uute meetmete planeerimine ja juhtumiplaani korrigeerimine, tulemuste kandmine STAR-i • Läbiviidud tegevuste kohta info kandmine STAR-i
Ennetustegevused	Ennetustegevused	• Lasteaedade, koolide ja muude asutuste külastused
Meediasuhtlus	Meediasuhtlus	• Meedia päringutele vastuste koostamine • Meediaga suhtlus (vajadusel)
Uute töötajate sisseelamise toetamine	Uute töötajate sisseelamise toetamine	• Uute töötajate juhendamine • Uute töötajate konsulteerimine ja koostöö
Lastekaitsetöötaja professionaalsuse säilitamine ja tõstmine	Lastekaitsetöötaja professionaalsuse säilitamine ja tõstmine	• Individuaalne/grupi supervisioon (töönõustamine) • Psühholoogiline nõustamine • Koolitus-ja arendustegevused • Kutse taotlemisega seonduvad tegevused
Osalemine üldistest võrgustikes, kus eeldatakse lastekaitse osalemist	Osalemine üldistest võrgustikes, kus eeldatakse lastekaitse osalemist	• MAPPPA • SPIN • SMÜ • „Puhas tulevik“ • Koolid • Lasteaiad • Ja muud võrgustikud
Asutuste vaheline suhtlus	Asutuste vaheline suhtlus	• Info kontrollimine • Juhtumi tuvastamine • Asjakohase menetluse alustamine • Vastuse koostamine
Aruandlus	Aruandlus	• Andmete töötlemine • Andmete asjakohasesse vormi panemine • Aruande edastamine
Elamispindadega seotud tegevused (munitsipaal eluruum ja SMÜ)	Elamispinna korraldamine (vajalike dokumentide vormistamine)	• Päringud erinevatesse registritesse • Kohtumine kliendiga • Kirjaliku arvamuse koostamine • Osalemine eluasemekomisjoni töös

	Võlgadega tegelemine	Nõustamine
--	----------------------	--

Lisa 3. Lastekaitsega seotud asutuste põhimäärused

Organisatsioon	Lastekaitsega seotud ülesanded
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet ⁸⁴	Tegevusvaldkondade raames on ameti ülesanded: ▪ Tallinna elanike elukvaliteedi ning nende ühiskonnas toimetuleku ja osalemise võime säilitamine ja parandamine; ▪ sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tagamiseks vajalike ressursside planeerimine ning teenuste osutamise korraldamine; ▪ sotsiaalteenuste ja -toetuste struktuuri planeerimine ja nõuete väljatöötamine; ▪ teabe töötlemine ühtse praktika kujundamiseks; ▪ ülelinnaliste sotsiaalhoolekande ja tervisedenduse projektide väljatöötamine, koordineerimine ja läbiviimine; ▪ Tallinna elanike ja kodanikuorganisatsioonide teavitamine sotsiaal- ja tervishoiuteenustest; ▪ sotsiaalhoolekande, tervishoiu ja tervisedenduse teemadel seminaride, konverentside ja teabepäevade planeerimine ja korraldamine; ▪ linnavalitsusele ettepanekute esitamine sotsiaalhoolekande, tervishoiu ja tervisedenduse valdkonna otsustuste tegemiseks teenuste käivitamise, arendamise, ümberkorraldamise ja lõpetamise kohta; ▪ osalemine linna strateegiliste arengudokumentide ja poliitikate väljatöötamisel sotsiaalhoolekande, tervishoiu ja tervisedenduse valdkonnas, Tallinna elanike ja kodanikuorganisatsioonide kaasamine arengudokumentide, poliitikate ja teenuste väljatöötamise protsessi; ▪ linnaosade valitsuste sotsiaalhoolekande osakondade nõustamine sotsiaalhoolekande korraldamisel;

⁸⁴ Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti põhimäärus, vastu võetud 22.08.2013 nr 44.

	- ameti ja linnaosade valitsuste hallatavate hoolekandeesutuste nõustamine sotsiaalteenuste osutamisel; - ülelinnaliselt osutatavate sotsiaalteenuste lepingute haldamine; - õigusaktides ette nähtud sotsiaalhoolekande- ja tervishoiualaste aruannete koostamine ja esitamine.
Sotsiaalkindlustusamet⁸⁵	Ameti ülesanded on: - riikliku lastekaitsepoliitika elluviimine, riiklike strateegiate ja kohaliku omavalitsuse üksusi ning lapsi ja peresid toetavate meetmete rakendamine, valdkondade ülese lastekaitsealase koostöö ja ennetuse koordineerimine ning riigisisese ja rahvusvahelise lapsendamise korraldamine <i>riiklike pensionide, toetuste ja hüvitiste määramine, maksmine, vastava praktika ühtlustamine ning pensionide, toetuste ja hüvitiste saajate ning neile määratud ja makstud pensionide, toetuste ja hüvitiste üle arvestuse pidamine;</i> <i>riigi tagatud õppelaenu summa tagasimaksmata osa osaline kustutamine ja selle üle arvestuse pidamine;</i> <i>puude raskusastme tuvastamine, vastava praktika ühtlustamine ja ekspertiiside üle arvestuse pidamine;</i> <i>erihoolekandeteenuste osutamise tagamine ja rahastamine ning erihoolekandeteenuste saajate üle arvestuse pidamine;</i> <i>sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise korraldamine, sealhulgas sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamine, sotsiaalse rehabilitatsiooni vajaduse hindamine ja rahastamine, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse saajate üle arvestuse pidamine ning teenuse osutamiseks vajaliku toe ja nõustamise tagamine;</i> <i>ekspertarstidega tsiviilõiguslike lepingute sõlmimine ekspertiiside tegemiseks ning nende töö koordineerimine ja korraldamine;</i> <i>ohvriabi- ja lepitusteenuse osutamine ja korraldamine ning naiste tugikeskuse teenuse tagamine ja rahastamine;</i> <i>sotsiaalkaitse infosüsteemi pidamine;</i> <i>ameti põhiülesannete täitmiseks vajaliku eelarve projekti koostamine, eelarve täitmise analüüs ja aruandlus;</i> <i>riigi esindamine kohtuvaidlustes oma pädevuse piires;</i> <i>ameti teenistujate täienduskoolituse korraldamine;</i> <i>rehabilitatsioonimeeskonna spetsialisti ja erihoolekandeteenuse osutaja välisriigi kutsekvalifikatsioonide tunnustamine;</i> <i>riikliku järelevalve ja haldusjärelevalve teostamine oma pädevuse piires.</i>

⁸⁵ Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus, vastu võetud 19.08.2008 nr 43

Tallinna Lastekodu⁸⁶	Asutus osutab järgmisi sotsiaalteenuseid: ▪ turvakoduteenus lastele; ▪ turvakoduteenus emadele lastega; ▪ lapsehoiuteenus puuetega lastele; ▪ noortekodu teenus; ▪ asenduskoduteenus.
Tallinna Perekeskus⁸⁷	Asutuse põhiülesanded on: ▪ psühholoogiline nõustamine; ▪ laste nõustamine telefoni teel; ▪ laste nõustamine interneti vahendusel; ▪ perekeskne aitamistöö; ▪ tugiisikuteenuse osutamine; ▪ individuaalne ja rühmatöö lastega; ▪ päevakeskuse teenuse osutamine; ▪ kooliealiste laste ööpäevaringne hooldamine.
Tallinna Laste Turvakeskus⁸⁸	Tegevusvaldkonnast tulenevalt täidab turvakeskuse järgmisi ülesandeid: ▪ varjupaigateenuse osutamine lastele; ▪ sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine käitumisraskustega lastele ja noortele; ▪ lapsevanemate nõustamine.
Tallinna Vaimse Tervise Keskus	Tegevusvaldkonnast tulenevalt on asutuse ülesanded järgmised: 1) erihoolekande-, rehabilitatsiooni- ja muude teenuste osutamine; 2) vaimse tervise teenuste arendamine; 3) vaimse tervise alane teavitustöö ja koolitamine; 4) valdkonna sihtgrupi ja nende lähedaste eneseabitegevus.

⁸⁶ Tallinna Lastekodu põhimäärus, vastu võetud 25.08.2010 nr 67

⁸⁷ Tallinna Perekeskuse põhimäärus, vastu võetud 21.12.2005 nr 124

⁸⁸ Tallinna Laste Turvakeskuse põhimäärus, vastu võetud 19.12.2012 nr 75

Haridusamet⁸⁹	Tallinna Haridusameti ülesanded: ▪ laste ja vanemate nõustamine; ▪ alaealiste komisjonide läbiviimine; ▪ <i>ameti hallatavate asutuste võrgu arengusuundade kujundamine;</i> ▪ <i>ameti hallatavate asutuste kvaliteedisüsteemi toimimise tagamine ja selle arendamine;</i> ▪ <i>ameti hallatavate asutuste juhtide nõustamine ja juhendamine;</i> ▪ <i>erivajadustega laste nõustamine ja õpetamise korraldamine;</i> ▪ <i>haridusürituste korraldamine;</i> ▪ <i>haridusalase rahvusvahelise koostöö arendamine ja koordineerimine;</i> ▪ <i>koolieelsetes lasteasutustes käivate laste ja üldhariduskoolides õppivate õpilaste arvestuse pidamine;</i> ▪ <i>munitsipaalharidusasutuse juhi vaba ametikoha täitmiseks korraldatava avaliku konkursi läbiviimine;</i> ▪ <i>ameti haldusala eelarve projekti koostamine;</i> ▪ <i>ameti ja ameti hallatavate asutuste eelarvete kinnitamine;</i> ▪ <i>ameti ja ameti hallatavate asutuste raamatupidamisarvestuse korraldamine kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga;</i> ▪ <i>linna vara valitsemine ameti haldusalas;</i> ▪ <i>ameti haldusala aruandluse koostamine ja esitamine vastavalt kehtestatud korrale;</i> ▪ <i>ameti pädevusse kuuluvates küsimustes Tallinna õigusaktide väljatöötamine;</i> ▪ <i>riigi ja Tallinna õigusaktide täitmise kontrollimine ameti hallatavates asutustes.</i>
Spordi- ja noorsooamet⁹⁰	Tegevusvaldkondade raames on ameti ülesanneteks: ▪ linna sporditegevuse ja noorsootöö kavandamine ja korraldamine; ▪ sportimise, vaba aja veetmise ja mitteformaalse õppe võimaluste loomine; ▪ linna spordiasutuste ja noorsootööasutuse ning teiste linna asutuste valdkondlike arengusuundade kujundamine, ettepanekute tegemine linnavalitsusele ameti hallatavate asutuste asutamiseks, ümberkorraldamiseks ja tegevuse lõpetamiseks; ▪ spordiprojektide ja noorsootööprojektide algatamine ning korraldamine;

⁸⁹ Tallinna Haridusameti koduleht. <http://www.tallinn.ee/est/haridus/Tallinna-Haridusameti-ulesanded> [26.09.2017]

⁹⁰ Tallinna Spordi- ja Noorsooameti põhimäärus, vastu võetud 17.06.2010 nr 38

- uurimuste läbiviimine linna sporditegevuse ja noorsootöö korraldamiseks, linna valdkondliku statistika koondamine ja analüüsimine ning teabe levitamine;
- ameti pädevusse kuuluvate Tallinna õigusaktide väljatöötamine;
- ameti hallatava asutuse juhi vaba ametikoha täitmiseks avaliku konkursi korraldamine
- linna spordiasutuste ja noorsootööstutuse, nende struktuuriüksuste juhtide ning valdkonna teiste spetsialistide nõustamine ning vajaduse korral nende koolituse koordineerimine;
- mittetulundustegevuse toetamise prioriteetide määramine, esitatud toetusetaotluste menetlemine ja toetamise korraldamine;
- linna spordi ja noorsootöö valdkonnas tegutsevate eraõiguslike juriidiliste isikute toetamine ja nõustamine ning valdkonnaga otseselt või kaudselt seotud teenuste osutamine;
- järelevalve tegemine ameti sporditoetuste ja noorsootöötetuste kasutamise üle;
- linna spordiasutuste ja noorsootööstutuse kvaliteedisüsteemi arendamine ja toimimise tagamine;
- riiklikes ja rahvusvahelistes spordiprojektides ja noorsootööprojektides osalemine;
- rahvusvahelise koostöö ja välisprojektide koordineerimine spordi ja noorsootöö valdkonnas;
- osalemine spordi ja noorsootööstutuse seotud objektide hoonestusalade üld- ja detailplaneeringute koostamises;
- osalemine Tallinna kriisireguleerimisplaani koostamisel ja kriisireguleerimisplaanis ameti vastutusalas olevate ülesannete täitmine;
- ameti haldusala eelarve projekti koostamine;
- ameti ja ameti hallatavate asutuste eelarvete kinnitamine;
- ameti aruandluse koostamine ja esitamine vastavalt kehtestatud korrale;
- ameti ja ameti hallatavate asutuste raamatupidamisarvestuse korraldamine kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga;
- linnavara valitsemine ja investeeeringute korraldamine ameti haldusalas;
- riigi ja Tallinna õigusaktide täitmise kontrollimine ameti hallatavates asutustes.

Kontakt

Hanno Lindpere

direktor

+372 6268700

hlindpere@kpmg.com

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5

10117 Tallinn

Estonia

Tel +372 6 268 700

Fax +372 6 268 777

www.kpmg.com

© 2017 KPMG Baltics OÜ, Eesti osaühing ja Šveitsi ühinguga KPMG International Cooperative ("KPMG International") lepinguliselt seotud sõltumatute ettevõtjate võrgustiku liige. Kõik õigused kaitstud.

Esitatud informatsioon on üldise iseloomuga ja ei ole mõeldud ühegi kindla füüsilise või juriidilise isiku probleemide lahendusena. Ehkki soovime anda täpset ja ajakohast informatsiooni, ei saa garanteerida, et esitatud informatsioon on täpne ka selle saamise hetkel või pärast seda. Ükski kasutaja ei tohiks esitatud informatsioonist lähtuda ilma konkreetse situatsiooni põhjalikul analüüsil põhineva professionaalse nõustamiseta.

KPMG nimi ja logo on registreeritud kaubamärgid või ühingu KPMG International Cooperative ("KPMG International") kaubamärgid.

